

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

OPĆINA DVOR

PROSTORNI PLAN UREĐENJA

KONAČNI PRIJEDLOG PLANA (ispravljen u skladu s primjedbama nadležnih tijela)

Županija SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA		Općina OPĆINA DVOR	
Naziv prostornog plana: PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE DVOR			
		Pravna osoba/tijelo koje je izradilo plan: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.d. Frane Petrića 4, 10000 Zagreb • tel - 01/4 804 300 • fax 01/4 812 708	
Mjerilo kartografskog prikaza: -		Odgovorna osoba: mr.sc. Ninoslav Dusper, dipl.ing.arh.	
Godina izrade: 2006.		Pečat pravne osobe/tijela koje je izradilo plan: MP	
Broj elaborata: 1154			
Broj radnog naloga: 9697			
Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo):		Odgovorna osoba: (ime, prezime, potpis)	Istovjetnost s izvornikom ovjerava. (ime, prezime, potpis)
Javni uvid održan od: 31. siječnja 2006. do: 03. ožujka 2006.	Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave: MP	Pečat nadležnog tijela: MP	Predsjednik predstavničkog tijela: (ime, prezime, potpis)
Javna rasprava (datum objave): „Večernji list“ od 21. siječnja 2006.			Pečat predstavničkog tijela: MP
Suglasnost na plan prema članku ___ Zakona o prostornom uređenju (NN, br. 30/94 i 68/98) broj suglasnosti klasa: datum:			
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru (službeno glasilo): Službeni vjesnik općine Dvor br. 24/97			

PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE DVOR

KONAČNI PRIJEDLOG PLANA

Zagreb, prosinac 2006.

1947 2006

UIH

urbanistički
institut
hrvatske d.d.

dioničko društvo za prostorno planiranje i uređenje prostora

Frane Petrića 4, 10000 Zagreb, Hrvatska

tel 01 480 4 300

fax 01 481 2 708

e-mail uih@zg.t-com.hr

NOSITELJ IZRADE Općina Dvor
Načelnik Milan Oblaković

STRUČNI IZRAĐIVAČ Urbanistički institut Hrvatske, d.d.
Direktor mr.sc. Ninoslav Dusper, dipl.ing.arh.

Voditelj izrade plana Lidija Škec, dipl.ing.arh.

Stručni tim u izradi plana Lidija Škec, dipl.ing.arh.
Toni Sardelić, dipl.ing.arh.
Mladen Kardum, ing.građ.
Dunja Ožvatić, dipl.ing.arh.
Darko Latin
Marina Kolač

SADRŽAJ

A. TEKSTUALNI DIO

I. OBRAZLOŽENJE

1. Polazišta	4
1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja općine	4
1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru (tablica 1. i 2.)	12
1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke	17
1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova	25
1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje	27
2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja	37
2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja	37
2.1.1. Razvoj naselja, posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava	37
2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora	37
2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša	38
2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja	39
2.2.1. Demografski razvoj	39
2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture	39
2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture	40
2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina	40
2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području općine	42
2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora	42
2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja u odnosu na postojeći planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina	43
2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture	45
3. Plan prostornog uređenja	46
3.1. Prikaz prostornog razvoja na području općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu županije	46
3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina	47
3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (tablica 3.)	49
3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti	50
3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora	54
3.4.1. Iskaz površina za posebno vrijedna i osjetljiva područja i prostorne cjeline	64
3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava	65
3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav	66
3.5.2. Energetski sustav	70
3.5.3. Vodnogospodarski sustav	73
3.6. Postupanje s otpadom	75
3.7. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš	76

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. Uvjeti za određivanje namjena površina na području općine	81
2. Uvjeti za uređenje prostora	84
2.1. Građevine od važnosti za Državu i županiju	84
2.2. Građevinska područja naselja	84
2.3. Izgrađene strukture van naselja.....	97
3. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti	104
4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti	106
5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava.....	108
6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina	118
7. Postupanje s otpadom	127
8. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš	128
9. Mjere provedbe plana.....	134
9.1. Obveza izrade prostornih planova	134
9.2. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera	134
9.3. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni	135

III. DOKUMENTACIJA

B. GRAFIČKI DIO

KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	mj 1:25.000
1. Prostor/površine za razvoj i uređenje	
INFRASTRUKTURNI SUSTAVI	mj 1:25.000
2. Infrastrukturni sustavi i mreže	
UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA	mj 1:25.000
3A. Uvjeti korištenja	
3B. Posebne mjere	
4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	mj 1:5000

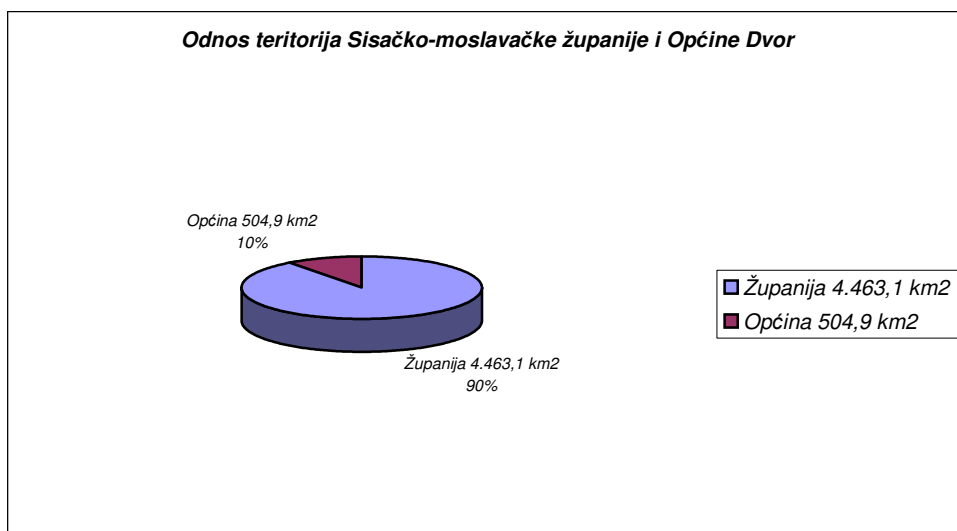
I. OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA OPĆINE

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06) Općina Dvor je dio Sisačko-moslavačke županije sa sjedištem u Dvoru. Općina Dvor je jedna od 19 jedinica lokalne samouprave u Županiji Sisačko-moslavačkoj (6 gradova i 13 općina).

Općina Dvor ima površinu od 504,9 km² što čini 11,3 % teritorija Sisačko-moslavačke županije. Najveća je općina u županiji, a po površini je veća i od svih gradova u županiji osim grada Gline.

Granica općine Dvor u svom zapadnom, južnom i istočnom dijelu općine jest državna granica Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine. Ona se proteže suhom međom - kopnenim dijelom cca 35.525 m rijekom i oko rijeke Une cca 36.400 m.

Po čitavoj svojoj dužini državna granica još nije točno utvrđena niti je na terenu obilježena trajnim državnim oznakama od strana dviju državnih komisija za granice. Naša saznanja se temelje na granicama katastarskih općina koje su u svom jednom dijelu općine Dvor bile granice bivših republika, a koje će biti i glavni elementi za utvrđivanje iste. Prema tim granicama, opis granica općine Dvor je sljedeći:

- a) zapadna strana općine, koja je čitavom svojom dužinom i državna granica, proteže se granicama katastarskih općina: dio KO Kobiljak, dio KO Žirovac, KO Majdan, KO Ljubina i KO Javnica;
- b) južna strana, koja je čitavom svojom dužinom i državna granica, proteže se granicama katastarskih općina : KO Zut, KO Dobretin, KO Stanić Polje;
- c) istočna strana, koja je čitavom svojom dužinom i državna granica, proteže se granicama katastarskih općina: KO Matijevići, KO Dvor, KO Zamlača, KO Struga, KO Unčani, KO Golubovac, KO Divuša, KO Kozibrod, KO Kuljani i dio KO Volinja;
- d) sjeverna strana

- 1) sa općinom Glina proteže se granicama katastarskih općina: dio KO Kobiljak, dio KO Žirovac, KO Čavlovica i dio KO Ljeskovac;
- 2) sa općinom Petrinja proteže se granicom katastarskih općina: dio KO Ljeskovac, KO Švrakarica i dio KO Brđani;
- 3) sa općinom Donji Kukuruzari proteže se granicama katastarskih općina: dio KO Brđani, KO Zrin, KO Buinja i dio KO Volinja;
- 4) sa općinom Hrvatska Kostajnica proteže se granicama katastarske općine: dio KO Volinja.

Opisanim granicama općine Dvor stvarna državna granica koja će biti obilježena na terenu trajnim oznakama, opet će pripadati navedenim katastarskim općinama jer unutar istih može doći samo do korekcija uslijed neslaganja ili prihvaćanja od strane državnih komisija za granice, odnosno njenog stavljanja na snagu.

Granice općine Dvor sa susjednim općinama Glina, Petrinja, Donji Kukuruzari i Hrvatska Kostajnica ostaju nepromjenjene.

Demografski pokazatelji

Na području Općine je, prema popisu stanovništva iz 1991. godine¹, živjelo je 14.555 stanovnika. Gustoća naseljenosti iznosila je 28,8 stanovnika na četvorni kilometar, što je bilo znatno manje od prosjeka Sisačko-moslavačke županije od 56,4 st/km², a još manje od prosjeka Republike Hrvatske od 84,6 st/km².

Tablica - naselja i stanovništvo Općine Dvor u razdoblju od 1981. do 2001. godine

	Broj naselja	Broj stanovnika			Indeksi	
		Popis 1981.	Popis 1991.	Popis 2001. ²	1991./81.	2001./91.
ŽUPANIJA						
UKUPNO	453	255.292	251.078	188.961	99,3	75,2
OPĆINA						
UKUPNO	64	16.367	14.555	6.207	88,9	42,6

Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2001. godine² u Općini Dvor ukupno popisanih osoba je 6.207 osoba, a ukupan broj stanovnika je 5.742. Na području Općine nalazi se 64 naselja.

Ime naselja	Redni broj	Broj stanovnika			Indeksi	
		Popis 1981.	Popis 1991.	Popis 2001. ²	1991./81.	2001./91.
BANSKO VRPOLJE	1	217	182	102	83,9	56,04
BUINJA	2	116	73	9	62,9	12,33
BUINJSKI RIJEČANI	3	105	61	17	58,1	27,87
ČAVLOVICA	4	165	122	8	73,9	6,56
ĆORE	5	313	139	48	44,4	34,53
DIVUŠA	6	184	147	69	79,9	46,94
DONJA ORAOVICA	7	185	180	46	97,3	25,56

¹ "Popis stanovništva, domaćinstva, stanova i poljoprivrednih gospodarstava 31.ožujak 1991. godine", Državni zavod za statistiku, Zagreb, 1992. godine

² Ukupan broj stanovnika prema "Popis stanovništva, kućanstava i stanova", Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2001. godine

DONJA STUPNICA	8	165	155	60	93,9	38,71
DONJI DOBRETIN	9	265	53	15	20,0	28,30
DONJI JAVORANJ	10	451	412	168	91,3	40,78
DONJI ŽIROVAC	11	199	128	53	64,3	41,41
DRAŠKOVAC	12	169	146	18	86,4	12,33
DVOR	13	2065	2351	1313	113,8	55,85
GAGE	14	185	146	58	78,9	39,73
GLAVIČANI	15	90	75	26	83,3	34,67
GOLUBOVAC DIVUŠKI	16	198	194	104	98,0	53,61
GORIČKA	17	510	385	107	75,5	27,79
GORNJA ORAOVICA	18	140	114	37	81,4	32,46
GORNJA STUPNICA	19	166	134	55	80,7	41,04
GORNJI DOBRETIN	20	-	158	15	-	9,49
GORNJI JAVORANJ	21	169	169	62	100,0	36,69
GORNJI ŽIROVAC	22	558	367	19	65,8	5,18
GRABOVICA	23	93	63	43	67,7	68,25
GRMUŠANI	24	220	249	142	113,2	57,03
GVOZDANSKO	25	239	181	69	75,7	38,12
HRTIĆ	26	271	260	106	95,9	40,77
JAVNICA	27	275	219	72	79,6	32,88
JAVORNIK	28	212	210	96	99,1	45,71
JOVAC	29	-	227	22	-	9,69
KEPČIJE	30	244	181	81	74,2	44,75
KOBILJAK	31	186	151	6	81,2	3,97
KOMORA	32	188	178	26	94,7	14,61
KOSNA	33	161	108	36	67,1	33,33
KOTARANI	34	309	209	9	67,6	4,31
KOZIBROD	35	163	147	119	90,2	80,95
KULJANI	36	284	246	136	86,6	55,28
LJESKOVAC	37	313	220	69	70,3	31,36
LJUBINA	38	356	352	101	98,9	28,69
LOTINE	39	150	132	55	88	41,67
MAJDAN	40	125	98	4	78,4	4,08
MATIJEVIĆI	41	728	844	421	115,9	49,88
OSTOJIĆI	42	260	214	4	82,3	1,87
PAUKOVAC	43	121	109	44	90,1	40,37
PEDALJ	44	216	195	67	90,3	34,36
ROGULJE	45	186	135	29	72,6	21,48
RUDEŽI	46	76	80	-	105,3	
RUJEVAC	47	699	586	224	83,8	38,23
SOČANICA	48	315	216	31	68,6	14,35
STANIĆ POLJE	49	-	19	7	-	36,84
STRUGA BANSKA	50	278	254	161	91,4	63,39
ŠAKANLIJE	51	509	196	30	38,5	15,31

ŠEGESTIN	52	187	134	65	71,7	48,51
ŠVRAKARICA	53	145	121	65	83,4	53,72
TRGOVI	54	281	256	115	91,9	44,92
UDETIN	55	128	125	76	97,7	60,80
UNČANI	56	407	383	261	94,1	68,15
VANIĆI	57	-	195	86	-	44,10
VOLINJA	58	252	228	81	90,5	35,53
ZAKOPA	59	189	183	58	96,8	31,69
ZAMLAČA	60	251	232	184	92,4	79,31
ZRIN	61	60	64	12	106,7	18,75
ZRINSKA DRAGA	62	136	99	44	72,8	44,44
ZRINSKI BRDANI	63	288	220	66	76,4	30,00
ZUT	64	191	145	10	75,9	6,90
UKUPNO		16307	14555	5742	89,2	39,45

Osnovni razlog velikom padu broja stanovnika u posljednjem desetogodišnjem razdoblju su ratna zbivanja. Međutim, analizirajući promjene broja stanovnika od 1948. do 1991. godine vidi se da Općina Dvor bilježi porast broja stanovnika samo do 1953. godine, a nakon toga konstantan pad broja stanovnika.

Kao što je vidljivo iz tablice samo je 5 naselja od 64 bilježilo porast broja stanovnika u razdoblju od 1981.-1991. godine i to: Dvor, Grmušani, Matijevići, Rudeži i Zrin, dok su u razdoblju od 1971.-1981. porast broja stanovnika bilježila naselja: Dvor, Matijevići, Divuša i Čore iz čega se evidentira da osim u Dvoru i Matijevićima kontinuiranog povećanja u ostalim naseljima nema.

Trenutna demografska situacija je jako loša, ali se još neko vrijeme može očekivati blagi porast broja stanovnika s obzirom na proces vraćanja lokalnog stanovništva u svoje domove. Na primjer, procjenom iz Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije broja stanovnika u Općini Dvor 1999. godine iznosio je svega 1.841.

Karakteristike reljefa³

Prema Prostornom planu Sisačko-moslavačke županije Općina Dvor pripada gorskom pojasu - Zrinska gora. Većina teritorija Općine ima nadmorsku visinu od 200-500 m osim manjeg pojasa uz Unu i njene pritoke koji pripada u pojas nadmorske visine od 100-200 m. Najviši vrh je Piramida (Zrinska gora) 616 m.n.m.

Na području Općine Dvor mogu se izdvojiti tri prirodne cjeline:

1. pobrđe Zrinske gore i njezinih južnih pristanaka,
2. nizinski dolinski djelovi oko rječice Žirovnice koja teče središnjim dijelom Općine u smjeru jugozapad-sjeveroistok,
3. nizinski dolinski dijelovi uz dolinu rijeke Une koja zahvaća krajnje istočne, južne i jugozapadne dijelove Općine.

³ Izvor podataka: Osnova korištenja i zaštite prostora općine Dvor, Urbanistički institut Hrvatske, svibanj 1993. godine

Reljefni oblici nastali su u nedavnoj geološkoj prošlosti. Najniži dijelovi prostora prekrivaju najmlađi aluvijalni sedimenti pijesak i šljunak. Različite su debljine, a prekriveni su muljevitim i nepropusnim glinovitim tлом razne debljine.

U višim predjelima Zrinske gore (Piramida 616 m) ima jezerskih sedimenata starijeg neogena i oligocena, a u njenim najvišim dijelovima su paleogenski konglomerati i različiti slojevi mezozojskog porijekla.

Rubni dijelovi ovog dijela prostora Banovine su glinoviti tereni koji stvaraju klizišta.

Inženjersko geološke karakteristike

S obzirom na inženjersko-geološke karakteristike područja Općine izdvajamo šest litoloških cjelina i to:

Holocenske aluvijalne naslage - područje doline Une i doline Žirovnice.

Šljunkoviti nanosi su vodopropusni i dobri recipijenti podzemne vode za vodosnabdjevanje. Pokrov sedimenata poplavnih ravnica je slabo propusan, ali ne omogućuje zaštitu vodonosnih šljunaka od zagađivanja. U svim dolinama povremeno dolazi do plavljenja (kod većih oborina).

Zbog varijabilnog granulometrijskog sastava, vlažnosti i zbijenosti ovih naslaga i uvjeti temeljenja objekata mogu varirati na relativno kratkim relacijama, za svaki objekt mora se izvršiti geomehaničko sondiranje i ispitivanje tla.

Temeljenje će biti najpovoljnije u šljunkovitim naslagama, a najteže u muljevitim, naročito ukoliko su ispod nivoa podzemne vode.

Naslage miocena, pliocena i pliokvartara - izgrađuju južne padine Zrinske gore, te relativno zaravnjene dijelove sjeverno od Žirovnice.

Dio ovih naslaga je relativno stabilan i otporan prema eroziji (litotamnijski vapnenci) pa zato i izgrađuju uzdignute dijelove terena strmijih padina.

Veći dio pokazuje malu otpornost prema utjecaju vode, podložne su eroziji, spiranju i jaružanju. Površinski sloj nastao je raspadanjem, sklon je u određenim uvjetima spram tečenju, a katkada i klizanju (asekventna klizišta).

Propusnost je općenito mala, ali se mogu naći litološki varijeteti povećane propusnosti koji mogu služiti i kao recipijenti podzemne vode (litotamnijski vapnenci, šljunci i pijesci).

Padine su u čvršćim stijenama relativno stabilne (litotamnijski vapnenci), dok su u laporovitim relativno nestabilne. Odnosi se na padine koje su paralelne s strukturnom osi u slučaju kada je nagib slojeva usmjeren u pravcu padine. U takvim slučajevima obično su naslage i tlo koje se na njima razvija u prirodnim uvjetima u labilnoj ravnoteži, ali se kod zasijecanja u teren ili njegovim većim opterećivanjem mogu izazvati klizanja značajnih razmjera. Osim klizanja dolazi i do mogućnosti bubrenja naslaga sa dodiranjem vode, što otežava rad.

Naslage eocena - dijelovi padina i dolina.

Ove su naslage najčešće vodonepropusne, često drobljive, sklone odronjavanju, a katkada i klizanju. Stabilnost padina ovisi o odnosu strukturnih elemenata (diskontinuiteta) i položaja padina, a o istim faktorima ovisi često i stabilnost kosine, zasijeka i usjeka. Nosivost ovih naslaga je uglavnom dobra, ali su uvjeti rada u nekim litološkim članovima (konglomerati) često teški.

Klastične stijene paleozoika i stijene vulkanogeno-sedimentne formacije jure - izgrađuju trup Trgovske gore.

Vulkanogeno-sedimentna formacija nalazi se u pojasu širokom do 3 km od Stupnice na istoku do Vratnika na zapadu.

Omogućena je snažna erozija i intenzivno jaružanje. Mogućnost formiranja klizišta je relativno velika, pa se ove naslage ipak moraju smatrati relativno nestabilnim. Ove stijene su praktički vodonepropusne.

Nosivost je ovisna o litološkim karakteristikama naslaga u zoni temeljenja i znatno je manja u glinovitim škrljencima i argilitima nego u pješčenjacima, konglomeratima i spilitima.

Dolomiti i vapnenci trijasa - nalazimo ih u Trgovskoj gori od Zakope do Gornjeg Žirovca.

Ove stijene su relativno otporne na trošenje, što je vidljivo po tome što su sve strme padine i hipsometrijski viši dijelovi izgrađeni od njih. U rastrošenim dolimitima nastaje plitko jaružanje i parcijalno spiranje, dok su duboke doline koje ih presijecaju također uvijek tektonski predisponirane. Zbog svoje raspucalosti ove su stijene vodopropusne i vrlo povoljni recipijenti vode. Stabilnost padina u prirodnom obliku je velika. Nosivost im je odlična, a uvjeti rada također pretežno dobri.

Serpentiniti - nalaze se u dvije zone pružanja: zapad, sjeverozapad-jugo, jugoistok.

Južna zona se proteže od Gvozdanskog preko Sole Rudine do Vratnika, a sjeverna ide uz dolinu Stupnice preko Ljeskovca i Zuberu do ceste Trgovi - Čovića Brdo.

Ove su stijene izrazito podložne trošenju i eroziji, tako da su česte pojave jaružanja, odronjavanja u manjim ili većim fragmentima. Rudine su izrazito nestabilne. Obirom na gotovo potpuno odsustvo raslinja, djelovanja vode, mraza i sunca je vrlo intenzivno.

Druga karakteristika ovih stijena je da su potpuno nestabilne.

U kontaktu s vodom dolazi do intenzivnih i gotovo nezaustavljivih klizanja (na primjer klizište "Vratnik").

Naglašena je nestabilnost terena, pa se posebno treba izbjegavati trasiranje prometnica zbog njihovog kasnijeg, izuzetno teškog održavanja.

Hidrogeološke karakteristike

Što se tiče hidrogeoloških karakteristika Općine razlikujemo tri hidrogeološke cjeline sa svojim osobitostima:

Hidrogeološka cjelina koju izgrađuju klastične naslage paleozoika, trijasa, jure i tercijara - zauzima 80% površine dosadašnje Općine Dvor. Ova hidrogeološka cjelina predstavlja značajno područje za korištenje vode za piće ljudi i životinja u specijalnim uvjetima, jer mnoštvo izvora malih, slivnih površina predstavlja zapravo područje koje je nemoguće u kratkom roku zagaditi i onеспособiti.

Hidrogeološka cjelina karbonatne naslage trijasa - područje krajnjeg zapadnog i jugozapadnog ruba Općine i to područje Dobretina i područje zapadno od Žirovca.

Perspektivno područje za korištenje kvalitetnih podzemnih voda. Preporuča se detaljno istraživanje za eksploataciju veće količine kvalitetne podzemne vode. U posebnim uvjetima ovi izvori postaju vrlo osjetljivi, jer ih se lako i brzo može zagaditi i onеспособiti za upotrebu. Zbog toga se ove naslage trebaju adekvatno štititi i čuvati.

Postoji nekoliko jačih izvora kapaciteta i do 8 l/sek. (stalni izvori od 5-8 l/sek.).

Hidrogeološka cjelina kvartarne naslage Une - na prostoru nizvodno od Matijevića, izgrađeno je crpilište za potrebe Dvora. Kaptiran je šljunčani vodonosnik sa 2 bunara. Optimalni kapacitet je 7,7 l/sek. U mirnodopskim uvjetima, ova hidrogeološka cjelina predstavlja najznačajniji izvor podzemne vode, no u specijalnim uvjetima riječni nanos Une vrlo je podložan zagađenju, tako da se u kratkom vremenu može onеспособiti za vodoopskrbu. Primarno potencijalno vodoistražno područje - kapaciteti izvora pitke vode od 8 l/sek. između Zamlaće i Struge Banske i Javornika.

Hidrografske karakteristike

Na temelju članka 15. Zakona o vodama (NN 107/95) svi vodotoci na području Općine Dvor pripadaju vodnom području sliva rijeke Save.

Rijeka Una je desni pritok Save. U svojem donjem toku graniči između Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Ukupna dužina Une je 213 km, od čega kroz Hrvatsku prolazi u dužini 120 km. Una teče od zapada prema istoku i u Savu utječe kod Jasenovca. Najveći lijevi pritok Une je Žirovnica, sa pritocima Ljubina, Javnica, Majdanski potok, Stupnica, Grabovica, Jokinovac, Čemernica i Javošnica, koja utječe u Unu kod Dvora.

Rijeka Una i Žirovnica su poplavni vodotoci (poplavno područje prikazano je na kartografskom prikazu 3B ovog Plana zajedno sa situacijskim prikazom planiranog lijevog nasipa uz Unu za obranu od poplava).

Prema državnom planu za zaštitu voda Una spada u međudržavne vode i prema kategorizaciji voda od granice BiH do ušća u Savu pripada u II. kategoriju. Ostali potoci na području Općine Dvor spadaju u I. kategoriju.

Seizmotektonske karakteristike

Od seizmotektonskih karakteristika potrebno je upozoriti na tektonska kretanja. S obzirom na koncentraciju epicentara potresa, te prisutne strukture i rasjede, potresi nastaju u široj zoni između Zrinske gore i Vukomeričkih gorica. Na površini se pokreti održavaju nastankom rasjeda i većim amplitudama vertikalnih i horizontalnih pomaka između ušća Gline i brda Šamarice.

Slična tektonska zbivanja manjeg intenziteta, mogu se pretpostaviti i uz južni rub Zrinske gore prema Unsko-sanskoj depresiji - Kostajnički rasjed.

Geološke značajke prostora su prilično nepovoljne. Općina Dvor se nalazi u VI i VII zoni maksimalnih intenziteta potresa, a Općina leži na seizmički aktivnim ili mogućim aktivnim dionicama u zonama uzdužnih rasjeda te dionicama duž poprečnih i diagonalnih rasjeda s horizontalnim smicanjem tektonskih blokova i struktura koje jesu ili mogu biti seizmički aktivne. Područje naselja Gvozdansko karakterizira epicentar najjačeg potresa na području Općine ($M=6$).

Na prostoru Općine registrirane su i značajne zone aktivnih i potencijalnih klizišta te tereni obično nestabilni i u prirodnim uvjetima i pri djelatnosti čovjeka.

Obilježja podneblja

Ova Općina ima karakteristike kontinentalne klime. Prosječna godišnja temperatura zraka iznosi oko 11°C; prosječna temperatura zraka u toploj polovici godine (IV-IX mjesec) iznosi od 14-17°C.

Prosječna godišnja količina padalina iznosi od 1000-1250 mm. Po bioklimatološkim obilježjima, mogu se izdvojiti tri podneblja:

- Podneblje nižeg gorskog pojasa - fitobioklimati bukve (sjeverni dio Općine; prostor Zrina i uski rub uz jugozapadni dio Općine);
- Podneblje brdskog pojasa, fitobioklimat kitnjaka i ostalih hrastova (veći dio Općine);
- Podneblje ravnica i riječnih dolina; fitobioklimat hrasta i drugih higrofilnih fitocenoza (uz Žirovnicu i Unu).

Osnovna obilježja vegetacije

Vegetacija, na području Općine Dvor, je u uskoj vezi s geološkom podlogom, reljefom, klimom, te tlom.

Središnji dio Općine, čija je osovina dolina potoka Žirovnice, te istočne padine Zrinske gore prema dolini Une, prevladava poljoprivredno zemljište, uglavnom sitni posjedi različitih kultura. Od voćaka prednjači šljiva, a ima dosta i oraha (rasadnik u Volinji).

Šumovitost Općine Dvor je znatno veća od republičkog prosjeka, jer je gotovo pola površine pod šumom. Najvećim dijelom su to prostrani suvisli kompleksi šuma u državnom vlasništvu, dok se privatni šumarci nalaze uz naselja. Hrastove i bukove šume u državnom vlasništvu su uglavnom visokog uzgojnog oblika, dok se kesten uzgaja uglavnom kao panjača, čija oplodnja ovisi o namjeni. Šumama u državnom vlasništvu upravlja Hrvatske šume p.o. Zagreb-Uprava šuma Sisak.

Općenito se za šumarstvo ove Općine Dvor, gledano sa stajališta zaštite prirode može reći da predstavlja granu korištenja vrlo osjetljivog prirodnog bogatstva, čiji je utjecaj na kvalitetu života izuzetno velik.

Pedološke značajke prostora

Pedološke karte obuhvaćaju pet kategorija razvrstanih prema pogodnostima za korištenje i određenim uvjetima ograničenja. Od tih pet kategorija u Općini Dvor registrirano je:

II. kategorija tla (bonitetni broj 64-61) su dobrih fizikalnih i kemijskih svojstava: duboka, pretežno ravnog reljefa. Izbor kultura je zbog utjecaja podzemnih i poplavnih voda ograničen vodnim režimom. Korištenje ove kategorije tla trebalo bi usmjeriti gotovo isključivo na poljodjelstvo, naročito nakon melioracije.

III. kategoriju tla (bonitetni broj 60-56) označava neujednačenost pedokartografskih jedinica. Težak mehanički sastav tla ove kategorije ograničava poljoprivrednu proizvodnju pa bi osnovna namjena bila ekstenzivno poljodjelstvo.

IV. kategoriju tla (bonitetni broj 50-55) označava neujednačenost koja se uglavnom poklapa s područjima pokrivenim šumom. Posebna ograničenja mogu se smatrati da su sljedeća: velika raznolikost, skeletnost (i do 30% kamena i šljunka), nepovoljna kemijska svojstva (pretežito kisela tla što je opet vrlo povoljno za razvoj pitomog kestena) i slaba dreniranost.

V. kategoriju tla (bonitetni broj 50) određuju trajna ograničenja u dubini, skeletnosti i reljefu. Namjena u korištenju je usmjerena pretežno na šumarstvo uz približnu procjenu do 15% za poljodjelstvo (livade i stočarstvo).

U sveukupnoj sintezi temeljem prirodne osnove zbirno se razlikuju 3 osnovne kategorije:

- I. kategorija osobito vrijedno obradivo tlo
- II. i III. kategorija vrijedno obradivo tlo
- IV. i V. kategorija ostala obradiva tla

1.1.1. OSNOVNI PODACI O STANJU U PROSTORU

Tablica 1.

Podaci o površini, stanovnicima, domaćinstvima i gustoći naseljenosti u odnosu na Sisačko-moslavačku županiju

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	površina		stanovnici				stanovi				domaćinstva		gustoća naselj.
			Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1991.	Popis 2001.	
	km ²	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	broj	broj stan/km ²
Županija ukupno	4.463,1	100	251078	100	185387	100	80909	100	60541	100	89522	62496	41,5
Općina ukupno	504,9	11,3	14555	5,8	5742	3,1	4457	5,5	2190	3,6	4792	2240	11,4

Tablica 2.

Podaci o površini, stanovnicima i gustoći naseljenosti u odnosu na problemska područja

PODRUČJE OPĆINE DVOR	površina		stanovnici				gustoća naseljenosti	
	km ²	udio u površini općine %	Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1991.	Popis 2001.
			broj	%	broj	%	broj stan/km ²	broj stan/km ²
OBALNO	-	-	-	-	-	-	-	-
OTOČNO	-	-	-	-	-	-	-	-
KONTINENTALNO GRANIČNO	504,9	100	14555	100	5742	100	28,8	11,4
OSTALO	-	-	-	-	-	-	-	-
Općina ukupno	504,9	100	14555	100	5742	100	28,8	11,4

napomena: Kontinentalno granično područje određeno je u skladu s člankom 45. Zakona o prostornom uređenju, te kartografskim materijalima Programa prostornog razvitka Republike Hrvatske

Tablica A.

Stanovništvo (po naseljima i dobnim skupinama, 1991. i 2001.)

NASELJE	broj st. 1991.	%	0-19	%	20-59	%	>60	%	broj st. 2001.	%	0-19	%	20-59	%	>60	%
Bansko Vrpolje	182	1,25	36	19,8	91	50,0	53	29,1	102	1,78	13	12,7	40	39,2	49	48,0
Buinja	73	0,50	12	16,4	36	49,3	25	34,3	9	0,16	-	-	2	22,2	7	77,8
Buinjski Riječani	61	0,42	7	11,5	29	47,5	25	41,0	17	0,29	-	0,0	2	11,8	15	88,2
Čavlovica	122	0,84	34	27,9	65	53,3	21	17,2	8	0,14	-	0,0	3	37,5	5	62,5
Ćore	139	0,95	39	28,1	75	53,9	24	17,3	48	0,84	3	6,3	17	35,4	28	58,3
Divuša	147	1,01	37	25,2	72	48,9	36	24,5	69	1,20	7	10,1	42	60,1	20	29,0
Donja Oraovica	180	1,24	41	22,8	96	53,3	42	23,3	49	0,85	2	4,1	15	30,6	32	65,3
Donja Stupnica	155	1,06	32	20,6	82	52,9	35	22,6	60	1,04	6	10,0	22	36,7	32	53,3
Donji Dobretin	53	0,36	6	11,3	31	58,5	16	30,2	15	0,26	2	13,3	7	46,7	6	40,0
Donji Javoranj	412	2,83	94	22,8	189	45,9	120	29,1	168	2,93	11	6,5	66	39,3	91	54,2
Donji Žirovac	128	0,88	29	22,7	55	43,0	42	32,8	53	0,92	6	11,3	19	35,8	28	52,8
Draškovac	146	1,00	40	27,4	71	48,6	34	23,3	18	0,31	-	0,0	1	5,5	17	94,5
Dvor	2351	16,15	654	27,8	1368	58,2	305	13,0	1313	22,87	317	24,1	601	45,8	395	30,1
Gage	146	1,00	32	21,9	74	50,7	39	26,7	58	1,01	3	5,2	27	46,5	28	48,3
Glavičani	75	0,52	9	12,0	44	58,7	22	29,3	26	0,45	-	0,0	12	46,2	14	53,8
Golubovac Divuški	194	1,33	45	23,2	106	54,6	43	22,2	104	1,81	17	16,3	53	50,9	34	32,7
Gorička	385	2,65	71	18,4	201	52,2	110	28,6	107	1,86	13	12,1	35	32,7	59	55,1
Gornja Oraovica	114	0,78	24	21,1	56	49,1	34	29,8	37	0,64	14	37,8	18	48,6	5	13,5
Gornja Stupnica	134	0,92	28	20,9	65	48,5	34	25,4	55	0,96	12	21,8	20	36,4	23	41,8
Gornji Dobretin	158	1,09	36	22,8	89	56,3	33	20,9	15	0,26	-	0,0	4	26,7	11	73,3
Gornji Javoranj	169	1,16	40	23,7	80	47,3	49	29,0	62	1,13	5	8,1	23	37,1	34	54,8
Gornji Žirovac	367	2,52	76	20,7	201	54,8	88	24,0	19	0,33	3	15,8	6	3,6	10	52,6
Grabovica	63	0,43	10	15,9	38	60,3	14	22,2	43	0,75	4	9,3	20	45,5	19	44,2
Grmušani	249	1,71	69	27,7	141	56,6	38	15,3	142	2,47	37	26,1	65	45,8	40	28,2
Gvozdansko	181	1,24	37	20,4	96	53,0	47	26,0	69	1,20	11	15,9	28	40,6	30	43,5
Hrtić	260	1,79	63	24,2	133	51,2	58	22,3	106	1,85	17	16,0	42	39,6	47	44,3
Javnica	219	1,50	50	22,8	119	54,3	49	22,4	72	1,25	6	8,3	38	52,8	28	38,9
Javornik	210	1,44	51	24,3	112	53,3	47	22,4	96	1,67	16	16,7	43	44,8	37	38,5
Jovac	227	1,56	38	16,8	119	52,4	70	30,8	22	0,38	-	0,0	4	18,2	18	81,8
Kepčije	181	1,24	35	19,3	103	56,9	43	23,8	81	1,41	8	9,9	38	46,9	35	43,2
Kobiljak	151	1,04	30	19,9	76	50,3	34	22,5	6	0,10	-	0,0	2	33,4	4	66,6
Komora	178	1,22	41	23,0	98	55,1	39	21,9	26	0,45	2	7,7	8	30,8	16	61,5
Kosna	108	0,74	14	13,0	55	50,9	39	36,1	36	0,63	2	5,5	17	47,2	17	47,2
Kotarani	209	1,44	30	14,3	112	53,6	66	31,6	9	0,16	-	0,0	3	33,4	6	66,6
Kozibrod	147	1,01	27	18,4	73	49,6	47	32,0	119	2,07	23	19,3	54	45,4	42	35,3
Kuljani	246	1,69	61	24,8	143	58,1	42	17,1	136	2,36	17	12,5	76	55,9	43	31,6

Lotine	132	0,91	22	16,7	59	44,7	51	38,6	55	0,96	6	10,9	12	21,8	37	67,3
Ljeskovac	220	1,51	29	13,2	112	50,9	75	34,1	69	1,20	-	0,0	24	34,8	45	65,2
Ljubina	352	2,42	78	22,2	199	56,5	71	20,2	101	1,76	12	11,9	41	40,6	48	47,5
Majdan	98	0,67	22	22,4	49	50,0	26	26,5	4	0,07	-	0,0	1	25,0	3	75,0
Matijevići	844	5,80	256	30,3	482	57,1	106	12,6	421	7,33	75	17,8	221	52,5	125	29,7
Ostojići	214	1,47	35	16,4	121	56,5	56	26,2	4	0,07	-	0,0	1	25,0	3	75,0
Paukovac	109	0,75	28	25,7	52	47,7	29	26,6	44	0,77	13	29,5	18	40,9	13	29,5
Pedalj	195	1,34	48	24,6	101	51,8	42	21,5	67	1,17	5	7,5	27	40,3	34	50,7
Rogulje	135	0,93	23	17,0	64	47,4	46	34,1	29	0,50	-	0,0	9	31,0	20	69,0
Rudeži	80	0,55	19	23,7	43	53,8	18	22,5	-	-	-	-	-	-	-	-
Rujevac	586	4,03	135	23,0	292	49,9	150	25,6	224	3,90	25	11,2	82	36,6	117	52,2
Sočanica	216	1,48	39	18,1	129	59,7	36	16,7	31	0,54	3	9,7	11	35,5	17	54,8
Stanić Polje	19	0,13	3	15,8	12	63,2	4	21,0	7	0,12	1	14,4	3	42,8	3	42,8
Struga Banska	254	1,75	50	19,7	140	55,2	55	21,6	161	2,80	21	13,0	77	47,8	63	39,1
Šakanlije	196	1,35	38	19,4	103	52,5	55	28,1	30	0,52	4	13,4	7	23,3	19	63,3
Šegestin	134	0,92	12	9,0	56	41,8	65	48,5	65	1,13	5	7,7	19	29,2	41	63,1
Švrakarica	121	0,83	23	19,0	65	53,7	32	26,5	65	1,13	7	10,8	22	33,8	36	55,4
Trgovi	256	1,76	48	18,7	154	60,2	46	18,0	115	2,00	10	8,7	41	35,6	64	55,7
Udetin	125	0,86	26	20,8	66	52,8	32	25,6	76	1,32	12	15,8	30	39,5	34	44,7
Unčani	383	2,63	96	25,1	196	51,2	85	22,2	261	4,54	50	19,2	134	51,3	77	27,5
Vanići	195	1,34	63	32,3	95	48,7	36	18,5	86	1,50	11	12,7	50	58,2	25	29,1
Volinja	228	1,57	52	22,8	130	57,0	41	18,0	81	1,41	6	7,4	43	53,1	32	39,5
Zakopa	183	1,26	43	23,5	90	49,2	47	25,7	58	1,01	9	15,5	25	43,1	24	41,4
Zamlača	232	1,59	54	23,3	116	50,0	56	24,1	185	3,22	34	18,4	89	48,1	62	33,5
Zrin	64	0,44	10	15,6	37	57,8	16	25,0	12	0,21	1	8,3	5	41,7	6	50,0
Zrinska Draga	99	0,68	20	20,2	52	52,5	25	25,3	44	0,77	4	9,1	16	36,4	24	54,5
Zrinski Brđani	220	1,51	46	20,9	112	50,9	58	26,4	66	1,15	6	9,1	17	25,8	43	65,1
Zut	145	1,00	31	21,4	76	52,4	38	26,2	10	0,17	-	0,0	3	30,0	7	70,0
ukupno	1455 5	100,0 0	3350	23,0	7910	54,3	3295	22,6	5742	100,0 6	897	644,7	2501	2379, 3	2347	3241, 9

Tablica B.

OPĆINA DVOR	ŠKOLSKA SPREMA				NARODNOSNI SASTAV								
	Bez škole, osnovna	Srednja škola	Viša i visoka	Nepoznato	Hrvati	Crnogorci	Makedonci	Muslimani	Slovenci	Srbi	ostali	u se nacionalno izjasnili	nepoznato
Stanovništvo (školska sprema za stanovništvo starosti 15 i više godina i narodnosni sastav, 1991.)													
ukupno	8399	3189	473	84	1395	8	6	31	3	12591	10	402	109
učesće (%)	32,1	26,3	3,9	0,7	9,6	0,05	0,04	0,2	0,02	86,5	0,07	2,8	0,7
Stanovništvo (školska sprema za stanovništvo starosti 15 i više godina i narodnosni sastav, 2001.)													
ukupno	3035	3576	276	14	1943	1	1	13	3	3495	15	235	21
učesće (%)	59,4	69,9	5,4	0,3	33,8	0,02	0,02	0,2	0,05	60,9	0,3	4,1	0,4

Tablica C.

Aktivno stanovništvo (prema području djelatnosti, popis 2001.)

OPĆINA DVOR	ukupno	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17
ukupno	1412	95	648	-	58	31	61	16	27	21	3	90	39	90	2	16	245	35

01 industrija i rudarstvo

02 poljoprivreda, lov i šumarstvo

03 ribarstvo

04 građevinarstvo

05 promet i veze

06 trgovina i obrtništvo

07 ugostiteljstvo i turizam

08 poslovanje nekretninama i iznajmljivanje

09 stambeno-komunalne djelatnosti i uređenje naselja; opskrba strujom, plinom i vodom

10 financijske, tehničke i poslovne usluge

11 obrazovanje, znanost, kultura i informacije

12 zdravstvena zaštita i socijalna skrb

13 Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje

14 privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem

15 ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti

na radu u inozemstvu

16 financijske, tehničke i poslovne usluge nepozната djelatnost

12 zdravstvena zaštita 13 socijalna skrb

Tablica D.

Poljoprivredno stanovništvo (prema aktivnosti, 1991.)

NASELJE	POLJOPRIVREDNO STANOVNIŠTVO			POLJOPRIVREDNO STANOVNIŠTVO (%)	
	ukupno	aktivno	uzdržavano	udio poljoprivrednog stanovništva u ukupnom stanovništvu	udio aktivnog poljoprivrednog stanovništva u aktivnom stanovništvu
ukupno	887	645	242	15,4	11,2
učešće (%)	100,0	72,7	27,3	-	-

Dodatna analiza poljoprivrednog stanovništva pokazuje stalan pad udjela poljoprivrednog stanovništva na području Općine i to:

- 1953. godine udio poljoprivrednog stanovništva u ukupnom stanovništvu 84,3%
- 1961. godine udio poljoprivrednog stanovništva u ukupnom stanovništvu 65,2%
- 1971. godine udio poljoprivrednog stanovništva u ukupnom stanovništvu 65,8%
- 1981. godine udio poljoprivrednog stanovništva u ukupnom stanovništvu 33,6%
- 1991. godine udio poljoprivrednog stanovništva u ukupnom stanovništvu 25,8%

1.1.2. PROSTORNO RAZVOJNE I RESURSNE ZNAČAJKE

Geopolitički položaj

Na budući razvoj ovog područja nesumnjivo će utjecati njegov geopolitički položaj. Iako s prometno-geografskog gledišta Sisačko-moslavačka županija ima vrlo važno mjesto u povezivanju hrvatskog prostora, Općina Dvor kao jedna jedinica lokalne samouprave periferno je položena. Ona je granično područje - državna međa u njenom istočnom i južno-jugozapadnom dijelu.

Budući da se Općina Dvor ne nalazi na glavnim razvojnim pravcima Republike Hrvatske niti na glavnim infrastrukturnim koridorima, svoje će geoprometne i strateške prednosti morati pronalaziti u relativnoj blizini tih pravaca tj. u njihovom poprečnom povezivanju, te, povrh svega, graničnom državnom području.

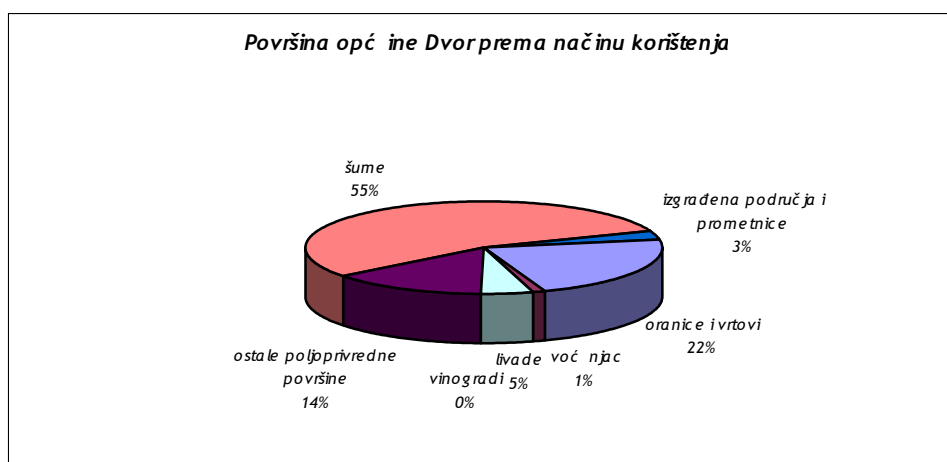
Prometni značaj

Kroz područje Općine malim dijelom prolazi pomoćna magistralna željeznička pruga MP12 (Sunja (MG2) - Volinja - drž. granica te dijelovi pruge Bihać - Knin (MP11)) tzv. Unski koridor željezničke pruge. Njezina ponovna afirmacija ovisit će o međunarodnom ugovoru. Trenutno je izgubila na značenju budući da prolazi kroz granično područje.

Što se planiranih koridora prometnica tiče Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, a u skladu s Strategijom i Programom prostornog razvitka Hrvatske, planirana je i gradnja autoceste Zagreb-Sisak-Bihać-Split-Dubrovnik.

Poljoprivreda i šumarstvo

Od ukupne površine Općine Dvor 50.490 ha, na poljoprivredne površine otpada 21.342 ha ili 42,3 %, a na šumske površine 27.668 ha ili 54,8 %.

Tablica - Poljoprivredne površine, prema kategorijama i načinu korištenja u 1991. godini⁴

Poljoprivredne površine*	ukupno	21.342 ha
1. Obradive površine	ukupno	14.201 ha
a) Oranice i vrtovi**		11.248 ha
b) Voćnjaci		466 ha
c) Vinogradi		-
d) Livade		2.487 ha
1.1. Zasijske površine	ukupno	8.292 ha
a) Žitarice		5.525 ha
b) Industrijsko bilje		28 ha
c) Povrće		1.486 ha
d) Krmno bilje		1.253 ha
1.2. Ugari i neobrađene oranice	ukupno	2.956 ha

* poljoprivredne površine obuhvaćaju pored obradivih i površine pod pašnjacima, ribnjacima, trsticama i barama

** površine oranica i vrtova uključuju ukupno zasijske površine, površine pod rasadnicima, cvijećem i ukrasnim biljem, košaračkom vrbom na oranicama, ugare i neobrađene oranice i vrtove

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države je 177 ha.

Tablica - Šumske površine, sječa i pošumljavanje u 1991. godini⁵

	ukupno	u državnom vlasništvu
Površina šuma	27.668 ha	24.536 ha
Sječa šuma	82.378 m ³	81.644 m ³
Pošumljavanje	21 ha	21 ha

Prema posljednjim podacima o šumskim površinama na području Općine Dvor, a kojima gospodare "Hrvatske šume" p.o. Zagreb, Uprava šuma Sisak, Šumarija Dvor (12.968,81 ha), Šumarija Rujevac (11.625,80 ha), Šumarija Glina (680,62 ha) i Šumarija Hrvatska Kostajnica (497,07 ha):

1. Površina šuma i šumskog zemljišta:

<i>obraslo</i>	<i>neobraslo</i>	<i>neplodno</i>	<i>ukupno</i>
25.161,66 ha	450,21 ha	160,27 ha	25.772,50 ha

2. Prosječna drvena zaliha po hektaru: 139 m³/ha
3. Struktura: Bjelogorica 98% Crnogorica 2%
4. Ovo su uglavnom gospodarske šume kojima se gospodari prema propisima Osnova gospodarenja gospodarskim jedinicama. Dio šuma koje pripadaju gospodarskoj jedinici Javornik, kojom gospodari šumarija Dvor nalazi se unutar kruga vojnog objekta Čerkezovac, te se trebaju riješiti imovinsko-pravni odnosi s HV. Znatno dio šumskih površina smatra se miniran, posebice oko navedenog objekta i uz granicu s BIH.
5. Otvorenost šuma: 8,01 km/1000 ha
6. Nema potrebe za pošumljavanjem, već samo za održavanjem postojećih šumskih sastojina.

⁴ Izvor podataka: Državni zavod za statistiku - Statistički ljetopis 1992., Zagreb, ožujak 1993. godine⁵ Izvor podataka: Republički zavod za statistiku - Statistički godišnjak RH, Zagreb, prosinac 1991. godine

Mineralne sirovine

Od mineralnih sirovina na području općine Dvor ima⁶:

Vrsta mineralne sirovine	Lokacija (naziv eksploatacijskog polja)
željezo	Tomašica, Srebrnjak, Zrin, Čatrnja, Gradski potok, Jokin potok, Meterize, Kosna, Vidorija, Resanović, Kokirna, Gvozdansko
bakar	Grdski potok, Katarina, Zrin, Tomašica, Srebrnjak
olovo	Zrin, Čatrnja, Srebrnjak
srebro	Zrin, Čatrnja, Srebrnjak
barit	Gvozdanski jarak, Matinović potok
građevinski kamen	Bjeljevina, Karlice
keramička glina	Bešlinac, Pedalj, Meterize, Bekin potok, Mala Kosna
keramička i vatrostalna glina	Pedalj
ciglarska glina	Pedalj, Javoranj
kvarcni pijesak	Udetin, Rodine, Vododerine, Materize, Magnovac
dolomitni pijesak	Beke
tuf	Lebrenica, Kobiljak, Cvetović
sirovina za cementnu industriju	Dvor, Divuša, Kepčije, Korizne, Šegestin, Popov most, Unčani

Ležišta ovih sirovina su značajnih dimenzija, neka od njih povoljnih kvaliteta i za cestogradnju i za proizvodnju betonskih agregata, te predstavljaju značajni sirovinski potencijal Općine. Za ležišta ovih sirovina predlažemo da se izvrši posebna valorizacija, prvenstveno kroz određivanje rezervi detaljnim istraživačkim radovima za što postoji odgovarajuća geološka podloga. Na području Općine sirovinska baza je nedovoljno istražena. Realnu perspektivu za eksploataciju imaju samo tehnički kamen sedimentnog porijekla, karbonatnog sastava (dolomiti i vapnenci) i keramičke gline.

Manju perspektivu ima eksploatacija kvarcnih pijesaka, dok vrlo mala vjerojatnost eksploatacije eruptivnog građevnog kamena litotamnijskih vapnenaca kao arhitektonsko-građevnog kamena i ležišta cementnih lapora. Ostale mineralne sirovine gotovo da nemaju šansu za eventualnu eksploataciju u budućnosti.

Eksploatacijom dolomita, vapnenaca, spilita, serpentinita, keramičkih i opekarskih glina, te ruda metala došlo je do devastacije određenih prostora. U dijelovima terena koje se lako i prirodno zatravljuju, znaci ranije devastacije su već isčezli. Teško je međutim sanirati devastirane prostore u karbonatnom i magmatskom građevinskom kamenu nakon eksploatacije. Za sada se nije pristupilo planskoj sanaciji tih prostora, iako bi se u nekim napuštenim kamenolomima moglo primijeniti zatravljivanje hidrosjetvom.

⁶ Izvor podataka: Podaci Ureda za gospodarstvo Sisačko-moslavačke županije za potrebe izrade Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije

Prirodna baština⁷

Zaštićene kategorije prirodne baštine određene su Zakonom o zaštiti prirode (NN 70/05):

- *Park prirode* je prostrano prirodno ili dijelom kultivirano područje s ekološkim obilježjima međunarodne i nacionalne važnosti, s naglašenim krajobraznim, odgojno-obrazovnim, kulturno-povijesnim i turističko-rekreacijskim vrijednostima;
- *Posebni rezervat* je područje kopna i/ili mora od osobitog značenja radi svoje jedinstvenosti, rijetkosti ili reprezentativnosti, ili je stanište ugrožene divlje svojte, a osobitog je znanstvenog značenja i namjene. Posebni rezervat može biti: floristički, mikološki, šumske i druge vegetacije, zoološki (ornitološki, ihtiološki i dr.), geološki, paleontološki, hidrogeološki, hidrološki, rezervat u moru i dr.;
- *Park šuma* je prirodna ili sađena šuma, veće krajobrazne vrijednosti, namijenjena odmoru i rekreaciji;
- *Spomenik parkovne arhitekture* je umjetno oblikovani prostor (perivoj, botanički vrt, arboretum, gradski park, drvored, kao i drugi oblici vrtnog i parkovnog oblikovanja), odnosno pojedinačno stablo ili skupina stabala, koji ima estetsku, stilsku, umjetničku, kulturno-povijesnu, ekološku ili znanstvenu vrijednost;
- *Značajni krajobraz (zaštićeni krajolik)* je prirodni ili kultivirani predjel velike krajobrazne vrijednosti i biološke raznolikosti ili kulturno-povijesne vrijednosti, ili krajobraz očuvanih jedinstvenih obilježja karakterističnih za pojedino područje, namijenjen odmoru i rekreaciji ili osobito vrijedni krajobraz utvrđen sukladno Zakonu o zaštiti prirode;
- *Spomenik prirode* je pojedinačni neizmijenjeni dio ili skupina dijelova žive ili nežive prirode, koji ima ekološku, znanstvenu, estetsku ili odgojno-obrazovnu vrijednost.

Područje Općine Dvor do danas nema registriranih zaštićenih dijelova prirode u smislu Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05), ali se valorizacijom prirodne baštine za potrebe Prostornog plana Općine Dvor - Prilog: Zaštita prirode došlo do spoznaje da je po bogatstvu flore i osobitosti vegetacije ovo područje jedno od najbogatijih i najzanimljivijih predjela u Hrvatskoj.

Zbog toga su u PPO Dvor bili predloženi određeni predjeli za daljnja istraživanja, koja bi omogućila pokretanje postupka zaštite, a to su ujedno i evidentirani spomenici prirode iz studije "Zaštita prirodne baštine u Sisačko-moslavačkoj županiji"⁸:

EVIDENTIRANI DIJELOVI PRIRODE

Park šuma

Brežuljak Lebrenica - Šuma i vidikovac na lokaciji Laudonov šanac već je dugo u funkciji rekreacije, te je tome prilagođeno i gospodarenje šumom. Ovo područje svojom lokacijom, vegetacijom i dosadašnjom funkcijom posve zadovoljava kriterije zaštitne kategorije. Smjernice: lokaciju šanca sačuvati u postojećem stanju i paziti na čistoću; intervencijom u vršnom dijelu šumske zone osigurati funkciju vidikovca.

Posebni rezervat

- botanički

Kanjon Ljeskovac kod Gornje Stupnice

⁷ Izvor podataka: Osnova korištenja i zaštite prostora koju je izradio Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb, svibnja 1993. godine i Zaštita prirodne baštine u Sisačko-moslavačkoj županiji koju je izradio Županijski zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije u suradnji s Državnom upravom za zaštitu prirode i kulturne baštine u Zagrebu, listopad 1997. godine

⁸ "Zaštita prirodne baštine u Sisačko-moslavačkoj županiji", Županijski zavod za prostorno uređenje u suradnji sa Državnom upravom za zaštitu prirode i kulturne baštine u Zagrebu, Sisak, lipanj 1997. godine

Duboki klisurasti klanac u ofiolitnom masivu Andeline, između vrhova Kapija (602 m), Dikavac (586 m) i Rudina (548 m), duž kojega se nižu strmi odsjeci crnozelenih ofiolitnih stijena i točila do 100 m visine. Oko kanjona rastu jedinstvene šume crnog bora, hrasta, različitih javora i balkanske bukve. Ovo je najveće i najbogatije nalazište specifične ofiolitske vegetacije u Hrvatskoj. Za niz navedenih vrsta drveća i biljaka ofiolitni kanjon Ljeskovac jedino je poznato nalazište u Hrvatskoj pa ih tamo treba zaštititi od nestajanja iz naše cvjetane. (Lovrić, 1980./84.)

Krški krajolik oko Dobretina

Na krajnjem jugu Banije kod sela Dobretin počinje veliki kanjon Une, čije je korito tu pregradjeno nizom sedrenih barijera s brzicama i jezercima. Na obalnim padinama oko Dobretina nalaze se krške ponikve, kamenjare, točila i strme stijene sa specifičnom krškom i submediteranskom vegetacijom. U dendroflori tamošnjih šuma najvrednije su rijetke vrste drveća i grmlja. Na krškim kamenjarama i stijenama kanjona nalaze se i poznate primorske biljke, inače rijetke ili nepoznate drugdje u unutrašnjosti Hrvatske.

- šumske vegetacije

Odjel 109 b, g.j. Zrinska gora

Površine 15 ha, obrastao je 130 godišnjim šumama bukve, stabala visokih do 40 m, promjera do 100 cm. Zona stroge zaštite je oko 5-6 ha, sa zaštitnom zonom.

Značajni krajobraz (zaštićeni krajolik)

Dolina Une - Livadne površine uz lijevu obalu rijeke Une i pripadni dio riječnog toka, predstavljaju impozantnu pejzažnu i ekološku vrijednost za ovaj kraj. U vrijeme proljetne i jesenske seobe, te u vrijeme zime, ovo je područje značajno za zadržavanje ptica močvarnih staništa. Temeljne smjernice: sačuvati postojeće stanje obale i pripadnih livada, udružiti napore za poboljšanje kvalitete vode rijeke Une, ograničiti lov na ptice močvarice za vrijeme seobe i zimovanja.

Uzvodno od ušća Sane, Una je i hidrološki prvorazredna krška rijeka, pa jednim detaljnijim diferenciranjem prostora ovaj dio doline treba tretirati kao vredniji; moguća rekreacijska zona, planski uređivana; zaštitni pojas širine 1 km.

Dolina uz gornji tok potoka Žirovca sa ostacima starih mlinova i vlažnim livadama, te selima na južnim obroncima, predstavlja vrlo vrijedan krajobraz ovog dijela Banije. Smjernice: sačuvati potok i livade u postojećem stanju. Od gradnje se može dozvoliti samo rekonstrukcija starih vodenica.

Razvaline starih gradova Gvozdansko, Zrin, Pedalj i Javnica sa prirodnim okolišem predstavljaju značajni element ovog dijela Banije i značajne povijesne spomenike.

Zrinska gora - područje cijele Zrinske gore koji objedinjava niz pojedinačnih lokaliteta izuzetne vrijednosti na području Dvora, Petrinje i Gline. Zrinska gora je prirodno, povijesno i geološki zanimljivo područje svakako koje treba zaštititi. Zrinska gora je područje koje obiluje izvorima vode i bogatom vegetacijom.

Kulturna baština⁹

Evidencijom i pravnom zaštitom od šezdesetih godina prošlog stoljeća do danas obuhvaćeno je ukupno 57 povijesnih građevina i cjelina.¹⁰ Od navedenog broja na Listu registriranih kulturnih dobara Republike Hrvatske upisane su četiri sakralne i dvije vojne građevine, te tri memorijalna objekta od kojih su tri (sv. Marija Magdalena, stari grad Zrin i kaštel Gvozdansko) ujedno i arheološki lokaliteti. Preventivno nije zaštićen niti jedan objekt. Najstarije registracije su iz 60-tih

⁹ Izvor podataka: Konzervatorska podloga za Prostorni plan uređenja Općine Dvor, Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine, 2005. godina

¹⁰ Podaci za naselje Dvor obrađeni su u Konzervatorskoj podlozi za Urbanistički plan uređenja naselja Dvor.

godina prošlog stoljeća. Treba napomenuti da je veći dio kulturnih dobara evidentiran tek godine 1999. prilikom izrade Konzervatorske podloge za prostorni plan Sisačko-moslavačke županije.

Od **arheološke baštine** preventivno nije zaštićen niti jedan arheološki lokalitet. Pored toga, dosadašnjom evidencijom obuhvaćeno je u različitim razdobljima (od 60-tih godina 20. stoljeća do danas) ukupno 15 arheoloških lokaliteta. U arheološke lokalitete uključeni su i srednjovjekovni gradovi i kašteli.

Registrirana nepokretna kulturna dobra dosad obuhvaćaju četiri **sakralne građevine** u kategoriji povijesni sklop I građevina. Od **vojnih građevina** dosad su registrirana dva stara grada, Zrin i Gvozdansko. Na listi registriranih kulturnih dobara nalaze se tri **spomen-memorijalna objekta** (dvije građevine i jedno spomeničko mjesto) iz razdoblja NOB-a.

Na području Općine Dvor registrirani su slijedeći spomenici kulturne baštine:

REGISTRIRANA NEPOKRETNOSTI KULturna DOBRA

POVIJESNI SKLOP I GRAĐEVINA

BR.	SAKRALNE GRAĐEVINE	NASELJE	PRAVNA ZAŠTITA
1.	crkva sv. Katarine iz početka 18. st.	Divuša	RZG 0457
2.	pravoslavna kapela sv. Ilije iz 18. st.	Javnica	RZG 0444
3.	pravoslavna kapela sv. Spasa iz 18. st.	Ljeskovac	RZG 0442
4.	kapela sv. Marije Magdalene (Margarete) iz početka 16. st.	Zrin	RZG 0429

BR.	VOJNE GRAĐEVINE	NASELJE	PRAVNA ZAŠTITA
1.	kaštel Gvozdansko iz 15. st.	Gvozdansko	RZG 0409
2.	stari grad Zrin iz razdoblja 13. - 18. st.	Zrin	RZG 0408

MEMORIJALNA BAŠTINA

BR.	SPOMEN (MEMORIJALNI) OBJEKTI	NASELJE	PRAVNA ZAŠTITA
1.	zgrada - mjesto partijske konf. CK KPH za Baniju iz razdoblja NOB-a	Ljeskovac	RZG 0421
2.	zgrada - spomeničko mjesto iz razdoblja NOB-a	Rujevac	RZG 0390
3.	zgrada partizanske gimnazije iz razdoblja NOB-a	Rujevac	RZG 0438

POVIJESNI SKLOP I GRAĐEVINA

Sakralne građevine

Župna crkva sv. Katarine s početka 18. st., naselje Divuša (pravna zaštita RZG 0457). Stara drvena crkva sv. Katarine u Divuši se u kamenu gradi godine 1719. Kao povijesna građevina regionalnog

značenja podliježe strogoj zaštiti i u tijeku obnove je. Zaštitom je obuhvaćena i čestica na kojoj se crkva nalazi, a na susjednim česticama nije dopuštena gradnja viša od P+1.

Pravoslavna kapela sv. Ilije iz 18. st. u naselju Javnica (pravna zaštita RZG 0444) i **pravoslavna kapela sv. Spasa** iz 18. st., naselje Ljeskovac (pravna zaštita RZG 0442). Kapele sv. Spasa u Ljeskovcu i sv. Ilije u Javnici su u ruševnom stanju. Drvena kapela sv. Spasa je do temelja srušena, a sv. Ilije, kombinirane gradnje od kamena i drveta, u teškom ruševnom stanju. Ove građevine regionalnog su značenja jer su predstavljale rijetko očuvan primjer autohtonog graditeljstva (konstrukcije arhaičnih elemenata) pravoslavnog stanovništva područja Banovine.

Kapela sv. Marije Magdalene (Margarete) iz početka 16. st. u naselju Zrin (pravna zaštita RZG 0429). Kapela sv. Marije Magdalene, premda je u ruševnom stanju izniman je i najbolje očuvani primjer kasnogotičke sakralne arhitekture na području Banije. Sačuvanih izvornih stilskih elemenata bez kasnijih pregradnji i nadogradnji što predstavlja njezinu najveću vrijednost i ima nacionalno značenje kao najbolje očuvana kasnogotička sakralna građevina na širem području. U prostoru se ističe impozantnim dimenzijama, sačuvanim zidom do visine vijenca s izvornim profilacijama prozora, rozete i djela portala.

Vojne građevine

Kaštel Gvozdansko iz 15. st. u naselju Gvozdansko (pravna zaštita RZG 0429). Stari grad Gvozdansko bio je izgrađen u 15. stoljeću kao kaštel za osiguranje rudnika srebra i olova te kovnice novca i imao je važnu ulogu u borbi protiv Turaka. Uključen je i u kategoriju nacionalnog značenja zbog visokog stupnja očuvanosti povijesnih struktura i karakterističnih elemenata svog vremena, te svog povijesnog značaja u obrani hrvatskog teritorija pred turskim najezdama.

Stari grad Zrin iz razdoblja 13. - 18. st., naselje Zrin (pravna zaštita RZG 0429). Stari grad Zrin bio je utvrđeni plemićki srednjovjekovni grad koji posjeduju Babonići te Zrinski, po kojem su dobili naziv Zrinski; grad se spominje u 13. st. ali je vjerojatno i stariji., a pod turskom je vlašću od 1577.g. do kraja 17.st. Položaj starog grada je slojevit arheološki lokalitet na što upućuju nalazi prapovijesne keramike. Premda njegove vidljive zidane strukture nisu vrlo impresivne, na njegovom je platou postojao kompleks pomoćnih i gospodarskih zgrada te crkva sv. Jurja koja se spominje i u izvorima. Zrin je bio jedno od glavnih sjedišta moćne obitelji Šubića-Zrinskih i obavlja tu funkciju sve do početka turske opasnosti. Tada je uključen u liniju obrane na području Hrvatske krajine.

MEMORIJALNA BAŠTINA

spomen (memorijalni) objekti

Zgrada stare škole, mjesto partijske konf. CK KPH za Baniju iz razdoblja NOB-a, naselje Ljeskovac (pravna zaštita RZG 0421). Škola je bila u funkciji do Domovinskog rata, danas neodržavana.

Zgrada - spomeničko mjesto iz razdoblja NOB-a, naselje Rujevac (pravna zaštita RZG 0390). To su zgrade stare talionice i spremište željeza rudnika Bešlinec u kojima se talilo željezo za potrebe oslobodilačke vojske.

Zgrada partizanske gimnazije iz razdoblja NOB-a, naselje Rujevac (pravna zaštita RZG 0438). Zgrada prve partizanske gimnazije na oslobođenom teritoriju Hrvatske, u drugoj polovici 20. stoljeća škola je prenamijenjena za stanovanje, danas izvan funkcije i neodržava se.

INTEGRALNA PRIRODNO-GRADITELJSKA BAŠTINA I KRAJOLIK

Obzirom na bogatstvo pejzažnih raznolikosti kao što su neizgrađene doline rijeke i njihove proširene doline, gdje se isprepliću poljoprivredne površine sa autohtonom šumskom vegetacijom, ili slikoviti valovito modelirani krajolik između riječnih tokova, naglašena je osebujnost motiva ruralnog, odnosno ekološkog fonda. Osim očuvanja tlocrtna dispozicije i organizacije, te diferencijacije prostora, potrebno je stimulirati očuvanje tradicijskog načina izgradnje. Osebujne doline rijeke

(obale, riječni otoci i rukavci) Une i njenog sliva, te valoviti proplanci i gore naizmjeničnog su slijeda slike šumovitih i obradivih površina. Prostorne determinante ovog područja, zbog svoje raznolikosti motiva, klimatskih, topografskih i općenito pejzažnih karakteristika, predstavljaju izvanredan potencijal za razvoj turizma obzirom na blizinu jakih urbanih centara i glavnih prometnica. Kroz planove treba nastojati zadržati izmjenu panoramske slike pejzaža i konzistentno izgrađenih aglomeracija uz očuvanje zona šumskih zajednica.

1.1.3. PLANSKI POKAZATELJI I OBVEZE IZ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA I OCJENA POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA

Osnovni dokument prostornog uređenja šireg područja je Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije (Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije broj 4/2001).

Smjernice iz PPŽ koje se odnose na izradu Prostornih planova općina/gradova:

- 1) Eroziju treba prepoznati na razini Prostornog plana kako bi se mogli utvrditi opći uvjeti i prijedlozi za zaustavljanje ili daljnje sprječavanje kako već započetih ili odmaklih erozivnih procesa tako i sprječilo stvaranje takovih procesa u samom početku;
- 2) Za naselja u Županiji za koja se ne očekuje demografski porast građevinsko područje mora biti svedeno samo na izgrađeni dio naselja (bez planskih proširenja), dok se samo za naselja s uočenim pomacima u razvitku može planirati povećanje građevinskih područja na neizgrađene dijelove naselja;
- 3) U ukupnom odnosu površine građevinskog područja ne povećavati, već samo preraspodijeliti na drugi način, u skladu sa stvarnim potrebama na terenu:
 - povećanje građevinskih područja u demografski aktivnim naseljima, te njihovo smanjenje u naseljima s negativnim demografskim pokazateljima;
 - uključanje postojećih izgrađenih poteza u građevinsko područje gdje god je to moguće;
 - utvrđivanje provedbenim odredbama smjernica za rekonstrukciju i nadogradnju postojećih građevina izvan građevinskih područja;
 - sustavno uvažavanje svih uvjeta za ograničenja građevinskih područja (klizišta, strma područja, zemljišta nedovoljne nosivosti, plavljena područja, zone intenzivne poljoprivrede, oranice 1. i 2. kategorije, postojeći i planirani prometni i infrastrukturni koridori, šumsko zemljište, zaštitni pojas spomenika prirodne i kulturne baštine, vrhovi uzvisina, zaštita vodocrpilišta, zaštita okoliša, zaštita koridora u kojima je posebnim odlukama zabranjena gradnja i sl.);
- 4) Uz pojedinačne lokalitete koji su predloženi studijom "Zaštita prirodne baštine" i od strane jedinica lokalne samouprave, Prostornim planom Županije predlaže se cjelovita zaštita krajobraza Zrinske gore koji objedinjava niz pojedinačnih lokaliteta izuzetne vrijednosti na području Dvora (posebni rezervat: botanički - kanjon Ljeskovac, šumske vegetacije - odsjek 109 Zrinske gore, dijelovi značajnog krajobraza: dolina potoka Žirovac, te okoliš starih gradova: Zrin, Gvozdansko, Gorička, Pedalj), a studijom "Zaštita kulturne baštine Županije" cijeli prostor je valoriziran kao kulturni krajolik I. kategorije vrijednosti. Za dijelove prirode navedene i predložene za zaštitu u tablici 6. na strani 237. PPŽ potrebno je izraditi mjere zaštite; na razini prostornog plana moguće je predložiti za zaštitu dodatna vrijedna područja lokalnog značenja;
- 5) Područja i zone zaštite kulturne baštine moraju se ucrtati na kartama građevinskih područja planova nižeg reda, te odrediti smjernice, uvjete i mjere očuvanja i zaštite; potrebno je izraditi Studiju vrednovanja kulturnog krajolika Zrinske gore i Pounja, te Konzervatorsku studiju za Prostorni plan uređenja Općine Dvor;
- 6) Programom prostornog razvoja Republike Hrvatske Trgovska gora utvrđena je kao jedina lokacija za gradnju odlagališta nisko i srednje radioaktivnog otpada na području Republike Hrvatske.

Prema dostupnoj dokumentaciji za Dvor je 1948. g. izrađena Skica za regulacionu osnovu, 1976. godine izrađen je Opći prostorni plan - Programska osnova i Urbanistički plan naselja Dvor - prostorna osnova (AR - 59., Zagreb).

Tek je 1987. g. naručena izrada Prostornog plana Općine Dvor, te je ista povjerena Urbanističkom institutu Hrvatske. Plan je rađen u dvije faze i to: PPO Dvor - Osnove plana i PPO Dvor - Prijedlog plana. Osnove plana isporučene su u lipnju 1987. godine, a usvojene u siječnju 1988. g.

Druga faza PPO Dvor - Prijedlog plana usvojena je 25. prosinca 1989. godine. (Sl.vjesnik 41/89).

Paralelno s izradom PPO-e naručena je i izrada Generalnog urbanističkog plana grada Dvora 1987. (Plan nije usvojen).

Za vrijeme izrade GUP-a Dvor inicirana je izrada PUP Centar Dvor i PUP industrijske zone u Vanićima.

Kako je Prostorni plan Općine Dvor donesen 1989. godine (Službeni vjesnik broj 41/89) to je velik dio neprimjenjiv u današnjim društvenim i gospodarskim uvjetima. Pretpostavke razvoja su temeljene na predviđenom prenatrpanom industrijskom razvoju. Građevinska područja gotovo svih naselja prevelika su tako da zauzimaju poljoprivredne površine.

Prema Izvješću o stanju u prostoru koji je izradio Županijski zavod za prostorno uređenje Županije sisačko-moslavačke i CPA-Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o. u veljači 1997. godine (Službeni vjesnik Općine Dvor br. 24/97) Prostorni plan Općine Dvor (izrađen 1989. godine) iako ulazi u generaciju relativno novijih na području Županije, u velikom je dijelu zastario zbog bitno promjenjene situacije u prostoru. Nadalje, u Izvješću se zaključuje da je plan temeljen u prvom redu na razvitku poljoprivrede (ratarstva i voćarstva), te male privrede i zanatstva, sa zadržavanjem i razvojem uglavnom postojeće industrijske proizvodnje. U izradi je novo Izvješće o stanju u prostoru koji izrađuje Županijski zavod za prostorno uređenje Županije sisačko-moslavačke.

Generalno, izrađeni planovi bili su izrađeni uz pretpostavku društvenog vlasništva nad zemljištem što je uključivalo što je uključivalo i odgovarajuće instrumente provođenja što je uvjetovalo da neki planovi ili dijelovi planova nisu uvažavali vlasničke odnose u prostoru kao jedan od bitnih čimbenika prilikom planiranja prostora i danas su praktički neprovedivi.

Nadalje, nisu bile predviđene odgovarajuće lokacije za manje i srednje proizvodne pogone za koje u posljednje vrijeme postoji najveći interes poduzetnika.

Također, postojećim planovima definirane granice građevinskih područja naselja znatno su precijenjene u odnosu na ostvareni trend izgradnje što su najbolje pokazale detaljne analize koje su provedene u Osnovama korištenja i zaštite prostora Općine Dvor (Urbanistički institut Hrvatske, svibanj 1993. godine). Precijenjena građevinska područja naselja uzrokuju znatne teškoće u oživotvorenju planiranog standarda življenja jer je na takvom rahlo izgrađenom prostoru vrlo skupo uspostaviti odgovarajući sistem komunalnog standarda.

Prostornim planovima višeg reda: republičkim i županijskim (županijskim uz zakonsku obvezu uvažavanja plana višeg reda, ali uz amandman) u Općini Dvor predviđena je Trgovska Gora za odlagalište radioaktivnog otpada. Ta spoznaja djelovala je depresivno na bilo kakvo daljnje progresivno planiranje aktivnosti u prostoru.

Prema neslužbenim informacijama i novinskim napisima u posljednje vrijeme čini se da se od lokacije za odlagalište nuklearnog otpada na Trgovskoj Gori odustalo. Temeljem takvih vijesti vratio se optimizam u lokalnu zajednicu, sada je depresija popustila i radi se na osmišljavanju aktivnosti u prostoru.

1.1.4. OCJENA STANJA, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA RAZVOJA U ODNOSU NA DEMOGRAFSKE I GOSPODARSKE PODATKE TE PROSTORNE POKAZATELJE

Glavni razvojni problemi u Općini Dvor su: nedovoljan broj radnih mjesta i nezadovoljavajuća privredna struktura, nezadovoljavajuća urbana oprema u naseljima posebno u općinskom sjedištu, zaostajanje tercijarnih djelatnosti, nepovoljna demografska situacija s tendencijom daljnjeg povećanja udjela starog stanovništva.

Općina Dvor je izrazito ruralna općina, te osim urbanog općinskog sjedišta dominiraju mala ruralna naselja. Longitudinalni tip izgradnje dominira u dolini Une te Žirovnice, a u brdovitim predjelima disperzna izgradnja. Općina Dvor je granična općina i stoga je njezin geoprometni položaj izrazito važan. Kvaliteta prometne usluge i infrastrukture ne zadovoljava te treba težiti boljem aktiviranju pounjskog pravca uz određivanje graničnih prijelaza.

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije iz travnja 2001.godine pod naslovom «Program očuvanja i unapređenja prirodne baštine» odredio je dijelove Općinu Dvor kao visokovrijedne lokacije, te ih svrstao u zaštićene krajolike (lokaliteti: Zrinska gora, botanički rezervat Ljeskovac, dolina potoka Žirovac, te okoliš starih gradova: Zrin, Gvozdansko i Pedalj).

Nema sumnje da će ovakve prostorne činjenice s jedne strane te razvoj nekih grana gospodarstva (industrija prerade gline i drva) s druge strane odrediti ukupan tijek razvoja cjelokupne Općine Dvor. U Općini Dvor bilježi se ubrzani razvoj stočarstva s orijentacijom na proizvodnju mlijeka. Profiliraju se obiteljska poljoprivredna gospodarstva na kojima će farmerska proizvodnja uskoro postati reprezentativna. Ovakav razvoj gospodarstva idealno se uklapa u Strategiju razvoja gospodarstva Općine Dvor, koju je Općinsko vijeće usvojilo prosinca 2003.godine.

Postojeća koncepcija razvoja Općine Dvor, tek treba naći uporište u prostorno-planskoj dokumentaciji, jer sadašnje stanje nije održivo iz nekoliko razloga:

- promjena vlasničkih odnosa,
- izmijenjena gospodarska osnova,
- novi odnosi u zdravstvu, školstvu i drugim društvenim djelatnostima,
- nova administrativno politička podjela, te
- nova programska orijentacija uz uvažavanje stvarnog stanja u prostoru.

Iz naprijed navedenog proizlazi stvarna potreba usklađivanja prostorno-planskih dokumenata s realitetom prostora Općine Dvor uz maksimalno uvažavanje urbanističko-arhitektonske vrijednosti, te zaštitom ambijentalnih cjelina u prostoru. Za postojeće objekte (škole, domovi kulture i druge zgrade u društvenom vlasništvu) treba pronaći adekvatan model korištenja.

Industrija

Industrija je nedovoljno razvijena i siromašna. Industrija je bila koncentrirana u Dvoru, prigradskim naseljima Matijevići i Vanići, u Rujevcu (tvornica keramičkih pločica) i u novije vrijeme u Divuši (Pounje, tvornica trikotaže). Proces zastarijevanja tehnološkog sklopa (ispostava željezare u Matijevićima, drvna industrija, građevinska i servisi u Dvoru) doveo je u pitanje reproduciranje industrije na istoj podlozi. Danas je industrijska proizvodnja zaustavljena uslijed ratnih razaranja.

Šume i poljoprivreda

Prostor Općine karakterizira bogata flora i raznolikost vegetacije. Sirovinsku osnovicu karakterizira izrazito bogat šumski fond (preko 50% površine Općine je pod šumom, pa je šumovitost znatno veća od državnog prosjeka). Prostorni kompleksi šuma su uglavnom u državnom vlasništvu.

U središnjem dijelu Općine, čija je osovina dolina potoka Žirovnice, te istočne padine Zrinske gore prema dolini Une, prevladava poljoprivredno zemljište, uglavnom sitni posjedi različitih kultura. Od voćaka prednjači šljiva, a ima dosta i oraha.

Prije domovinskog rata učešće poljoprivredne proizvodnje u formiranju društvenog proizvoda bilo je vrlo visoko (oko 40% društvenog proizvoda Općine Dvor). Pri tom je individualni sektor sudjelovao s 95% u formiranju društvenog proizvoda poljoprivrede. Dominaciju primarnog sektora povećavalo je uz poljoprivredu i znatno učešće šumarstva u društvenom proizvodu Općine (oko 10%). Veličina zemljišnog posjeda kretala se od 3-5 ha iz čega proizlazi nemogućnost racionalne poljoprivredne proizvodnje. Područje uz Unu s pounjskim naseljima je pretrpilo razaranja. Kako su razarana naselja i gospodarske građevine u njima, tako su uništene i poljoprivredne površine uz naselja. Osim toga, velike su štete nanесene i neproizvodnjom poljoprivrednih proizvoda. Nisu zanemarive ni štete na povrtlarskim kulturama jer je ovaj dio Pounja bio najveći proizvođač povrća u Općini, te je snabdjevao stanovništvo i iz susjedne Bosne i Hercegovine.

Mineralne sirovine

Mineralna osnovica na području Općine još uvijek nije dovoljno istražena. Zapažene su pojave ležišta s oko 15 mineralnih sirovina, a mogu se izdvojiti glinica i tehnički građevni kamen.

Kao stvarno nadležno tijelo Ured državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji-Služba za gospodarstvo izdalo je odobrenja za¹¹:

- istražni prostor tehničkog građevnog kamena ZUT - nerentabilan i brisan iz Katastra istražnih prostora,
- istražni prostor tehničkog građevnog kamena ŽABARICA - oduzeto odobrenje,
- istražni prostor tehničkog građevnog kamena ZUT-KLAŠNICE,
- eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena KARLICE,
- eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena BJELJEVINA.

Kamenolom Karlice I. potrebno je sanirati.

Osim postojećih mogućih lokaliteta za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina na području Općine su¹²:

Vrsta mineralne sirovine	Lokacija (naziv eksploatacijskog polja)
željezo	Tomašica, Srebrnjak, Zrin, Čatrnja, Gradski potok, Jokin potok, Meterize, Kosna, Vidorija, Resanović, Kokirna, Gvozdansko
bakar	Gradski potok, Katarina, Zrin, Tomašica, Srebrnjak
olovo	Zrin, Čatrnja, Srebrnjak
srebro	Zrin, Čatrnja, Srebrnjak
barit	Gvozdanski jarak, Matinović potok
građevinski kamen	Bjeljevina, Karlice
keramička glina	Bešlinac, Pedalj, Meterize, Bekin potok, Mala Kosna
keramička i vatrostalna glina	Pedalj
ciglarska glina	Pedalj, Javoranj
kvarcni pijesak	Udetin, Rodine, Vododerine, Materize, Magnovac
dolomitni pijesak	Beke

¹¹ Prema podacima Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji-Službi za gospodarstvo, klasa: 310-17/06-01/02, ur.broj:2176-03-01-06-2 od 21. kolovoza 2006. godine

¹² Izvor podataka: Podaci Ureda za gospodarstvo Sisačko-moslavačke županije za potrebe izrade Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije

tuf	Lebrenica, Kobiljak, Cvetović
sirovina za cementnu industriju	Dvor, Divuša, Kepčije, Korizne, Šegestin, Popov most, Unčani

Demografski pokazatelji

Prema demografskoj analizi i prognozi Općina Dvor od 1953. godine bilježi stalan pad broja stanovnika, te je prosječna godišnja stopa kretanja broja stanovnika u razdoblju 1971-1991. godine bila -1,48%.

Međutim, ratna zbivanja, koja su osobito snažno pogodila područje Općine Dvor, u potpunosti su izmijenila demografsku sliku Općine. Tako je, prema procjeni iz Studije naselja Sisačko-moslavačke županije koju je izradio CPA, godine 1997. u Općini Dvor bilo svega 2.389 stanovnika. Prema Popisu stanovništva, kućanstava i stanova, Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2001. godine u Općini Dvor je ukupno popisano 6207 stanovnika. To znači da po sadašnjem stanju gustoća građevinskih područja iznosi:

$$6207 \text{ stanovnika} / 3456 \text{ ha} = 1,8 \text{ stanovnika/ha}$$

Demografsku procjenu za razdoblje od sljedećih deset godina je vrlo teško napraviti, ali na osnovu očekivanja broj stanovnika u Općini Dvor doseći će 8.000-9.000.

Na području Općine Dvor u tijeku su procesi prostornih promjena koje predstavljaju uzrok zapuštenost pojedinih područja koja ima za posljedicu postupnu promjenu krajobraza, a razlozi mogu biti različiti (depopulacija, neprovedena obnova ruralnih naselja, minirano područje, prometna izoliranost i sl.). Minska polja registrirana su uglavnom uz jugozapadnu granicu Općine.

Lovišta

Od državnih lovišta na području Općine Dvor u cjelosti se prostire lovište broj: III/20 - «MAJDAN II». a jednim manjim dijelom prostiru se sljedeća lovišta: lovište broj: III/20 - «MAJDAN I», lovište broj: III/30 - «ZRINSKA GORA I», lovište broj: III/30 - «ZRINSKA GORA II» i lovište broj: III/27 - «POPOV GAJ».

Zajednička lovišta na području Općine Dvor su: DIVUŠA - lovozakupnik: «JELEN» DIVUŠA, GRMUŠANI - lovozakupnik: «VEPAR» DVOR i GLINA II - lovozakupnik: «ŠLJUKA» GLINA.

Zone posebne namjene

Zona posebne namjene na prostoru Općine Dvor su vojne lokacije «Čerkezovac» i «Piramida».

Zaštitne i sigurnosne zone oko vojne lokacije definirane su:

1. zona posebne namjene - zona zabrane izgradnje

Definicija zaštitne zone:

- potpuna zabrana bilo kakve izgradnje, osim građevina za potrebe obrane.

2. zona ograničene izgradnje I

Definicija zaštitne zone:

- zabrana izgradnje vojarni, industrijskih građevina, stambenih zgrada, bolnica, škola, dječjih vrtića, odmarališta i drugih javnih građevina (s većim skupovima ljudi), magistralnih prometnica i dalekovoda iznad 110 kV,
- dozvoljena izgradnja ostalih prometnica i dalekovoda te pogonskih skladišta (ovisno o vrsti objekta i MS).

(Napomena: Za dozvoljenu gradnju u zoni I. izvođač i vlasnik spomenutih građevina i komunikacija dužni su potpisati suglasnost za nenaknadu štete u slučaju akcidenta na vojnoj lokaciji)

3. zona ograničene izgradnje II

Definicija zaštitne zone:

- zabrana izgradnje novih urbaniziranih naselja, bolnica, škola, dječjih vrtića, odmarališta i drugih javnih građevina (s većim skupovima ljudi),
- dozvoljena izgradnja magistralnih prometnica i dalekovoda iznad 110 kV; postojeća naselja mogu se proširivati u suprotnom smjeru od vojnog kompleksa tako da se takva naselja ne približavaju vojnom kompleksu.

(Napomena: Za dozvoljenu gradnju u zoni I. izvođač i vlasnik spomenutih građevina i komunikacija dužni su potpisati suglasnost za nenaknadu štete u slučaju akcidenta na vojnoj lokaciji)

Cestovni promet

Razvrstane javne ceste¹³ na prostoru Općine Dvor su:

Državne ceste

D6	GP Jurovski Brod (gr.R.Slovenije) - Ribnik - Karlovac - Krnjak - Glina - Dvor - gr.R.BiH
D47	Lipik (D5) - Novska - H.Dubica - H.Kostajnica - Dvor (D6)

Županijske ceste

		širina	duljina
Ž3234	D6 - Veliki Šušnjar - Miočinovići - D.Stupnica - D6	4,0	132,0
Ž3260	D6 - Gornji Žirovac	3,0	3,8
Ž3261	Rujevac - D6	3,5	1,4
Ž3262	Gorička - Donji Javoranj - D6	4,5	12,0
Ž3263	Zrin - Gornja Oraovica - Divuša (D47)	3,5	11,7
Ž3268	Ljubina - D6	3,0	6,1

Lokalne ceste

		širina	duljina
L33147	Ž3231 - Bojna - Kobiljak - Ostojić - Donji Žirovac (D6)	2,5	15,3
L33148	D6 - Čavlovica - D6	2,0	5,2
L33149	Ljeskovac - Ž3234	2,5	3,7
L33150	D6 - Majdan	2,5	3,5
L33152	Zrin (Ž3263) - Zrinski Brđani - Rudeži - Švrakarica - Paukovic (Ž3262)	3,0	8,0
L33153	Zrin (Ž3263) - Donji Javoranj (Ž3262)	3,0	8,5
L33154	Gorička (Ž3262) - Pedalj - Donja Stupnica (Ž3234)	3,5	7,0
L33155	Grabovica - L33154	2,5	0,7
L33156	Udetin - Bansk Vrpolje (L33157)	2,5	3,0
L33157	Ž3262 - Glavičani - Bansk Vrpolje - Čore - Vanići (D6)	2,5	7,2
L33158	Ž3234 - Rudeži (L33152)	2,5	10,6
L33160	Rogulje - Ž3263	3,0	1,2
L33161	Lotine - Šegestin - L33153	2,5	7,3
L33162	Riječani Buinjski - L33163	3,0	1,9
L33163	Buinja - Ž3263	2,5	1,8
L33164	Šakanlije - Jovac (L33166)	2,5	2,5
L33165	Volinja - D47	2,5	1,3
L33166	D47 - Jovac - Ž3263	2,5	4,7
L33167	Trgovi - D6 - Kosna	3,0	2,1
L33168	Gage - D6	3,0	2,6
L33169	Ž3262 - Hrtić - Dvor (L33176)	3,0	4,0
L33170	Sočanica - L33171	3,0	3,7

¹³ Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (NN 79/99, NN 111/00, NN 98/01, NN 143/02 i NN 153/02)

L33171	D6 - Javnica - Kotarani	3,5	8,5
L33173	L33175 - Gornji Dobretin - L33175	2,5	7,5
L33175	Matijevići (D6) - Javornik - Donji Dobretin		
	- Ivanjska (gr.R.BiH)	3,0	11,4
L33176	Dvor: D47 - D6	5,0	1,1

Stanje državnih cesta na pojedinim dionicama veoma je loše, potrebno je nastaviti s modernizacijom ovih cesta. Izgrađeni mostovi u Komori, Kuljanima i Unčanima dobar su početak poželjnog procesa modernizacije.

O svim gore navedenim cestama skrbe Državna uprava za ceste i Županijska uprava za ceste.

Stanje cesta na području Općine Dvor ne zadovoljava, jer ceste treba intenzivnije održavati i modernizirati.

Sve ostale ceste su nerazvrstane ili su šumske ceste (šumski putovi - ponekad se ne može točno utvrditi dali se radi o šumskom putu ili o općinskoj cesti), međutim neke ceste su neopravdano u toj kategoriji nerazvrstanih cesta npr.:

- cesta koja povezuje Grabovicu -Švrakaricu i Rudež, nije jasno kategorizirana, a što ima za posljedicu ne održavanje ovog putnog pravca i
- cesta koja povezuje Grmušane (D6) s Matijevićima (D6) kroz Zakopu, izgubila je status lokalne razvrstane ceste zbog devastiranog mosta na potoku (rijeci) Žirovac.
- lokalna cesta 33174 (lokalna 33171 - lokalna 33171)-Javnica-Kotorani u duljini od 6,5 km prelazi u općinsku nerazvrstanu cestu (Narodne novine br.111/00, str.3955).

Navedenim cestama treba dati pripadajući kategoriju uz potrebitu izgradnju i održavanje.

Željeznički promet

Područjem Općine prolazi dionica pomoćne magistralne pruge od ulaza u kolodvor Volinja do prijelaza preku Une cca 1,5 km južno od Volinje. Pruga je elektrificirana monofaznim sustavom 25kV, 50Hz.

Magistralna pomoćna željeznička pruga¹⁴ na području Općine Dvor je:

MP12 Sunja (MG2) - Volinja - drž. granica te dijelovi pruge Bihać - Knin (MP11)

Zračni promet

Najbliža zračna luka je Velikoj Gorici - Zagreb.

Pošta

Na području Općine Dvor Hrvatska pošta d.d.-Središte pošta Sisak bilježi 5 poštanskih ureda:

1. 44440 Dvor, Hrvatskog proljeća 2 - u uporabi
2. 44435 Divuša, Divuša bb - u uporabi
3. 44437 Rujevac - nije u uporabi
4. 44443 Donji Žirovac - nije u uporabi
5. 44440 Zrinski Brđani - nije u uporabi

Kao što je vidljivo, poštanski uredi u Dvoru i Divuši su u uporabi, a poštanski uredi u Rujevcu, Zrinskim Brđanima i Donjem Žirovcu su van uporabe, te se njihovo ponovno otvaranje ne planira u sagledivom vremenu.

Telekomunikacije

¹⁴ prema Odluci o razvrstavanju magistralnih željezničkih pruga (NN 64/93)

U skladu s dostavljenim podacima HT-TKC Sisak na području Dvor izgrađeno je 8 UPS-a, sa pristupnim mrežama koje zadovoljavaju potrebe za telekomunikacijskim uslugama:

1. UPS Dvor,
2. UPS Divuša,
3. UPS Gornji Javoranj,
4. UPS Zrin,
5. UPS Trgovi,
6. UPS Gvozdansko,
7. UPS Ljubina,
8. UPS Zakopa.

Svi navedeni UPS-ovi povezani su najsuvremenijim svjetlovodnim sustavima prijenosa, a u navedenom koridoru prolaze spojni SVK kabeli (prošireni županijski prsten Jug).

U budućnosti ako uslijedi veći povratak stanovništva planira se izgradnja UPS Ljeskovac I UPS Donji Žirovac.

U skladu s dostavljenim podacima Odašiljači i veze d.o.o. imaju u funkciji sljedeće objekte na području Općine Dvor:

Unčani	TV pretvarač
	geogr.podaci: 16°25'42"E, 45°07'48"N
	nadmorska visina: 115m + 34m n/t (vis. anten. stupa),
Gvozdansko	TV pretvarač
	geogr.podaci: 16°13'03"E, 45°08'25"N
	nadmorska visina: 172m + 8m n/t (na priv. kući),
Kuljani	TV pretvarač
	geogr.podaci: 16°29'06"E, 45°11'37"N
	nadmorska visina: 143m + 12m n/t (vis. anten. stupa),
Dvor	TV pretvarač (na kraju ulice Tina Ujevića u Dvoru)
	geogr.podaci: 16°22'35"E, 45°03'54"N
	nadmorska visina: 162m + 35m n/t (vis. anten. stupa).

Nemaju potrebu za šticećenjem radijskih koridora.

Sa stanovišta pokretne TK mreže, na području Dvora postavljene su BS (bazne stanice i antenski sustavi T-Com) na lokaciji:

- Dvor, Ul. Tina Ujevića (na TV pretvaraču)
- Unčani na (na TV pretvaraču)
- Rujevac (posebno izgrađeni samostojeći repetitor)

Bazne stanice i antenski sustav VIP-neta:

- Dvor (posebno izgrađeni samostojeći repetitor)

i iste pokrivaju područje Pounja za GSM i MOBILTEL uslugama.

Plinovod

Plinovodna mreža ne postoji na području Općine Dvor.

Elektroenergetika

Elektroenergetska mreža Općine Dvor napaja se 20 kV vodom preko Kostajnice TS 35/20-10 kV, a koja je vezana vodom 220 kV pod naponom 35 kV s TS 35/10 kV Petrinja.

Tablica - Gubici napona na distributivnim vodovima mreže

	Presjek	Napon	L	P	Gubitak napona
--	---------	-------	---	---	----------------

<i>Distributivni vod</i>	<i>(mm²)</i>	<i>(kV)</i>	<i>(km)</i>	<i>(MW)</i>	<i>(%)</i>
Pračno-Kostajnica (današnji 220 kV)	Al Fe 240	35	28,1	12,3	7,48
Pračno-Kostajnica (današnji 220 kV)	Al Fe 150	35	26	12,3	4,55
Kostajnica-Dvor	Al Fe 95	20	26,2	4,2	9,36

Cijela područna mreža (sve osim grada Siska) mreža DP-a napaja se preko voda 110 kV Pračno-Petrinja. U slučaju njegova kvara ili kvara u vodnom polju tog voda u TS 110/35 kV Pračno, bez napona ostaje cijeli konzum vanjske mreže (uključivo i Dvor). ¹⁵

Mreža izgrađenih trafostanica 20/0,4 kV:

TS Kuljani	TS Matijevići I, II, III, IV	TS Drljaće
TS Kozibrod	TS Javornik I, II	TS G. Komora
TS Divuša 2	TS Zakopa I, II	TS D. Žirovac
TS Diviša 1 (Golubovac)	TS Dvor Rosulje	TS D. Stupnica
TS Unčani I, II, III	TS Vanići I, II	TS G. Stupnica
TS Struga	TS Peradara	TS D. Pedalj
TS Zamlaća	TS Čore	TS Katarina
TS Hrtić I, II	TS D. Javoranj I, II, III	TS Kepčije
TS Dom zdravlja	TS Grmušani I, II	TS Niševići
TS Dvor I, II, III, IV, V	TS Trgovi I, II, III	TS Vrpolje
TS Dvor betonara	TS Gage	TS Crljenice
TS Dvor hotel	TS Bešlinac	TS G. Javoranj
TS Dvor vodovod	TS Rujevac	TS Udetin
TS Dvor ŠIP	TS Keramika	TS Glavićani
TS Dvor - Stepinčeva	TS Radišići	TS Paukovac
TS Beke	TS Gorička	TS Arbutine
TS Gvozdansko	TS Čalići I, II	TS Kukići
TS Grabovica	TS Dabići	TS Švrakarica
TS Lotina I, II	TS Ivkovići	TS Buinja
TS Brđani I, II	TS Šegestin	TS Zrin
TS G. Oraovica	TS Rogulje	TS D. Oraovica
TS Jovac	TS Ljubina I, II, III	TS Volinja I, II

Sadašnje stanje prijenosa električne energije dalekovodom od Majura do Dvora predstavlja ograničavajući faktor ne samo za razvoj gospodarstva, nego i za obični konzum uvećanom broju domaćinstava. Planirana izgradnja 35 KV dalekovoda još se nije realizirala mada je za izgradnju istog osigurana čak i građevinska dozvola. Naime postoje tvrdnje da bi 35 KV dalekovodni kabel dugoročno osigurao potrebnu električnu energiju za ukupan konzum Općine Dvor, ali isto tako tvrdi se da bi pravo rješenje bilo s izgradnjom 110 KV dalekovoda. Poseban problem ove Općine je u tome što gotovo trećina njenog teritorija još nije pokrivena Niskonaponskom mrežom.

Vodoopskrba¹⁶

Vodoopskrbni sustav Dvora spada u Sisačko-moslavačkoj županiji u vodoopskrbnu zonu Hrvatska Kostajnica. Obuhvaća naselja Dvor, Matijevice, Vaniće i djelomično Zamlaću i Javornik.

¹⁵ Izvor podataka: Stručno mišljenje o rješenju napajanja DP "Elektre" Sisak, Energetski institut "Hrvoje Požar", d.o.o., Zagreb, rujan 1997. godine

¹⁶ Izvor podataka: Konceptijsko rješenje prioriternih faza razvitka vodoopskrbe na području Sisačko-moslavačke županije, "Hidroprojekt-ing", projektiranje d.o.o. Zagreb, lipanj 1998. godine

Zasniva se na izvorištu smještenom u dolini rijeke Une, Novskom polju. U sklopu izvorišta izgrađena su dva bušena zdenca instaliranog kapaciteta 7.7 l/s i 4.5 l/s, jedan plitko kopani zdenac instaliranog kapaciteta 25 l/s nestalne izdašnosti od 10 do 25 l/s, podzemna crpna stanica nad zdencima i tlačni cjevovod do opskrbe mreže profila 200 mm. Za crpilište nisu donesene zone sanitarne zaštite.

Zahvaćena podzemna voda transportira se cjevovodom $\varnothing$ 200 mm, dužine oko 600 m, bunarskim visokotlačnim crpkama u vodospremu "Lebrenica" i u vodoopskrbnu mrežu. Vodosprema je kapaciteta 250 m³, kote dna 200.00, a preljeva 204.00 m.n.m.

Na području obuhvata vodoopskrbnog sustava izgrađeno je vodoopskrbnih cjevovoda u dužini od oko 25000m. Od toga, ugrađeno je oko 15350m azbest-cementnih cijevi ($\varnothing$ 60, 100, 125 mm), 5415m lijevano-željeznih ($\varnothing$ 80, 100, 125, 200 mm) i oko 4250m PVC cijevi ($\varnothing$ 50, 75, 100 mm). Vodoopskrbna mreža je u lošem stanju zbog dotrajalosti cjevovoda, starost cjevovoda je između 15 i 34 godine, i ratnih djelovanja na tom području. Tijekom rata vodoopskrbni sustav je bio oštećen i u znatnoj mjeri neupotrebljiv, a posljedica toga bili su gubici u mreži od oko 50%. Tijekom 1997. godine izvršena je sanacija cjevovoda, a gubici su dovedeni u okvire dopuštenih veličina od 20-30%.

Sistem zahvaćanja vode sastoji se od 3 bunara:

- centralni bunar ukupnog kapaciteta 25 l/s (zahvat pomoću dvije pumpe kapaciteta 15 l/s i 10 l/s - proizvođač pumpi LITOSTROJ) nalazi se na vis. koti od 120 m n.m.;
- bunar DB3, kapaciteta 7.5 l/s lociran je oko 450 m od centralnog bunara;
- bunar DB4, kapaciteta 4.5 l/s lociran je oko 430 m od bunara DB3.

Zahvaćena voda iz bunara DB4 tlači se lijevano-željeznim cjevovodom $\varnothing$ 100 mm prema bunaru DB3 gdje se ovaj cjevovod spaja sa cjevovodom $\varnothing$ 100 mm iz bunara DB3.

Cjevovod koji doprema vodu iz bunara DB3 i DB4 spaja se na glavni cjevovod iz centralnog bunara, $\varnothing$ 200 mm (lijevano - željezni cjevovod) u oknu ispred centralnog bunara.

Glavnim cjevovodom voda se distribuira u mrežu, te u vodospremu "Lebrenica" kapaciteta 250,0 m³, koja se nalazi na vis. koti od 204.0 m n.m., na brdu Vidikovac (dužina cjevovoda od centralnog bunara do vodospreme je oko 600,0 m).

Odvodnja otpadnih voda

Na području Općine Dvor ne postoji organizirani pristup zaštiti voda od zagađenja. Sve vrste zagađenja: stanovništvo, industrija, poljoprivreda i promet ispuštaju zagađene vode direktno u najbliže prijamnike bez bilo kakvog prethodnog pročišćavanja. Posebno treba naglasiti lokalno zagađenje naftnim derivatima na lokaciji jedinog postojećeg aktivnog crpilišta pitke vode u Općini.

Dvor i naselje Matijevići jedini u Općini imaju djelomično riješenu kanalizacijsku mrežu mješovitog tipa s predviđenom lokacijom za uređaj za pročišćavanje. Izgrađena je neplanski na inicijativu stanovništva s ispustima u lokalne potoke. Sve sanitarne vode Dvora i Matijevića na kraju završavaju u rijeci Uni bez prethodnog tretmana. 1973. godine izrađeno je idejno rješenje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Matijević s uređajem samo za naselje Matijević. Takovo rješenje s dva uređaja s obzirom na blizinu Dvora nije prihvaćeno. Izgrađen je dio lokalne mreže s privremenim ispustom u potok Svinjicu kod utoka u Unu.

Zagađenja od postojeće industrije i privrede su mala, jer se nisu još oporavili od ratnih djelovanja. No ona privreda koja radi ispušta svoje zagađene vode u najbliže prijamnike također bez prethodnog pročišćavanja.

U ruralnim područjima Općine prisutna su zagađenja od poljoprivrede i stočarstva. U poljoprivredi, raspršeni tereti zagađenja, zbog neracionalnog korištenja sredstava za zaštitu i prihranu bilja, a u stočarstvu, točkasti izvor zagađenja, zbog nepročišćavanja otpadnih voda pri uzgoju stoke i stočarskoj proizvodnji.

Za kvalitetu vode rijeke Une, gdje na kraju završavaju gotovo svi tereti zagađenja s područja Općine, od posebnog su značaja zagađenja iz uzvodno lociranih područja Republike Bosne i Hercegovine, čije zagađenje, putem rijeke Sane u potpunosti degradira rijeku Unu.

Uređenje vodotoka i voda

Najznačajniji vodotok u Općini Dvor je rijeka Una. Prolazi jugoistočnom granicom Općine i granični je vodotok s Federacijom BiH. Ukupna površina sliva joj iznosi 9.798 km², kod ušća u rijeku Savu, a od toga se na području Republike Hrvatske nalazi oko 18% sliva. Kod općinskog sjedišta naselja Dvor površina sliva iznosi cca 8200 km². U km 72+930 rijeke Une u nju utječe najveća pritoka rijeke Sana. Analitički definirana protoka za povratni period od 100 godina nizvodno od utoka Sane iznosi 2207 m³/s.

Najznačajniji vodotok u Općini Dvor je potok Žirovac s nizom lepezasto raspoređenih pritoka. Veličina sliva mu iznosi 366 km², a utječe u rijeku Unu između naselja Dvor i Matijević u stacionaži 71+650. Za potok Žirovac ne postoje evidentirani, izmjereni podaci o protokama, a na temelju empiriskih odnosa izračunate protoke (veliki vodni valovi) na ušću u rijeku Unu kreću se od 269 m³/s za 10-godišnji povratni period pa do 765 m³/s za 1000-godišnji povratni period.

Geološku podlogu najvećeg dijela sliva čine vapnenci, lapori, pješčanici i konglomerati. Dio slivne površine ima karakteristike kraškog fenomena.

Korito rijeke Une usječeno je u stjenovite kanjone do ušća Sane, a dalje protiče proširenom dolinom do ušća u Savu kod naselja Jasenovac.

Cjelokupni sliv, a naročito uže izvorište Une, karakteriziraju jaki površinski i dubinski erozioni procesi i pojava bujica. Rezultat erozionih procesa u slivu je degradacija obradivih površina u brdskom području i zatrpavanje korita vodotoka nanosom u nizinskom području, što uzrokuje podizanje nivoa podzemnih voda i plavljenja nizinskih područja uz vodotoke. Nizinsko inundacijsko područje Une kod Dvora izloženo je plavljenjima rijeke Une i njenog pritoka Žirovca. Plavljenje najnižih područja uz Unu počinje s pojavom vodnog vala od 800 m³/s, a poplave su često puta bile i katastrofalne.

Rješenje zaštite Dvora na Uni od velikih voda projektirano je i manjim dijelom izvedeno. Izgrađen je obrambeni nasip uz Unu i Žirovicu dužine 2000 m prosječne visine 2.0 m sa širinom krune 2.0 m, koji obuhvaća izgrađeni dio naselja Dvor i donekle ga štiti od poplava.

Rješenje zaštite Dvora na Uni od velikih voda nije razrađeno na razini Idejnog projekta za utjecaj visokih voda rijeke Une na Dvor već postoji samo Studija utjecaja visokih voda rijeke Une na Dvor (OVP Zagreb 1990. godina). Tim elaboratom, na osnovu prethodnih analiza, predviđena je izgradnja pet akumulacija/retencija u slivu potoka Žirovac u svrhu reduciranja vodnog vala potoka Žirovac kod utoka u Unu, regulacija potoka Žirovac od utoka u Unu do utoka potoka Javošnice i izgradnja novog Unskog nasipa oko naselja Dvor u dužini od 4559 m.

Radi zaštite od erozije izgrađeno je više manjih objekata, ali je stanje, zbog neodržavanja, izvedenih građevina u lošem stanju.

Gospodarenje otpadom

Većina neuređenih odlagališta na području Općine Dvor je sanirana. Radilo se o kabastom otpadu iz graditeljstva što je bilo relativno lako ne škodljivo ukloniti. Veliki problem predstavljao je krupni - glomazni otpad, olupine automobila, međutim i to je većinom prikupljeno, sprešano i otpremljeno.

Na području Općine Dvor nalazi se jedno „službeno“ odlagalište otpada - odlagalište otpada Čore koje se koristi za odlaganje komunalnog otpada iz općine. Odlagalište otpada „Čore“ nalazi se

na prirodnoj visoravni u Općini Dvor, oko 3 km je udaljeno od općinskog središta Dvora a smješteno je na k.č. broj 378 k.o. Čore.

Na odlagalištu se odlaže komunalni otpad iz naselja Općine Dvor od 1980. godine. Prostire se na oko 6000 m², a odloženo je približno 10 000 t komunalnog otpada. Godišnje se odloži približno 1400 m³ otpada. Na odlagalištu nema osnovne infrastrukture (ograda, prikupljanje procijednih voda, odvodnja oborinskih voda, otplinjavanje, vaga, struja, voda), nije čuvano niti ograđeno. Otpad se povremeno prekriva.

Otpad u Općini Dvor sakuplja «Vlastiti pogon za obavljanje komunalnih djelatnosti Dvor». U poduzeću je zaposleno 13 ljudi, ali od njih se samo 3 bavi otpadom. Naime, osim skupljanja i odvoza otpada poduzeće se bavi i drugim poslovima (poslovi vodoopskrbe, kanalizacije, održavanja groblja i zelenih površina i dr.). Komunalno poduzeće sakupljeni otpad iz 2353 kućanstva iz 11 naselja s područja Općine Dvor (naselja Dvor, Matijevići, Javornik, Zamlača, Struga Banska, Unčani, Golubovac, Divuša, Kozibrod, Kuljani i Vanići) doprema na odlagalište i odlaže na nepripremljenu površinu tla ili na prijašnji sloj otpada te povremeno prekriva. Sakuplja se i zajedno odlaže na odlagalište mješavina vegetacija, papira, metala, gume, plastike, stakla, boja, lakova, lijekova, ulja itd. U Općini Dvor za odvoz otpada postoje 3 kamiona i 1 autosmečar koji 4 puta tjedno dovoze otpad na odlagalište. Stanovnici skupljaju otpad u kante za smeće zapremine 80 l. Za održavanje odlagališta otpada postoji 1 rovokopač.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

2.1.1. RAZVOJ NASELJA, POSEBNIH FUNKCIJA I INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

- naselje Dvor kao općinsko središte ulagat će u daljnji razvoj infrastrukturnih sustava: proširenje mreže vodoopskrbe, povezivanje vodoopskrbnog sustava Dvor na vodospremnik Panjani odnosno izvorište Pašino Vrelo; i pristupiti realizaciji odvodnje sanitarnih i oborinskih otpadnih voda;
- rješavanje zbrinjavanja otpadnih voda cijelog područja Općine Dvor primjenom specifičnih rješenja komunalne infrastrukture s naglaskom na zaštitu prirodnih resursa;
- u kontekstu izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda primjenjujući važeće kriterije i propise treba se utvrditi obveza izgradnje odvodnje Dvora i gravitirajućih naselja preko uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s ispuustom u rijeku Unu, gdje ih je prije ispuštanja potrebno pročistiti do stupnja koji neće ugroziti kvalitetu rijeke (II kategorija vodotoka); za kanalizacijski sustav Dvora planira se odvodnja nepotpunim razdjelnim sustavom kanalizacije, odnosno sanitarne otpadne vode odvodit će se sustavom kanalizacijskih cijevi do uređaja za pročišćavanje, dok će se oborinske vode nakon potrebnog pročišćavanja zacijevljenim ili otvorenim jarcima odvoditi u najbliži prijamnik;
- periferna naselja s malim brojem stanovnika, gdje iz ekonomskih razloga nije opravdano graditi skupne sustave odvodnje pročišćavanje otpadnih voda provodit će se putem nepropusnih septičkih jama i uređenjem gnojnica, a na lokacijama gdje za to postoji interes izgraditi će se mali sustavi sanitarne odvodnje s mini uređajima za pročišćavanje ili bio lagune.;
- izgraditi dvostruki vod 110 kV Pračno-Kostajnica;

2.1.2. RACIONALNO KORIŠTENJE PRIRODNIH IZVORA

- Racionalni pristup korištenju prirodnih izvora aktualan je i u svijetu i kod nas. Posebna pažnja posvećuje se zaštiti prirodnih rezervi i izvora pitke vode, a naročito vodama prve vrijednosne razine, podzemnim vodama. Zbog sve većih zagađenja izdašnih izvora kvalitetne pitke vode sve je manje. Iz tog razloga svako izvorište ima posebnu važnost. Na području Općine Dvor postoji izdašna kaptaža pitke vode koja sad zadovoljava sve potrebe, a ima i mogućnost povećanja kapaciteta. Postoji i mogućnost spajanja vodoopskrbnog sustava Dvor u regionalni vodovod.
- Za racionalno korištenje prirodnih izvora od posebnog je značenja očuvanje vodnih resursa od svih mogućih negativnih utjecaja i zagađivača koji bi mogli negativno utjecati na ekološku ravnotežu. Potencijalna opasnost zagađivanja voda Općine su izgradnja većih industrijskih pogona s ispuštanjem otpadnih voda bez prethodnog pročišćavanja.
- Prostorni plan uređenja Općine Dvor potrebno je koncipirati ne samo kao projekt očuvanja, već i revitalizacije i razvitka područja, i to kroz primjereno prometno povezivanje i infrastrukturno opremanje, turističko vrednovanje, kontrolirano i smišljeno uređenje naselja, pravilno gospodarenje šumama, mineralnim sirovinama, te kroz obnovu tradicionalno prisutne poljoprivredne proizvodnje, a sve s ciljem demografske obnove.

- Zaštita prostora i okoliša mora se prožimati s razvojnim određenjima, kako bi prostor Općine Dvor i nadalje zadržao osobine visokog stupnja očuvanosti prirodnog i kultiviranog krajobraza.
- Obzirom da područje Općine Dvor karakterizira visoki stupanj ekološke osjetljivosti, svi budući zahvati u prostoru trebaju biti izvedeni na način da se u najmanjoj mogućoj mjeri utječe na ekosustav, te da se štite iznimne vrijednosti krajobraza. To se ne odnosi samo na elemente prometne i komunalne infrastrukture, već i na proširenje sadašnjih, izgrađenih dijelova naselja.

2.1.3. OČUVANJE EKOLOŠKE STABILNOSTI I VRIJEDNIH DIJELOVA OKOLIŠA

Prostor i okoliš dva su nerazdruživa dobra od općeg interesa - najvrednije su, ali i najosjetljivije prirodne datosti koje je potrebno racionalno koristiti, uz stalno i nadzirano održavanje i čuvanje. Zaštita prostora i okoliša podrazumijeva racionalno iskorištavanje resursa i poticanje onih razvojnih djelatnosti za koje određeni prostor, po prirodnom bogatstvu, naslijeđu i ljudskom potencijalu, daje najpovoljnije uvjete. Iako prostor sam po sebi sadrži značajke održivosti, jednom učinjene štete u prostoru u velikom broju slučajeva postaju teško obnovljive, ili nepovratne.

Stoga prostorno planiranje, koje sadrži i planiranje zaštite prostora, danas postaje ključni čimbenik preventivne zaštite okoliša. U procesu prostornog planiranja svaku plansku postavku treba preispitati sa stanovišta svih sastavnih dijelova okoliša, kako bi se postigla optimalna namjena prostora, odnosno optimalno korištenje njegovih vrijednosti.

Glavni ciljevi zaštite okoliša su:

- učinkovito očuvanje prostora i postizanje ujednačene razine kvalitete života,
- razvijanje svijesti o potrebi racionalnog gospodarenja prostorom,
- uključivanje troškova zaštite okoliša u troškove proizvodnje.

Suvremeno planiranje prostora podrazumijeva aktivno uključivanje svih slobodnih površina u postupak planiranja, što znači da je status planiranja krajolika izjednačen sa planiranjem površina namijenjenih za izgradnju. Daljnjim razvitkom sustava lokalne samouprave jačat će se svijest o vrijednostima proizvodnog i kulturno-povijesnog okruženja, te se može očekivati i veća obaveza zaštite vrijednosti prostora u cilju njegovog očuvanja za budućnost.

Općina Dvor izdvaja se iznimnim stupnjom očuvanosti prirodnog krajolika. Očuvan prostor i okoliš su najsnažniji strateški te kulturno povijesni resurs Općine Dvor.

Prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske posebnim vrijednostima hrvatskog prostora smatraju se i strogu zaštitu posebno vrijednih resursa imaju:

- rezerve pitke vode,
- prirodne šume (biljne i životinjske zajednice šuma),
- zaštićena područja prirode,
- spomenici graditeljske baštine,
- nezagađena tla,
- termalni izvori i
- očuvani prirodni i kulturni krajobraz.

Na području Općine Dvor zastupljeni su svi navedeni resursi, osim termalnih izvora, a razlikuju se prema važnosti, kvaliteti, količini i prostornom obuhvatu.

Dijelovi prirode predloženi za zaštitu samo su najpoznatiji prirodni predjeli koje je potrebno naglašeno štititi.

Spomenici kulture, kao najvredniji dio kulturne baštine (s naročitim kulturno-povijesnim značajem) sastavni su i nerazdvojni dio okoliša.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

2.2.1. DEMOGRAFSKI RAZVOJ

Stanovništvo je najvažniji faktor gospodarskog razvoja jer ono daje aktivnu radnu snagu za potrebe gospodarskih i društvenih djelatnosti, a ujedno je i potrošač proizvedenih roba i usluga. Veći prirast stanovništva pridonosi većem dinamizmu razvoja, a i povećava potražnju na domaćem tržištu.

Osnovni i daljnji demografski cilj je zaustavljanje makar i relativnog pada broja stanovnika prvenstveno kroz stambeno zbrinjavanje, osiguranje radnih mjesta, te osiguravanje kulturnih, društvenih i dr. sadržaja uz stanovanje.

Za sva naselja omogućiti domicilnom stanovništvu, osim stanovanja i gospodarski razvoj, kako bi se zaustavila tendencija prostorno-demografske neravnoteže.

Posebnim poticajnim mjerama afirmirati povratak stanovništva.

Demografsku procjenu za razdoblje od sljedećih deset godina je vrlo teško napraviti, ali na osnovu očekivanja broj stanovnika u Općini Dvor doseći će 8.000-9.000.

2.2.2. ODABIR PROSTORNO RAZVOJNE STRUKTURE

Razvoj područja Općine Dvor temeljiti će se na prirodnim, ljudskim i prostornim resursima, te na sinkroniziranom i sinergijskom povezivanju gospodarskog, prostornog, ekološkog i društvenog razvoja. To nameće potrebu utvrđivanja što realnijih i jasnijih globalnih ciljeva i ciljeva pojedinih djelatnosti radi ostvarenja dugoročne koncepcije razvoja.

Ciljevi razvoja su:

- povećanje proizvodnje roba i usluga te zaposlenosti radne snage (osobito mladih),
- stvaranje preduvjeta za brži razvoj novih djelatnosti kao što su proizvodnja i plasiranje zdrave hrane, eko i gastro turizam, ljekovito bilje itd.),
- poboljšanje tehnologije proizvodnje hrane i dobivanje zaštitnog certifikata za pojedine proizvode,
- razvijanje turističke ponude,
- prostorno oblikovanje i očuvanje postojeće urbane i ruralne strukture naselja;
- poboljšanje prometne infrastrukture kao i pojedinih segmenata komunalne infrastrukture (posebno vodoopskrbe i elektroopskrbe),
- osiguranje uvjeta kojima će se podići razina pokrivanja društvenih potreba,
- podizanje razine pratećih sportsko-rekreacijskih sadržaja.
- trajno čuvanje biološke izvornosti i raznolikosti te održavanje ekološke stabilnosti, racionalno korištenje prirodnih dobara i unapređenje stanja okoliša i životnih uvjeta.

Glavni pravci razvoja su:

- Turizam će biti jedan od pravaca razvoja Općine Dvor. Razvoj turističkih sadržaja bit će usmjeren na specifične oblike turizma: kulturni, seoski, lovni, ribolovni i sl.
- Važni razvojni pravac obuhvaća uslužne djelatnosti trgovinu, promet, skladištenje i veze, a vezano je za blizinu državne granice (zadovoljavanje potreba graničnog prijelaza i smještaj gospodarskih sadržaja kao logični slijed blizine državne granice) .
- Poljoprivreda i stočarstvo su važni razvojni pravci. Te djelatnosti su komplementarne s razvojem turizma, a mogu biti i nosioci razvoja. Za realizaciju je potrebno stvaranje uvjeta za

proizvodnju zdrave hrane, kao i nastavak održavanja, čišćenja i njege šuma u funkciji potpore turističkom razvoju;

2.2.3. RAZVOJ NASELJA, DRUŠTVENE, PROMETNE I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

- u općinskom sjedištu potrebno je podignuti kvalitetu života kao i razvoj središnjih funkcija koje su obvezne za ovakva naselja (uprava, sudstvo, školstvo, kulturne, povijesne i znanstvene ustanove, zdravstvo i socijalna zaštita, financije, trgovina, obrt, usluge itd.);
- elektrifikacija i elektroopskrba prostora Općine Dvor nulti je prioritet za održivi razvoj zajednice;
- rješenje vodoopskrbe cijele Općine;
- optimalno rješenje odvodnje otpadnih voda s tehničkog i ekonomskog aspekta respektirajući sve specifičnosti i karakteristike područja.

2.2.4. ZAŠTITA KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

- pri donošenju odluka o uređenju prostora, zaštitu vrijednosti prostora treba staviti u komplementaran odnos s ostalim relevantnim kriterijima,
- planove i programe zaštite i gospodarskog razvitka područja uskladiti s radom stručnih i znanstvenih ustanova,
- neistraženu graditeljsku baštinu potrebno je kontinuirano istraživati i dokumentirati u kontekstu društvenih, kulturnih i gospodarskih promjena,
- na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini razraditi i uskladiti planove financijske potpore projektima očuvanja kulturne baštine, npr. obnove i prezentacije visoko valoriziranih građevina, revitalizacije tradicijskih gospodarskih djelatnosti, razvoja ekoturizma, individualne stambene gradnje tipološki usklađene s tradicijskom gradnjom,
- za važnije lokalitete i građevine (nacionalnog i regionalnog značenja) izradu konzervatorske dokumentacije predvidjeti u srednjoročnim planovima nadležnih službi i u investicijskim programima, a za ostale objekte prema planovima i programima lokalne zajednice, a svakako prije poduzimanja bilo kojih radova,
- prema čl. 62. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03), za istraživanja i građevinske radove na kulturnim dobrima, kao i na prostoru pripadajuće čestice, potrebno je prethodno odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela,
- očuvati prirodne značajke neposredne okoline pojedinačnih povijesnih građevina i sklopova (reljef, vodotoke, izvore, šume, i dr.),
- nastojati zadržavati i poticati uporabu povijesnih toponima u nazivlju sela, zaselaka, povijesnih lokacija, brda, izvora, potoka i dr.
- s ciljem zaštite prostora a sa svrhom razvoja kulturnog i ekološkog turizma, potrebno je posebnim mjerama potaknuti obnovu tradicijskih oblika poljodjelstva,
- u naseljima treba štititi osnovnu matricu i gabarite gradnje, interpolacije prilagoditi ambijentu, te spriječiti intervencije u krajoliku i u naselju koje bi degradirale njegov sklad i zatvorile pogled na prostorne dominante (npr. crkva sv Katarine u Divuši, zvonik crkve u Gornjem Javornju, pogled iz Gornjeg Žirovca na crkvu u Donjem Žirovcu),

- prilikom građevinskih zahvata u evidentiranim dijelovima naselja i na objektima kulturno povijesne vrijednosti preporuča se osigurati stručno (konzervatorsko) mišljenje i/ili pomoć, osobito pri radovima,
- preporuča se jedinici lokalnoj upravi da, pojedina kulturna dobra lokalnog značenja zaštiti, zbog važnosti tih objekata za očuvanje povijesnog identiteta mjesta, prema članku 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03)) donošenjem odluke o zaštiti. O ovoj odluci potrebno je obavijestiti nadležnu ustanovu koja će ta kulturna dobra stručno obraditi i uvrstiti na Listu zaštićenih kulturnih dobara,
- evidentirane građevine lokalnoga značenja treba obnavljati lokalna zajednica, prema svojim prioritetima, odnosno vlasnik, uz stručnu pomoć nadležne konzervatorske ustanove,
- na razini lokalne zajednice potrebno je posebnim propisima regulirati obveze i dužnosti korisnika i vlasnika kulturnih dobara,
- na lokalnoj razini poticati oživljavanje sela i seoskih gospodarstava, tradicionalnih oblika poljoprivrede, stočarstva, obrtništva i turizma u seoskim domaćinstvima, te ih uključivati u specifične vidove turističke ponude.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE

2.3.1. RACIONALNO KORIŠTENJE I ZAŠTITA PROSTORA

Naselja sa stambenim, centralnim i pratećim funkcijama su područja u kojima se već nalazi ili se planira stambena gradnja i sve građevine i sadržaji koji prate stanovanje kao što su školske i predškolske ustanove, trgovine, servisi, centralni, komercijalni i društveni sadržaji, ugostiteljstvo, sportske i uređene zelene površine, pješački putevi i stubišta, prometnice, parkirališta i sl., parkovne i zaštitne zelene površine, sportski i rekreacijski centri, groblja, skladišta, komunalni servisi i uređaji, radionice i pogoni od obrtničkih do industrijskih, uz uvjet da ne zagađuju zrak, ne uzrokuju povećanu buku i ne privlače veći promet teretnih vozila, poslovni sadržaji, zabavni, kulturni, zdravstveni i drugi slični sadržaji i građevine.

Polazne smjernice za određivanje kriterija za racionalno utvrđivanje veličine građevinskog područja naselja sadržane su u :

- Zakonu o prostornom uređenju,
- Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske,
- Prostornom planu Sisačko-moslavačke županije,

Racionalno korištenje prostora ima za cilj postići učinkovitiju organizaciju prostora i štednju resursa, što se prije svega odnosi na zaustavljanje nepotrebnog zauzimanja prostora za izgradnju naselja. Temeljno načelo planiranja i usklađivanja prostornog razvitka utvrđeno Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske (točka 3.1.3.) jest:

“Racionalnim korištenjem prostora mora se postići učinkovitija funkcionalna organizacija i štednja resursa. S gledišta temeljnih odrednica prostornog planiranja, to se prioritetno odnosi na zaustavljanje nepotrebnog zauzimanja prostora za izgradnju naselja, industrijskih kapaciteta (formiranje građevinskih područja) te na gradnju, obnovu, rekonstrukciju i modernizaciju infrastrukturnih mreža.

Gospodarske djelatnosti prioritetno treba locirati u već formiranim zonama tih djelatnosti (a po potrebi s proširenjem) i tamo gdje to infrastruktura omogućava, bez zauzimanja novih površina šuma, vrijednih poljodjelskih površina, a osobito prostora namijenjenog rekreaciji i turizmu. U prostornim planovima moraju se odrediti područja vrijednih resursa na kojima je isključena prenamjena prostora.

U planiranju trasa velike infrastrukture treba prioritetno ispitati mogućnost korištenja postojećih koridora i izbjegavati zauzimanje novih površina vrijednih resursa (osobito prosjecanje vrijednih poljodjelskih i šumskih površina).

Strateški cilj je da se značajnije ne mijenja bilanca osnovnih kategorija korištenja prostora, osobito ne na štetu prirodnih resursa od osobitog značenja i vrijednosti, nego da se poboljšavaju kvalitativne značajke i racionalno koristi već angažirani prostor”.

Osim promoviranja načela racionalnog korištenja prostora, Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske kao strateški cilj određuje “Utvrđivanje kriterija i mjera za racionalno planiranje prostornih obuhvata građevinskih područja svih tipova i veličina naselja, sukladno potrebama smještaja stanovništva i gospodarskih djelatnosti u njima”.

U pogledu određivanja prostora za razvoj naselja, kao prioritetne navedene su slijedeće smjernice:

“Svim instrumentima politike uređenja prostora spriječiti svako daljnje neopravdano širenje građevinskih područja naselja i stimulirati optimalno korištenje postojećih građevinskih područja. Ova smjernica je samo prvi korak u novom procesu redefiniranja građevinskih područja (kroz

prostorne planove uređenja prostora općina i gradova) i njihovoga drastičnog smanjivanja na dimenzije primjerene potrebama. Za novu stambenu gradnju (koja je u naseljima prostorno najzastupljenija) i drugu gradnju, prioritetno koristiti dijelove građevinskih područja naselja koja su već opremljena komunalnom infrastrukturom. Novu gradnju (stambenu i drugu) ponajprije provoditi na nedovoljno ili neracionalno izgrađenim dijelovima gradova i naselja (interpolacijom ili dogradnjom i nadogradnjom). Pri tome urbanom obnovom (rekonstrukcijom, sanacijom i sl.) očuvati graditeljski identitet povijesnih središta naselja a dati prioritet održavanju ili uređenju postojećeg stambenog fonda.

Kada je nužno povećati, tj. proširiti građevinska područja gradova i naselja smještenih u obalnom području, uz morsku obalu ili obalu osobito vrijednih voda, to treba činiti u pravilu na prostorima udaljenijim od obala, a samo u opravdanim slučajevima i uz obalu. Takvim planskim pristupom čuvanja što više prirodnih neizgrađenih prostora, između izgrađenih područja obalnih naselja, istovremeno se i štiti javni interes i osigurava različitim subjektima višenamjensko i optimalno korištenje ovog najvrednijeg dijela nacionalnog teritorija.

Novu stambenu gradnju usmjeravati i interpolacijama, prije svega, u nadovoljno ili neracionalno izgrađene dijelove gradova i naselja kao i dogradnjama ili nadogradnjama postojećih objekata. Aktivnostima očuvanja i obnove (rekonstrukcija, sanacija) postojećeg stambenog fonda davati isto značenje kao i novim stambenim gradnjama (osobito u povijesnim urbanim cjelinama) i treba ih razvijati kao kontinuiranu i programiranu djelatnost.

2.3.2. UTVRĐIVANJE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA

Tablica E.

Podaci o površini građevinskih područja, smanjenju/povećanju građevinskih područja i gustoći po naseljima prema popisu stanovništva iz 2001. godine

naziv naselja	Površina građevinskog područja	Izgrađeni dio građevinskog područja	Neizgrađeni dio građevinskog područja	Broj Stanovnika	Gustoća (br.st./g.p.)
Bansko Vrpolje	22,19	15,99	6,20	102	4,60
Bujinje	8,73	7,80	0,93	9	1,04
Bujinjski Riječani	6,82	6,25	0,57	17	2,50
Čavlovica	17,87	14,32	3,55	8	0,45
Čore	11,64	8,76	2,88	48	4,13
Divuša	35,35	21,01	14,34	69	1,96
Donja Oraovica	12,78	11,50	1,28	46	3,60
Donja Stupnica	14,45	9,63	4,82	60	4,15
Donji Dobretin	7,05	6,16	0,89	15	2,13
Donji Javoranj	63,25	34,04	29,21	168	2,66
Donji Žirovac	20,53	17,50	3,03	53	2,59
Draškovac	11,37	10,02	1,35	18	1,59
Dvor	određuje se u Urbanističkom planu uređenja			1313	
Gage	16,94	14,58	2,36	58	3,43
Glavičani	10,36	8,48	1,88	26	2,51
Golubovac Divuški	25,56	13,12	12,44	104	4,07
Gorička	39,34	31,58	7,76	107	2,72
Gornja Oraovica	15,08	13,60	1,48	37	2,46

Gornja Stupnica	13,27	10,20	3,07	55	4,15
Gornji Dobretin	13,49	9,25	4,24	15	1,12
Gornji Javoranj	108,10	70,52	37,58	62	0,58
Gornji Žirovac	43,20	42,91	0,29	19	0,44
Grabovica	18,89	16,30	2,59	43	2,28
Grmušani	27,99	26,06	1,93	142	5,08
Gvozdansko	19,33	13,61	5,72	69	3,57
Hrtić	31,76	20,33	11,43	106	3,34
Javnica	26,63	22,05	4,58	72	2,71
Javornik	17,19	13,68	3,51	96	5,59
Jovac	18,20	16,77	1,43	22	1,21
Kepčije	23,93	21,44	2,49	81	3,39
Kobiljak	15,95	11,34	4,61	6	0,38
Komora	19,88	18,40	1,48	26	1,31
Kosna	11,32	10,80	0,52	36	3,19
Kotarani	26,90	25,67	1,23	9	0,31
Kozibrod	26,35	19,51	6,84	119	4,52
Kuljani	23,70	22,48	1,22	136	5,74
Lotine	18,96	18,37	0,59	55	2,91
Ljeskovac	30,48	18,81	11,67	69	2,67
Ljubina	26,61	21,22	5,39	101	3,80
Majdan	16,74	13,55	3,19	4	0,24
Matijevići	50,54	33,07	17,47	421	8,34
Ostojići	35,56	29,21	6,35	4	0,12
Paukovac	14,18	8,58	5,60	44	3,11
Pedalj	26,88	24,06	2,82	67	2,50
Rogulje	23,52	16,83	6,69	29	1,24
Rujevac	150,48	63,76	86,72	224	1,49
Sočanica	24,86	21,96	2,90	31	1,25
Stanić Polje	4,84	4,84	0	7	1,45
Struga Banska	26,95	23,37	3,58	161	5,98
Šakanlije	23,39	20,94	2,45	30	1,29
Šegestin	19,08	16,38	2,70	65	3,41
Švrakarica	19,61	14,80	4,81	65	3,32
Trgovi	74,44	27,33	47,11	115	1,55
Udetin	15,74	10,50	5,24	76	4,83
Unčani	43,19	15,26	27,93	261	6,05
Vanići	16,99	13,92	3,07	86	5,07
Volinja	40,48	34,71	5,77	81	2,01
Zakopa	19,98	14,39	5,59	58	2,91
Zamlača	25,13	15,46	9,67	184	7,33
Zrin	12,57	10,4	2,17	12	0,96
Zrinska Draga	15,62	14,64	0,98	44	2,82
Zrinski Brđani	27,54	25,50	2,04	66	2,40
Zut	12,69	12,58	0,11	10	0,79

2.3.3. UNAPREĐENJE UREĐENJA NASELJA I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

- obnoviti mrežu TS 20/0.4 kV;
- Pristupit će se izradi projektne dokumentacije objekata zaštite od voda za područje naselja Dvor i izgradnji prioritetnih objekata: akumulacija/retencija Žirovac i Grabovica, regulacija potoka Žirovac i nasipa uz rijeku Unu. Na taj način osim zaštite od plavljenja toga područja, osigurat će se i dodatne kvalitetne površine, oko 30 ha, za izgradnju u naselju Dvor. Radovi će se izvoditi etapno u zavisnosti od ekonomsko tehničkih faktora. Kako je rijeka Una granična rijeka, a dogodile su se značajne društveno političke promjene nužno je postojeću projektну dokumentaciju novelirati odnosno izraditi novu.
- Pristupiti će se izradi projektne dokumentacije i izgradnji objekata za obranu od plavljenja državne ceste Hrvatska Kostajnica - Dvor na kritičnoj dionici kod naselja Kozibrod i Unčani.
- Potrebno je izraditi potrebnu tehničku dokumentaciju za rješavanje otpadnih voda i njeno pročišćavanje s posebnim naglaskom na etapnost izgradnje i mogućnosti proširivanja sustava, te prići izgradnji kanalizacijskog sustava naselja i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. S mjerodavnim čimbenicima iz republike Bosne i Hercegovine, a na osnovu zakonskih propisa i preuzetih međunarodnih obveza prići rješavanju velikih količina zagađenja koje u Unu donosi rijeka Sana. Aktivnosti oko zaštite voda moraju pratiti izgradnju vodoopskrbnog sustava. Očuvanje čistoće voda od velikog je značaja za daljnji razvoj Općine Dvor.
- Potrebno je izraditi potrebnu tehničku dokumentaciju za rješavanje vodoopskrbe s posebnim naglaskom na etapnost izgradnje i mogućnosti proširivanja sustava, te prići izgradnji vodoopskrbnog sustava za veća naselja. Vodoopskrba je jedan od bitnih faktora podizanja standarda života nekog područja.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE

Iako se Sisačko-moslavačka županija neposredno naslanja na Zagrebačku županiju i zbog relativne blizine i mogućnosti dnevnih migracija gravitira gradu Zagrebu, Općina Dvor zbog svog rubnog položaja unutar Sisačko-moslavačke županije te loše cestovne povezanosti nema mogućnosti značajnije iskoristiti ovu relativnu blizinu.

Na području Općine Dvor prevladavaju šumske površine (27.668 ha ili cca 54% površine). S obzirom da se uglavnom radi o gospodarskim šumama, koje se iskorištavaju u skladu sa šumarskom gospodarskom osnovom, za očekivati je da će i u narednom razdoblju ova vrijednost predstavljati značajnu ulogu u razvoju Općine. Osim toga, od ukupne površine Općine na poljoprivredne površine različitog stupnja ekonomske isplativosti otpada cca 40% površine. Iz navedenog slijedi da je cca 90% područja Općine na ovaj ili onaj način određeno biljnim pokrovom kao osnovnom značajkom. U takvom okružju rezultati ljudskog djelovanja u prostoru svode se uglavnom na urbanu izgradnju uz glavne prometne pravce. Ta činjenica govori ujedno i o očuvanju prirodnog predjela, koji je, u blizini velike urbane aglomeracije kao što je grad Zagreb i cijela regija, u svom velikom dijelu sačuvao svoj autohtoni oblik, a što predstavlja i najveću vrijednost za budućnost.

U procesu obnove i povratka ostvaruje se i postupna obnova gospodarskih mogućnosti i to prvenstveno u najatraktivnijim urbaniziranim područjima, gdje su pretpostavke za daljnji razvoj povoljnije. U brdovitom dijelu Općine, s naseljima usitnjene građevinske strukture, razbacane po brojnim zaseocima, povratak izbjeglog stanovništva je sporiji, a mogućnost gospodarskog razvoja poljoprivrede ograničene.

Od gospodarskih mogućnosti i potencijala, Općina Dvor naslijedila je značajne industrijske sustave koji su međutim neprilagođeni novom vremenu i sadašnjim gospodarskim kretanjima. Stoga ovaj plan predviđa reorganizaciju postojećih gospodarskih zona te mogućnost smještaja manjih proizvodno-servisnih pogona unutar građevinskih područja naselja, a sve u skladu s odredbama za provođenje ovog plana. U tom je smislu potrebno provesti privatizaciju i restrukturaciju postojećih sustava, te osigurati ulazak svježeg kapitala, kao preduvjet za ostvarenje određenih poslovnih zamisli. Pri tom je za očekivati da će se gospodarske aktivnosti, osim nužne obnove i restrukturacije postojećih industrijskih pogona, vezati na prirodne potencijale područja: iskorištavanje mineralnih sirovina (građevinski kamen, te njegova dorada), doradu poljoprivrednih proizvoda na temelju proizvodnje čiste hrane (za što postoje mogućnosti), sadržaji vezani za blizinu graničnog prijelaza i slično.

Značajne su i prometne mogućnosti, te su osim postojeće prometne mreže, dokumentima prostornog uređenja državne i županijske razine na području Županije planirani i novi cestovni pravci.

Bez obzira na očekivani gospodarski razvitak, zbog demografske stagnacije uzrokovane ratom i postupnom obnovom (naročito brdskih područja) prostorni razvoj koji se očekuje u narednom razdoblju neće biti intenzivan, niti će zahtijevati značajne nove površine za razvoj, što je značajna olakotna okolnost vezano na zaštitu prirode i pretpostavljene ekološke standarde.

3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE POVRŠINA

Funkcionalni ustroj prostora, osnovna namjena i korištenje površina temelji se pretežno na zatečenim prostornim strukturama, koje su gotovo u potpunosti odraz složene morfologije terena i povijesnog nasljeđa.

Prostornim planom, u kartografskom prikazu 1A. Korištenje i namjena prostora - Prostori/površine za razvoj i uređenje, utvrđeni su prostori/površine koji se generalno dijele na:

PROSTORI / POVRŠINE ZA RAZVOJ I UREĐENJE

Razvoj i uređenje prostora/površina naselja

Površine naselja - područja na kojima se predviđa stambena gradnja, odnosno proširenje postojećeg naselja. U njoj se smještaju osim stanovanja, sve spojive namjene kao: javna, gospodarska (proizvodna, poslovna, ugostiteljsko-turistička i sl.), športsko-rekreacijska, javne zelene površine, površine infrastrukturnih sustava, groblja, posebne namjene (interes obrane), itd.

- Izgrađeni dio građevinskog područja naselja
- Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja

Razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja

Površine izvan naselja za izdvojene namjene. Izdvojene namjene su specifične funkcije koje se svojom veličinom, strukturom i načinom korištenja razlikuju od naselja, te koje funkcioniraju u prostoru kao autonomne prostorne cjeline. U površinama izvan naselja ne može se planirati novo stanovanje.

- Gospodarska namjena - poslovno-proizvodna zona (K,I)
- Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina (eksploatacijsko polje) (E3)

Prostori / površine bez građevinskih područja

- Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene - osobito vrijedno obradivo tlo (P1): navodnjavanja zemljišta, izgrađen sustav odvodnje, površine pod višegodišnjim kulturama (maslinici, vinogradi, voćnjaci, plantaže zrnatog voća)
- Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene - vrijedno obradivo tlo (P2): polivalentna proizvodnja žitarica, industrijskih kultura, krmnih kultura i drugih jednogodišnjih kultura
- Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene - ostala obradiva tla (P3): polivalentne poljoprivredne površine u mješovitim sklopovima s neobradivim zemljištem
- Šuma isključivo osnovne namjene - gospodarska šuma (Š1): namijenjene gospodarskom korištenju (sječa za drvenu građu, lov i uzgoj divljači, ubiranje šumskih plodina)
- Šuma isključivo osnovne namjene - zaštitna šuma (Š2): namjena im je sanacija ugroženih područja (opožarene površine, površine izložene eroziji, poboljšanje mikroklimatskih osobina prostora)
- Šuma isključivo osnovne namjene - šuma posebne namjene (Š3): namjena im je održavanje ekoloških vrijednosti prostora, rekreativna namjena i oplemenjivanje krajobraza
- Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ): prostor namijenjen ekstenzivnoj poljoprivrednoj namjeni (ispaša stoke, ubiranje plodina, ogrjevno drvo)
- Vodne površine (V): vodotoci, akumulacije, retencije
- Posebna namjena (N): vojna lokacija Čerkezovac, Piramida
- Površine infrastrukturnih sustava (IS)
- Groblja (G)

Prostornim planom, u kartografskom prikazu 1B. Korištenje i namjena prostora - Promet, pošta i telekomunikacije, utvrđeni su prostori/površine koji se generalno dijele na:

PROMET

Cestovni promet

- ostale državne ceste
- županijske ceste
- lokalne ceste
- ostale ceste koje nisu javne
- mogući ili alternativni koridor (trasa) ceste
- uređenje kritične dionice trase
- cestovne građevine-most
- granični cestovni prijelaz-stalni međunarodni (I. kategorija)

Željeznički promet

- željeznička pruga-magistralna pomoćna
- granični željeznički prijelaz-stalni međunarodni (I. kategorija)

Zračni promet

- helidrom

POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE

Pošta

- jedinica poštanske mreže

Javne telekomunikacije

- telefonska mreža-komutacijski čvorovi u nepokretnoj mreži
- magistralni vodovi i kanali
- korisnički i spojni vodovi i kanali
- bazna radijska stanica
- TV pretvarač (Unčani, Dvor, Gvozdansko, Kuljani)

3.2.1. ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA (NASELJA I IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA; POLJOPRIVREDNE, ŠUMSKE, VODNE TE POVRŠINE POSEBNE NAMJENE I OSTALE POVRŠINE)

Tablica 3 - Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova

Red. broj	OPĆINA DVOR	Oznaka	Ukupno ha	% od površine općine	stan/ha ha/stan*
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	Građevinska područja ukupno izgrađeni dio GP ukupno - obalno - otočno - kontinentalno-granično - ostalo	GP	1683,22 1191,92	3,33	3,41
1.2.	Izgrađene strukture van građevinskog područja ukupno	I K E H T R	227,4 89,9 137,5	0,45	25,25
1.3.	Poljoprivredne površine ukupno - osobito vrijedno obradivo tlo - vrijedno obradivo tlo - ostala obradiva tla	P P1 P2 P3	6537,6 403,3 6134,3	12,95	1,14
1.4.	Šumske površine ukupno - gospodarske - zaštitne - posebne namjene	Š Š1 Š2 Š3	23219,07 22147,4 1071,67	45,99	4,04
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine	PŠ	17423,4	34,51	3,03
1.6.	Vodne površine ukupno - vodotoci - jezera - akumulacije - retencije - ribnjaci	V	42,89 19,64 23,25	0,08	0,007
1.7.	Ostale površine ukupno	N IS G	165,5 165,5	0,33	0,03
	Općina Dvor ukupno		50490	100,0	8,79
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE				
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno - nacionalni park - park prirode - ostali zaštićeni dijelovi prirode	NP PP	4736,8 4736,8		
2.2.	Zaštićena graditeljska baština - arheološka područja - povijesne graditeljske cjeline				
	Općina Dvor ukupno		4736,8		
3.0.	KORIŠTENJE RESURSA				
3.1.	More i morska obala obalno područje otočno		ha, km ha, km		
3.2.	Energija proizvodnja potrošnja		MW MWh	ne iskazuje se	
3.3.	Voda vodozahvat potrošnja		u 1000 m ³ u 1000 m ³		
3.4.	Mineralne sirovine		jed. mjere za sirovinu		

3.3. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI¹⁷**Školstvo****predškolski odgoj**

- Jaslice

ukupan broj objekata

-

- Vrtići

ukupan broj objekata

1

smještaj objekata (naselje i kvaliteta objekta)

Dvor / zadovoljavajući

status objekta (samostalno / u sklopu škole)

samostalan

vlasništvo (privatno / državno)

državno

program na jeziku nacionalne manjine

-

broj odgojnih skupina

ustanova pred otvaranjem

broj djece

ustanova pred otvaranjem

osnovno školstvo

- Osnovne škole

ukupan broj objekata

7 osnovnih i 15 područnih¹⁸

smještaj objekata (naselje i kvaliteta objekta)

Dvor, Rujevac / u dobrom stanju

vrsta škole (matična / područna)

1 matična i 1 područna

broj razreda

14

broj djece

274

program na jeziku nacionalne manjine

-

- Osnovne glazbene škole

ukupan broj objekata

-

srednje školstvo

Nakon završene osnovne škole đaci gravitiraju u Hrvatsku Kostajnicu, Sisak i Zagreb.

Zdravstvo**objekt zdravstveni zaštite**

- Primarna zdravstvena zaštita

ukupan broj objekata

1 Dom zdravlja

smještaj objekata (naselje i kvaliteta objekta)

Dvor / zadovoljavajuća

vlasništvo (privatno / državno / u zakupu)

dio državno, dio u zakupu

broj djelatnika (stručno / ostalo osoblje)

13 stručnih djelatnika / 5 ostalog osoblja

- Stacionarna zdravstvena zaštita

ukupan broj objekata

-

- Specijalistička zdravstvena zaštita

ukupan broj objekata

-

- Apoteke

ukupan broj objekata

1

smještaj objekata (naselje i kvaliteta objekta)

Dvor / zadovoljavajuća

vlasništvo (privatno / državno / u zakupu)

u zakupu

broj djelatnika (stručno / ostalo osoblje)

2

¹⁷ Izvor podataka: anketa jedinice lokalne samouprave, 2002. godine

¹⁸ Broj osnovnih škola prije Domovinskog rata, danas djeluju samo osnovna škola u Dvoru i Rujevcu

Kultura**muzeji i galerije**

ukupan broj objekata -

arhivi

ukupan broj objekata -

knjižnice

ukupan broj objekata 1

smještaj objekata (naselje i kvaliteta objekta) Dvor / zadovoljavajuća

vlasništvo (privatno / državno / u zakupu) državno

kazališne aktivnosti

ukupan broj objekata -

kinematografi

ukupan broj objekata 1

smještaj objekata (naselje i kvaliteta objekta) Dvor / vrlo dobra

vlasništvo (privatno / državno / u zakupu) državno

izdavaštvo

ukupan broj objekata -

elektronski mediji

ukupan broj objekata -

Sport**sportska igrališta**

ukupan broj objekata 3

smještaj objekata (naselje i kvaliteta objekta) Dvor, Rujevac i Volinja (devastirani)

namjena (vrsta sporta) nogomet

sportske dvorane

ukupan broj objekata 1

smještaj objekata (naselje i kvaliteta objekta) Dvor (u sklopu osnovne škole) / kvalitetan

namjena (vrsta sporta) vježbaonica za sve sportove

Gospodarstvo

Popis gospodarskih subjekata s opisom osnovne djelatnosti, brojem zaposlenih, mogućnošću proširenja:

1. Veterinarska stanica Dvor - veterinarska služba i farma pilića (broj zaposlenih 15)
2. Glinokop Pedalj, Dvor - koncesija Inker Zaprešić (ne radi)

Mali poduzetnici:

3. trgovine: 12 zaposlenih
4. ugostitelji: 6 zaposlenih
5. zanatski obrti: 5 zaposlenih
6. ostalo s brojem zaposlenih 50

Poduzeća koja nemaju zaposlenih i reguliranu vlasničku strukturu te su izložena devastaciji:

1. IPD "Šamarica", Dvor - drvoprerađivačka industrija
2. GROLING d.o.o. Dvor - metaloprerađivačka industrija (2 pogona)
3. Autoprijevoz Dvor - prijevoz potnika i tereta
4. G.P. RAD Dvor - građevinsko poduzeće

5. PKP RUJEVAC - industrijska proizvodnja keramičkih pločica
6. TRIKOTAŽA "POUNJE" Divuša - industrija trikotaže
7. KOOPERATIVA SISAK - FARMA ROSULJE Dvor - tov junadi (turnus 1000 komada)
8. "SLOBODA" Dvor - trgovačko poduzeće
9. "POUNJE" DVOR - ugostiteljsko poduzeće

Kao što je navedeno u polazištima ovog plana industrija Općine bila je koncentrirana u Dvoru te prigradskim naseljima Matijevići, Vanići, Rujevac i Divuša, ali je najprije proces zastarijevanja tehnološkog sklopa, a zatim i ratna razaranja, postojeće pogone učina praktički beskorisnim. Zato iz procesa ekonomskog i vlasničkog restrukturiranja treba izaći nova struktura industrije s nižim kapacitetima uslijed, ali moderniziranim tehnološkim postrojenjima. Prostor na kojima su bili smješteni proizvodni pogoni može biti popunjen novim manjim i fleksibilnim kapacitetima. Takve akcije su bile započete u prostoru Pounja već prije domovinskog rata. Potencijalna mogućnost za nastanak novih poduzeća i djelatnosti industrije leži u:

- geoprometnom položaju Općine, posebno važnom prometnom pravcu uz Unu od Dvora u smjeru Hrvatske Kostajnice,
- u kontaktnom području s Republikom Bosnom i Hercegovinom,
- zonama komunalno opremljenog zemljišta,
- zonama rezerviranim za razvoj male privrede, industrije,
- poljoprivredi,
- šumarstvu,
- prostornim rezervama unutar postojeće industrije.

Zone za razvoj industrije Planom se uglavnom zadržavaju na već postojećim lokacijama. U te zone isključivo gospodarske namjene smještavati će se proizvodni sadržaji koji nisu kompatibilni ni prihvatljivi u zonama građevinskih područja pretežito stambene namjene. Međutim, ovim Planom omogućeno je smještanje gospodarskih (proizvodnih i poslovnih) sadržaja koji ne smetaju stanovanju kao osnovnoj namjeni unutar građevinskih područja naselja pod uvjetima i ograničenjima koja su navedena u odredbama za provođenje ovog Plana. Lokacije radnih zona unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja Dvora posebno će se obraditi.

Također, maksimalno se treba iskoristiti državni granični prijelaz te u postojećim gospodarskim zonama predvidjeti smještaj svih sadržaja koje sa sobom povlači jedan granični prijelaz.

Iskorištavanje mineralnih sirovina

Prema podacima Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji-Službe za gospodarstvo odobrene su sljedeće lokacije istražnih i eksploatacijskih polja:

Tabela 1. Postojeća eksploatacijska polja >25,0 ha

Naselje	Ime polja	Površina (ha)	Mineralna sirovina	Ime koncesionara
Pedalj/Gage/Udetin	„Pedalj-KIO“	33,95	keramička i vatrostalna glina	Keramička industrija Orahovica d.d.
Pedalj/Gage/Udetin	„Pedalj-INKER“	33,98	keramička i vatrostalna glina	Inker d.d. Zaprešić

Tabela 2. Postojeća eksploatacijska polja <25,0 ha

Naselje	Ime polja	Površina (ha)	Mineralna sirovina	Ime koncesionara
Gornji Dobretin	„Bjeljevina“	9,75	Tehnički građevni kamen	Hrvatske šume d.o.o. - Uprava šuma Sisak

Ljeskovac	„Karlince“	3,28	Tehnički građevni kamen	Hrvatske šume d.o.o. - Uprava šuma Sisak
-----------	------------	------	-------------------------	---

Tabela 3. Planirana eksploatacijska polja <25,0 ha

Naselje	Ime polja	Površina (ha)	Mineralna sirovina	Ime koncesionara
Donji Dobretin/ Gornji Dobretin	„Zut-Klašnice“	6,08	građevni kamen	Hrvatske šume d.o.o. - Uprava šuma Sisak

Tabela 4. Planirani istražni prostori

Naselje	Ime polja	Površina (ha)	Mineralna sirovina	Ime koncesionara
Kotarani	„Kamenik“	23,00	građevni kamen	

Tabela 5. Postojeći istražni prostori i eksploatacijska polja predviđena za sanaciju

Naselje	Ime polja	Površina (ha)	Mineralna sirovina	Ime koncesionara
Rujevac	„Karlince I“	2,39	Tehnički građevni kamen	Hrvatske šume d.o.o. - Uprava šuma Sisak
Javornik	„Zut“	14,00	Tehnički građevni kamen	
Matijevići	„Žabarica“	7,00	Tehnički građevni kamen	

Osim postojećih mogući lokaliteti za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina na području Općine su¹⁹:

Vrsta mineralne sirovine	Lokacija (naziv eksploatacijskog polja)
željezo	Tomašica, Srebrnjak, Zrin, Čatrnja, Gradski potok, Jokin potok, Meterize, Kosna, Vidorija, Resanović, Kokirna, Gvozdansko
bakar	Gradski potok, Katarina, Zrin, Tomašica, Srebrnjak
olovo	Zrin, Čatrnja, Srebrnjak
srebro	Zrin, Čatrnja, Srebrnjak
barit	Gvozdanski jarak, Matinović potok
građevinski kamen	Bjeljevina, Karlince
keramička glina	Bešlinac, Pedalj, Meterize, Bekin potok, Mala Kosna
keramička i vatrostalna glina	Pedalj
ciglarska glina	Pedalj, Javoranj
kvarcni pijesak	Udetin, Rodine, Vododerine, Materize, Magnovac
dolomitni pijesak	Beke
tuf	Lebrenica, Kobiljak, Cvetović
sirovina za cementnu industriju	Dvor, Divuša, Kepčije, Korizne, Šegestin, Popov most, Unčani

Ležišta ovih sirovina su značajnih dimenzija, neka od njih povoljnih kvaliteta i za cestogradnju i za proizvodnju betonskih agregata, te predstavljaju značajni sirovinski potencijal Općine. Za ležišta ovih sirovina predlažemo da se izvrši posebna valorizacija, prvenstveno kroz određivanje rezervi detaljnim istraživačkim radovima za što postoji odgovarajuća geološka podloga. Na području Općine sirovinska baza je nedovoljno istražena. Realnu perspektivu za eksploataciju imaju samo tehnički kamen sedimentnog porijekla, karbonatnog sastava (dolomiti i vapnenci) i keramičke gline. Manju perspektivu ima eksploatacija kvarcnih pijesaka, dok vrlo mala vjerojatnost

¹⁹ Izvor podataka: Podaci Ureda za gospodarstvo Sisačko-moslavačke županije za potrebe izrade Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije

eksploatacije eruptivnog građevnog kamena litotamnijskih vapnenaca kao arhitektonsko-građevnog kamena i ležišta cementnih lapora. Ostale mineralne sirovine gotovo da nemaju šansu za eventualnu eksploataciju u budućnosti.

Ljepote krajolika, dolina Une sa svojim slivom, prepoznatljive i očuvane ruralne cjeline, Zrinska gora s utverdama i grupacijama očuvanih starih sela osnovne su pretpostavke razvitka specifičnih oblika turizma na ovom području. Osmišljavanjem edukativnih i turističkih sadržaja koji bi povezali više naselja i omogućavali prezentaciju kulturnih dobara u svom izvornom ambijentu ("putovima kulturne baštine"), potaknuo bi se mogući razvoj kulturnog turizma.

Razvoj specifičnih oblika turizma kao što su znanstveni i seoski, te lovni i ribolovni turizam preporuča se na područjima koja ispunjavaju za to potrebne uvjete.

Mogući je razvoj znanstvenog turizma u naselju Gorička gdje je već predviđena manja ispostava Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - Odsjeka za arheologiju u svrhu istraživanja obližnjih vrijednih arheoloških lokaliteta utvrde Gorička i platoa Osječenica. Zaselci Šušnjari (Ljeskovac), Gorička, Pedalj, Lotine i Volinjski Jarak, prilikom obilaska terena ocijenjeni su kao moguća središta razvijanja seoskog turizma. Za to su interes pokazali sami stanovnici. Ovdje se predlaže prezentacija etnološke baštine i graditeljstva, proizvodnja i ponuda zdrave hrane, te ostalih ekoloških proizvoda. Za potrebe smještajnih kapaciteta u sklopu lovnog turizma pogodna su naselja na rubnim područjima Zrinske gore (Ljeskovac, Zrin, Volinjski Jarak).

Zbog miniranosti južnog područja općine (Trgovska gora) za sada nije moguće planirati razvoj turizma, no nakon raščišćavanja ovog područja moguće je razmišljati o novim potencijalima lovnog turizma.

Ribolovni turizam uz rijeku Unu može pokrenuti obnovu općinskog središta Dvor, koje bi stavljanjem nekadašnjeg hotela u funkciju steklo preduvjete za duži boravak zainteresiranih gostiju.

Smatrajući da je od interesa zajednice očuvanje kulturnih dobara evidentiranih ovom studijom preporuča se lokalnoj upravi da razradi programe njihova uključivanja u turističku ponudu, koja kao gospodarska grana ima mogućnosti kvalitetnog razvoja na ovom području. Ovom prigodom predlaže se nekoliko potencijalnih trasa turističkih i kulturnih putova s polaznom točkom iz općinskog središta Dvor kao npr: Dvor - Gorička - Zrin - Lotine - Buinja, Dvor - Rujevac - Pedalj - Ljeskovac - Gvozdansko, Dvor - Gvozdansko - Donji Žirovac - Ljeskovac, Dvor - Pedalj - Gorička - Gornji i Donji Javoranj...

Prilikom izrade programa i projekata prezentacije potrebno je konzultirati službu zaštite prirode i kulturnih dobara te sve projekte i radove izvoditi prema njihovim smjernicama.

3.4. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

Područja posebnih uvjeta korištenja

- **Prirodna baština**

Područje Općine Dvor do danas nema registriranih zaštićenih djelova prirode u smislu Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05).

U PPO Dvor bili su predloženi određeni predjeli za daljnja istraživanja, koja bi omogućila pokretanje postupka zaštite, ali su se ponovnom valorizacijom prirodne baštine 2005. godine utvrdili dijelovi prirodne baštine predloženi za zaštitu:

posebni rezervat - šumske vegetacije (ŠV)

Ćorkovača-Karlice - šumski predjel bukve, nešto kestena, unesene crnogorice i johe u podnožju uz vodotoke te šuma hrasta kitnjaka s nešto crnog jasena, kestena, bukve i unešene crnogorice

Petrinjčica - ovo su odsjeci smješteni uz sam vodotok Petrinjčice i odsjeci koji se nalaze s zapadne strane vodotoka i inaju izrazitu inklinaciju terena, te stoga i naglašenu protuerozijsku ulogu; uz sam vodotok dolazi crna joha, a i dući od vode prema gore dolazi prvo grab pa bukva koja je najzastupljenija na ovom području, te nešto kitnjaka, kestena i ostale tvrde bjelogorice na višim terenima

Šamarica - uglavnom šuma bukve sa znatnim udjelom kestena te nešto hrasta kitnjaka i ostale tvrde bjelogorice

park šuma (PŠ)

brežuljak Lebrenica

Ovo područje svojom lokacijom, vegetacijom i dosadašnjom funkcijom (rekreacijom) posve zadovoljava kriterije zaštitne kategorije. Smjernice: lokaciju šanca sačuvati u postojećem stanju i paziti na čistoću; intervencijom u vršnom dijelu šumske zone osigurati funkciju vidikovca.

značajni krajobraz (ZK)

dolina Une

Livadne površine uz lijevu obalu rijeke Une i pripadni dio riječnog toka, predstavljaju impozantnu pejzažnu i ekološku vrijednost za ovaj kraj. U vrijeme proljetne i jesenske seobe, te u vrijeme zime, ovo je područje značajno za zadržavanje ptica močvarnih staništa. Temeljne smjernice: sačuvati postojeće stanje obale i pripadnih livada, udružiti napore za poboljšanje kvalitete vode rijeke Une, ograničiti lov na ptice močvarice za vrijeme seobe i zimovanja.

Uzvodno od ušća Sane, Una je i hidrološki prvorazredna krška rijeka, pa jednim detaljnijim diferenciranjem prostora ovaj dio doline treba tretirati kao vredniji; moguća rekreacijska zona, planski uređivana; zaštitni pojas širine 1 km.

dolina uz gornji tok potoka Žirovca

sa ostacima starih mlinova i vlažnim livadama, te selima na južnim obroncima, predstavlja vrlo vrijedan krajolik ovog dijela Banije. Smjernice: sačuvati potok i livade u postojećem stanju. Od gradnje se može dozvoliti samo rekonstrukcija starih vodenica.

Zrinska gora

Područje cijele Zrinske gore objedinjava niz pojedinačnih lokaliteta izuzetne vrijednosti na području Dvora, Petrinje i Gline. Zrinska gora je prirodno, povijesno i geološki zanimljivo područje te područje koje obiluje izvorštima vode i bogatom vegetacijom.

stari grad Zrin, Gvozdanskog, Pedlja i Javnice sa prirodnim okolišem

- **Graditeljska baština**

Evidencijom i pravnom zaštitom od šezdesetih godina prošlog stoljeća do danas obuhvaćeno je ukupno 57 povijesnih građevina i cjelina.²⁰ Prilikom izrade Konzervatorske podloge za ovaj Prostorni plan listi evidencije pridodano je 76 kulturno-povijesnih vrijednosti, tako da ih sadašnja lista broji ukupno 137. Dosadašnjom evidencijom obuhvaćeno je ukupno 15 arheoloških lokaliteta.²¹ Temeljem dostupne literature, dokumentacije i terenskog očevida, utvrđeno je stanje arheoloških lokaliteta na ovom području. Time je evidencija kulturnih dobara proširena za 29 kulturnih dobara. Ukupan broj evidentiranih i zaštićenih arheoloških lokaliteta iznosi 47 i svi se nalaze u otvorenom krajoliku.

Dosadašnjom evidencijom **tradicijskog graditeljstva** obuhvaćena su tri naselja (Komora, Riječani Bujinjski i Bujinja). Naselja Buinja i Riječani Buinjski su nakon provedenih analiza zbog nenaseljenosti i zapuštenosti izostavljeni iz evidencije. Tom su popisu sada dodani dijelovi naselja Gorička, Donji Žirovac (zaseok Tintori) i Ljeskovac (zaseok Šušnjari).

Na čitavom području Općine Dvor evidentirano je sedam crkvi, četiri kapele, te jedan križ.²² Od 15 **sakralnih građevina** ovog područja na Listu registriranih kulturnih dobara Republike Hrvatske godine 1965. i 1966. upisane su četiri građevine i to katolička crkva Sv. Katarine u Divuši i kapela sv. Marije Magdalene u Zrinu, te pravoslavne kapele sv. Spasa u Ljeskovcu i sv. Ilije u Javnici. Prema izvornim rješenjima o registraciji, a u skladu s važećom tada zakonskom odredbom, ti su objekti zaštićeni ujedno s njihovim neposrednim okolišem.

Terenskim očevikom revidirana je i evidencija **civilnih građevina**. Ustanovljeno je da od dvije do danas evidentirane građevine ne postoji ni jedna: župni dvor u Gvozdanskom nikada nije postojao, a župni dvor u Divuši srušen je tijekom Drugog svjetskog rata i nije obnavljan. Prema revidiranom stanju ukupno je evidentirano šest civilnih građevina od kojih su tri stare škole, zgrada krajiške općine, jedan parohijski stan, te jedna obiteljska kuća.

Evidenciji **vojnih građevina** uz dosad dva registrirana stara grada (Zrin, Gvozdansko) i jedan evidentiran (stari grad Pedalj) dodane su dvije zgrade krajiških satnija u Divuši i Rujevcu iz druge polovice 19. stoljeća.

Prilikom izrade Konzervatorske podloge evidentirano je šest **privrednih građevina** (četiri mlina, dvije kovačnice i jedna pilana), tri **industrijska kompleksa** i dvije **inženjerske građevine** (mostovi).

Evidencija pojedinačnih **tradicijskih stambenih i gospodarskih objekata** provedena je tijekom Etnoakcija nekadašnjeg Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture godine 1978. i 1986.²³ Obilaskom terena za potrebe ove Konzervatorske podloge evidentirano je devet okućnica, osam stambenih objekata i 12 gospodarskih objekata.

²⁰ Podaci za naselje Dvor obrađeni su u Urbanističkom planu uređenja naselja Dvor

²¹ Arheološki lokaliteti i zone evidentirane su prilikom izrade Konzervatorske podloge za prostorni plan Sisačko-moslavačke županije 1999. g.

²² Jedna crkva i jedna kapela se nalaze na prostoru naselja Dvor (crkva sv. Đurđa i kapela sv. Petra i Pavla), te nisu iskazane u ovoj evidenciji.

²³ Dokumentacija prikupljena tijekom navedenih Etnoakcija pohranjena je u arhivu Uprave za zaštitu kulturne baštine i fototeke Uprave za kulturni razvitak i kulturnu politiku Ministarstva kulture.

Ovom prilikom je evidentirana i **nematerijalna baština**. Od mnoštva prikupljenih toponima izdvojeno je najznačajnijih sedam. Osim navedenoga, označena su područja/lokaliteti s očuvanom nematerijalnom baštinom poput tradicijskog kovačkog znanja u zaselku Šušnjari (naselje Ljeskovac), znanja izrade glazbenih instrumenata u zaselku Volinjski Jarak (naselje Volinja) i Gornjoj Stupnici te područja/lokaliteti s očuvanom usmenom predajom (Gvozdansko).

Od **spomen-memorijalnih objekata** evidentirano je jedno memorijalno područje, četiri mjesna groblja, jedan spomenik Domovinskog rata, te velik broj spomenika i spomen ploča iz NOB-a.

EVIDENTIRANA NEPOKRETNNA KULTURNA DOBRA

ARHEOLOŠKA BAŠTINA

Lokalitet Gradina, naselje Gorička (izvan naselja), vremensko razdoblje - prapovijest. Nalazi s gradinskog naselja Gradina iznad Goričke svjedoče o kontinuitetu naseljenosti prostora Općine Dvor.

Lokalitet Osječenica, naselje Gorička (izvan naselja), vremensko razdoblje - prapovijest, antika. U 4. stoljeću prije Krista na ovo područje prodiru Kelti kao nositelji kulture mlađeg željeznog doba. Svoja znanja o obradi metala primjenjuju na području Trgovske gore osobito u preradi željeza i bakra. Keltski nalazi nađeni su na lokalitetu Osječenica kod Goričke. Rimljani preuzimaju već uhodanu proizvodnju metala, a o njihovom djelovanju i kulturi življenja svjedoči niz nalaza na položaju Osječenica (od 1. do 4. stoljeća). Tijekom istraživanja otkriveni su objekti korišteni od kasnog brončanog do starijeg željeznog doba te temelji rimske građevine. Istraživanja na lokalitetu Osječenica dala su vrlo vrijedan prapovijesni i antički pokretni arheološki materijal od velikog značenja za proučavanje različitih kultura na tlu Hrvatske i šire.

Lokalitet Ljeskovac, Ljeskovac - Đurići, prapovijest.

Lokalitet prapovijesnog gradinskog naselja, naselje Draškovac, prapovijest.

Prapovijesna gradina u naselju Unčani, prapovijest. Arheološki lokalitet u selu Unčani predstavlja jedan od značajnijih lokaliteta kasnog brončanog doba na ovom području. Položaj uz samo korito rijeke Une upućuje na sojenički tip naselja koji se razlikuje od tipičnog gradinskog naselja tog razdoblja.

Nalazište na Trgovskoj gori u naselju Javornik, prapovijest.

Potencijalni smještaj prapovijesne gradine I položaj **rimske ceste Siscia** - Sirmium, Gornji Žirovac, antika.

Arheološko **nalazište u kamenolomu**, naselje **Donja Oraovica**, antika.

Arheološko **nalazište u kamenolomu**, naselje **Pedalj** (izvan naselja), antika.

Arheološko **nalazište u kamenolomu**, naselje **Šakanlije** (izvan naselja), antika.

Antičko nalazište, naselje Hrtić, antika. Nađeni su ostaci antičkog građevinskog materijala koji svjedoče o djelovanju i kulturi življenja Rimljana na ovim prostorima.

Ostava, naselje **Matijevići**, antika.

Zona oko kapele sv Marije Magdalene, naselje Zrin, prapovijest, 14.-18. st. Pored crkve nalazilo se groblje, a najvjerojatnije i franjevački samostan koji se spominje od početka 16. st., a porušen je tijekom 16. st. očito kao posljedica turskih napada i osvajanja Zrina 1577. Kapela sv. Marije Magdalene i stari grad Zrin čine cjelinu arheološke zone.

Lokalitet stari grad Pedalj, naselje Pedalj, 13./14. i 16. st. Arheološki lokalitet Stari grad Pedalj, uporište značajnih hrvatskih velikaških obitelji Babonića i Zrinskih svrstava se u najstarije utvrde ovoga područja. Rekognosciranjem provedenim pri izradi ove Konzervatorske podloge utvrđena je dobra očuvanost zidanih struktura, što predstavlja rijetkost na ovom području. Utvrda je danas u ruševnom stanju, no moguće je uočiti da je velike površine, nepravilnog četverokutnog tlocrta s

vanjskim plaštem zidina, dvije djelomično sačuvane okrugle kule te s temeljnim ostacima poligonalne kule kao dodatne obrane ulaza.

Lokalitet kaštel Gvozdansko, naselje Gvozdansko, 15. st.

Utvrda, samostan i crkva Blažene Djevice Marije, naselje Gorička, 13./14. i 16. st.

Utvrda Dobretin, Gornji Dobretin - Mičići, 16. st. Ostaci šanaca na Mičića brdu.

Ostaci župne crkve sv. Križa, prapovijesni nalazi - arheološki lokalitet, naselje Zrin, prapovijest, 13.-18. st. Položaj **župne crkve sv. Križa u Zrinu** predstavlja vrijedan arheološki lokalitet. Na njegov kontinuitet upućuju ulomci prapovijesne i srednjovjekovne keramike. Crkva se spominje 1334. što se vjerojatno odnosi na stariju romaničku građevinu. Vjerojatno na istom mjestu je u gotici sagrađena nova crkva, barokizirana u 18. st, a zapaljena 1943. Lokalitet je važan za utvrđivanje kontinuiteta sakralne baštine ovog područja. Objekt doprinosi značenju samoga Zrina.

Srednjovjekovni lokalitet **Carića brdo-Grad**, naselje Gornji Žirovac (iznad južnog dijela sela Gornji Žirovac), srednji vijek. Brdo sa zaravnjenim platoom na kojem je prema konfiguraciji tla mogući položaj arheološkog lokaliteta. Uvriježen lokalni naziv na položaju iza platoa Carića Brda, što upućuje na moguć položaj srednjovjekovne utvrde ili stražarnice.

Prapovijesna gradina i stari grad, naselje Zrin, prapovijest, 13.-18. st.

Crkvina, položaj drvene crkve sv. Filipa i Jakova, naselje Gvozdansko, 17. st. Između glavne ceste u Gvozdanskom i zaseoka Brđani.

Crkvina, ostaci crkve nepoznatog titulara, naselje Donja Oraovica, srednji vijek.

Ostaci crkve Pokrova Bogorodice, naselje Šegestin, 18.-19. st. Crkva je sagrađena godine 1825. u Šegestinu, za vrijeme Drugog svjetskog rata u potpunosti srušena i nikada nije obnovljena.

POVIJESNA GRADITELJSKA CJELINA

Seoska naselja/dio naselja

Najbolja očuvanost povijesne strukture utvrđena je u naseljima Gorička, Komora, Ljeskovac (zaselak Šušnjari), Donji Žirovac (zaselak Tintori) i Donja Oraovica. Unutar navedenih naselja uz izvornu tlocrtnu matricu očuvani su veći potezi i skupine tradicijskih građevina s mjestimičnom novijom gradnjom.

Dio naselja **Ljeskovac**, **zaselak Šušnjari** ima veliki stupanj očuvanosti povijesnih struktura (oblik, supstanca, prostorna organizacija, sadržaji itd.), te je stoga vrednovan najvišom ocjenom 01. Zaselak Šušnjari ima najbolje očuvane tradicijske komplekse s karakterističnom organizacijom, obilježjima i datacijama povijesne gradnje, te brojnim gospodarskim i privrednim objektima. Ovdje je na najbolji način prezentiran zadružni oblik života ruralne zajednice na primjeru stambene zgrade koja se drvenim mostom povezuje sa zgradom za mlade. Građevine su bogato ukrašene rezbarijama budući da su vlasnici generacijama drvodjelci.

Dio naselja **Gorička** i **Komora** imaju dobro očuvane čitave stambeno-gospodarske komplekse i poteze, te su ocijenjeni s 02. Naselje Gorička, smješteno ispod nekad utvrđenog samostana, čine okućnice koje su zadržale tradicionalnu organizaciju prostora. Stambene i gospodarske zgrade zanimljive su zbog temeljnih zidova od kamena većih dimenzija za koji se pretpostavlja da je crpljen iz ruševina obližnjeg samostana. Eklatantan je primjer katnice s ugrađenim spolijama u prizemlju. U naselju Komora, koje je smješteno uz glavni povijesni put prema Glini, sačuvani su potezi tradicijskih okućnica bogato ukrašenih bojanim rezbarijama. Karakteristični graditeljski elementi na stambenim zgradama su bogato ukrašene *kukljice* i limene *badže*.

Dio naselja **Donji Žirovac**, **zaselak Tintori**, s očuvanim pojedinim tradicijskim objektima ocijenjenih s 03.

POVIJESNI SKLOP I GRAĐEVINA**sakralne građevine**

Župna crkva sv. Filipa i Jakova Apostola, naselje Gvozdansko, 1781. g.

Parohijska crkva sv. Petke Paraskeve, naselje Gornji Javoranj, 1790. g.

Parohijska crkva sv. Preobraženja, naselje Rujevac, 1887. g.

Parohijska crkva Uspenja Presvete Bogorodice (ruševine), naselje Zrinski Brđani, 1747. g.

Parohijska crkva sv. Petra i Pavla, naselje Donji Žirovac, 1830. g.

Kapela u naselju Sočanica, 19. st.

Raspelo u naselju Hrtić, iz 1859. g., obnovljen 1991. g.

civilne građevine

Osnovna škola, naselje **Draškovac**, početak 20. st. Osnovna škola u Draškovcu sagrađena je početkom 20. stoljeća u historicističkom duhu s trijemom koji se oslanja na stilizirani antički stup. Zidovi te prizemnice su raščlanjeni pravokutnim prozorima sa segmentnim nadvojima. Stanje škole je zadovoljavajuće, no budući da se nastava unoj ne održava već desetak godina, zgradi prijeti propadanje.

Osnovna škola, naselje **Zrinski Brđani**, kraj 19. st. U Zrinskim Brđanima nalazi se osnovna škola s historicističkim elementima sagrađena najvjerojatnije krajem 19. stoljeća. Škola je katnica pravokutnog jednostavnog tlocrta, građena od opeke i žbukana s neznatno istaknutim rizalitnim dijelom raščlanjenim dvjema prozorskim osima. Bočna zidna platna razvedena su profiliranim prozorima. Zgrada je tijekom Domovinskog rata spaljena, te je sačuvano samo zide do visine vijenca.

Stara škola danas dom kulture, naselje **Kuljani**, 1929. g. Zgrada osnovne škole (kasnije dom kulture) u naselju Kuljani sagrađena je godine 1929. To je velika prizemnica zidana klesanim kamenom i opekama te žbukana. Dio vijenaca nad ulaznim vratima istaknut je u obliku trokuta. Za vrijeme Domovinskog rata građevina je pretrpjela znatna oštećenja. Sačuvano je zide do visine vijenca i ulazni dio, dok je profilacija prozora nažalost uništena.

Zgrada krajiške općine, naselje **Rujevac**, kraj 19. st. Iz vremena Vojne krajine u naselju Rujevac sačuvana je zgrada stare općine koja je pretrpjela mnoge preinake, no, ona svjedoči o važnosti naselja Rujevac krajem 19. stoljeća.

stambene građevine

Parohijski stan, naselje **Rujevac**, kraj 19. st. Jedini sačuvani parohijski stan na promatranom području se nalazi u naselju Rujevac. Izgrađen je krajem 19. stoljeća, neposredno nakon izgradnje parohijske crkve sv. Preobraženja, kao prostrana katnica jednostavnog oblikovanja. Danas je zgrada napuštena, no još uvijek je u dobrom građevnom stanju.

Kuća obitelji Srnić, naselje **Divuša**, kraj 19. st. Svojim oblikovanjem također se ističe stambeno-poslovna jednokatna uglovnica obitelji Srnić sagrađena početkom 20. stoljeća u naselju Divuša. Pravokutnog je tlocrta s dva ulična pročelja od kojih je pročelje prema glavnoj cesti raščlanjeno s pet prozorskih osi, a pročelje prema sporednoj cesti s tri. Glavni ulaz smješten je na skošenom uglu iznad kojeg se na katu nalazi balkon s kovanom ogradom. Građevina je u dobrom stanju i u funkciji.

vojne građevine

Stari grad Pedalj, naselje Pedalj, 13./14.-16. st.

Područje Općine Dvor bilo je u vrijeme Vojne krajine dio Druge banske pukovnije (regimente) s centrom u Petrinji. Sjedišta tri krajiške satnije (kumpanije) te pukovnije bila su u naseljima Divuša, Rujevac i Dvor. Do danas su sačuvane zgrade sjedišta u Divuši i Rujevcu.

Zgrada krajiške satnije, naselje **Divuša**, druga pol. 19. st. Tzv. "Kasar" sačuvan u Divuši prizemna je građevina većih dimenzija, zidova raščlanjenih s pet prozorskih osi. Nekada je bila natkrivena strmim krovom koji je danas urušen.

Zgrada krajiške satnije, naselje **Rujevac**, druga pol.19. st. Sličnog oblikovanja, nešto većih dimenzija je **Kasar u Rujevcu** s posebno naglašenim natkrivenim ulazom na bočnom pročelju. Njegovo krovšte je u dobrom stanju, no zgrada je zapuštena i bez stolarije.

PRIVREDNE, INDUSTRIJSKE I INŽENJERSKE GRAĐEVINE/KOMPLEKSI

privredne građevine

Od većeg broja starih mlinova na više vodotoka analiziranog područja danas su u funkciji samo mlinovi u Kosni i Ljeskovcu, a povremeno rade vodenice u Pedlju i Gornjem Žirovcu. Budući da predstavljaju turističku atrakciju oštećene i uništene elemente valja sanirati i rekonstruirati u karakterističnim materijalima prema izvornim oblicima i stavljati u funkciju.

Mlin, naselje **Ljeskovac** (izvan naselja), poč. 20. st.

Mlin Šerbule, naselje **Kosna**, poč. 20.st.

Mlin, naselje **Pedalj**, poč. 20. st.

Mlin, naselje **Gornji Žirovac**, poč. 20. st.

Kovačnica, naselje **Ljeskovac** zaselak Šušnjari, 1948. g. Kovačnicu, a osobito stari inventar, potrebno je dokumentirati te se preporuča izrada projekta njenog očuvanja.

Pilana obitelji Vulić, naselje **Kuljani**, prije II. svj. rata. Pilanu obitelji Vulić u Kuljanima kao dokaz minule privrede na ovom području bilo bi korisno spasiti od daljnjeg propadanja i ako postoji interes lokalne zajednice, staviti u funkciju kao dodatnu lokalnu atrakciju.

industrijski kompleksi

Rudarski kompleks, naselje **Gvozdansko-Majdan**, kontinuitet od 16. st. Najstariji od navedenih rudarski je kompleks u naselju Gvozdansko. Iskapanja, ovdje srebra i olova, dokumentirano je davne godine 1463. Detaljan prikaz četiri rudokopa, peći, spremišta, stanova i crkve sv. Ivana Krstitelja daje povijesna karta Komorskih dobara Gvozdansko-Majdan iz godine 1766. Kompleks je bio u funkciji sve do Drugog svjetskog rata od kada počinje njegovo propadanje. Još godine 1977. zgrada talionice i popratne zgrade su imale krov. Zbog zaostalih mina iz Domovinskog rata danas je nemoguće pobliže utvrditi stanje rudokopa i popratnih objekata.

Rudarski kompleks, naselje **Kosna**, poč. 19. st. Rudarski kompleks u Kosni otvoren je početkom 19. stoljeća od strane Tršćanskog rudarskog društva. Uz više rudokopa kompleks je imao manje peći i popratne objekte. Ovaj kompleks je neistražen, a zbog nepristupačnosti terena stanje nije utvrđeno.

Rudarski kompleks, naselje **Rujevac-Bešlinec**, poč. 19. st. Rudnici željeza i talionice na području Trgova- Bešlinec osnovani su godine 1802. također od strane Tršćanskog rudarskog društva. Visoka peć i skladište sačuvani do danas pušteni su u pogon godine 1857. Peć za taljenje visoko je kameno zdanje trapezoidnog oblika s ložištem. Uz peć nalazi se skladište u kojem se sirova ruda podizala i prebacivala u peć. Skladište je približnih dimenzija kao i visoka peć, građeno u kamenu s zidovima raščlanjenim polukružnim prozorima. Ove dvije građevine su u dobrom konstruktivnom stanju, ali vidno zapuštene. Popratni objekti za čuvanje ugljena, rude, kolibe za činovnike i radnike, sabiralište za vodu su tijekom vremena modernizirani. Dio ovog kompleksa zaštićen je kao memorijalni spomenik iz razdoblja NOB-a (RZG 0390), no djelomično je uništen i zapušten.

inžinjerske građevine

Drveni most na potoku Žirovac, naselje **Zakopa**, poslije II. svj. rata. Most u Zakopi je potpuno uništen i van funkcije. Potrebno ga je primjereno održavati a oštećene elemente sanirati u odgovarajućim oblicima i materijalima prema tradicijskim uzorima.

Željeznički most na rijeci Uni, naselje **Volinja**. Most u Volinji je u jako dobrom stanju.

TRADICIJSKE GRAĐEVINE

tradicijski ruralni sklopovi

Tradicijska okućnica na području Općine Dvor, u pravilu je smještena uz cestu, put ili uz neki od na ovom području brojnih, potoka. Tradicijsku okućnicu čine stambena kuća (*kuća, zgrada*), kućica za mlade (*zgradica, čardak*) i pomoćni gospodarski objekti: staja (*štala*), kolnica (*suša*), sjenik (*štagalj*), kotac (*svinjac*), kokošinjac (*tučnjak*), hambar (*ambar*), kukuružište (*kuruzana*) i bunar (*zdenac, četrnja*). Vrlo je čest nepravilan raspored objekata na okućnici ili su objekti smješteni tako da prate konfiguraciju tla. Zbog karakteristika terena, ali i razloga uvjetovanih gospodarskim i društvenim statusom pojedinog vlasnika, nema pravila u smještaju stambene kuće na okućnici. Uočeno je da su stambene kuće uglavnom zabatom ili glavnim pročeljem okrenute prema cesti ili putu.

Okućnica na kbr. 25, naselje Komora, poč. 20. st.

Okućnica na kbr. 26, naselje Komora, poč. 20. st.

Okućnica na kbr. 27, naselje Komora, poč. 20. st.

Okućnica na kbr. 28, naselje Komora, poč. 20. st.

Okućnica Milana Kasapa, naselje Majdan, kraj 19. st.

Okućnica na kbr. 103, naselje Ljekovac (Šušnjari), 1906. g.

Okućnica na kbr. 104, naselje Ljekovac (Šušnjari), 1932. g.

Okućnica na ulazu u naselje, naselje Donji Žirovac (Tintori), poč. 20. st.

okućnica u središtu naselja, naselje Gorička, poč. 20. st.

tradicijski ruralni sklopovi

Prizemnice su iznimno rijetka pojava na području Općine Dvor. Radi se o drvenoj kući na podzidu od kamena s ulaznim prostorom *ganjkom* i *kukljicom*, (dodatni krović iznad ulaza). Takva kuća se javlja u dvije oblikovne varijante kao dvoprostorna i troprostorna kuća. Ukoliko je prizemnica dvoprostorna tada je jedna prostorija stambena a druga gospodarska, dok su u troprostornoj varijanti sve prostorije stambene.

Drvena prizemnica, naselje Ljubina, poč. 20. st.

Drvena prizemnica s podrumom se javlja na kosim terenima gdje je uzdužna os kuće paralelna sa slojnicama terena. Takva je prizemnica ukopana i postavljena na kamenim temeljima. Podrum se prostire čitavom dužinom kuće. U kuću se ulazi izravno preko nekoliko stuba ili ako je ulaz na višoj razini, preko ganjka. Podrumi se javljaju kod dvoprostornih i troprostornih kuća.

Drvena prizemnica s podrumom u središtu naselja, naselje Donji Žirovac (Tintori), poč. 20. st.

Drvena prizemnica s podrumom u središtu naselja, naselje Gorička, poč. 20. st.

Katnica predstavlja razvijeniji tip tradicijske stambene kuće. Cijelom dužinom tlocrta pruža se prizemlje koje je uglavnom dvoprostorno. U prizemlju se nikad ne stanuje već služi kao spremište ili ostava. Gdje gdje je u prizemlju staja u sredini a ponegdje i kolnica. Uz glavno uzdužno pročelje kuće drvenim stubištem se penje na *ganjak*. Ispred ulaza u stambeni dio kuće proširen je prostor s *kukljicom*.

Drvena katnica Aleksandra Savića, naselje Komora, poč. 20. st.

Katnica s ugrađenim spolijama, naselje Gorička poč. 20. st.

Kućica za mlade (*zgradica, čardak*) obično je smještena u neposrednoj blizini stambene kuće i s njom često povezana.

Zgrada za mlade (čardak), naselje Majdan, kraj 19. st.

Zgrada za mlade (čardak), naselje Volinja (Volinjski Jarak), sredina 20. st.

Zgrada za mlade (čardak), naselje Ljeskovac (Zuberi), poč. 20. st.

gospodarske građevine

Hambari (*ambari*) su u pravilu izgrađeni na istaknutijem mjestu na okućnici, bliže seoskom putu ili nekoj drugoj prometnijoj komunikaciji prema kojoj je kuća orijentirana.

Hambar, naselje **Gornji Žirovac** (Tintori), poč. 20. st.

Hambar kbr. 103, naselje **Ljeskovac (Šušnjari)**, poč. 20. st.

Hambar kbr. 104, naselje **Ljeskovac (Šušnjari)**, poč. 20. st.

Hambar, naselje **Gorička**, poč. 20. st.

Kukuruzište (kuruzana) se prije izrađivalo od pletenog pruća i natkrivalo slojevima sijena a novije vrijeme crijepom, kružnog ili pravokutnog oblika. U novije vrijeme ti se objekti grade od letvica isključivo pravokutnog oblika te pokrivaju dvoslivnom krovnom konstrukcijom. U naselju Jovac i Gornji Žirovac evidentirana su kukuružišta izrađena od pruća, kružnog presjeka visine i do par metara, prekrivena sijenom. Prema kazivanju lokalnog stanovništva, takav oblik kukuružišta javlja na području uz granicu s Bosnom i Hercegovinom kao utjecaj tamošnjeg stanovništva.

Kukuruzana, naselje **Matijevići**, poč. 20. st.

Kukuruzana, naselje **Javornik**, poč. 20. st.

Kukuruzana, naselje **Jovac (Crnobrnje)**, poč. 20. st.

Sjenici (štagljevi) ako su zasebni objekti smješteni su u dubini okućnice, velikih su dimenzija sa zidovima od dasaka. Ako se kola ne smještaju u sjenik, uz njegov bočni zid gradi se kolnica.

Sjenik i štala, naselje **Šakanlije (Kovjenović)**, poč. 20. st.

Sjenik i štala, naselje **Gorička**, poč. 20. st.

Sjenik, štala i kolnica, naselje **Gorička**, poč. 20. st.

Svinjac, naselje **Ljeskovac (Zuberi)**, poč. 20. st.

Kruništa *bunara (zdenci, četrnje)* su pravokutnog oblika od drva (npr. bunar u Majdanu). Noviji se rade od betona, kružnog su oblika sa željeznim kolom i dvoslivnom drvenom krovnom konstrukcijom prekrivenom crijepom. Zidovi grotla bunara obično su obloženi kamenom ili opekam.

Bunar, naselje **Ljeskovac (Šušnjari)**, poč. 20. st.

ETNOLOŠKA BAŠTINA

toponimi

Carića brdo, naselje **Gornji Žirovac**, je brdo sa zaravnjenim platoom na kojem je prema konfiguraciji tla mogući položaj arheološkog lokaliteta. Uvriježen lokalni naziv na položaju iza platoa Carića Brda, što upućuje na moguć položaj srednjovjekovne utvrde ili stražarnice.

Kulište, naselje **Stupnica**, je mjesto gdje je stajala kula.

Čardašica, naselje **Gornji Žirovac**, je oblik obrambenog ustroja na rijeci Uni i u unutrašnjosti prostora Općine Dvor iz razdoblja ratova s Turcima.

Crkvina, naselje **Donja Oraovica**, označava položaj stare crkve sv. Filipa i Jakova.

Gradina, naselje **Gornji Žirovac**, je ruševina starog grada, u arheologiji najčešće označava položaj prapovijesnog naselja i/ili utvrde na uzvisini.

Stražbenica, naselje **Gvozdansko**, je stražarnice iz doba ratova s Turcima.

Palančište, naselje **Rujevac**, je mjesto gdje je stajala palanka.

područje/lokalitet značajnije nematerijalne baštine

Unutar pojedinih stambenih kuća djelomično očuvan tradicijski kućni inventar poput stolova, stolaca, klupa, zemljanih posuda za mlijeko i dr., pribor za izradu niti i tkanina (ponegdje cijeli tkalački stanovi, *tare*), pojedini glazbeni instrumenti (*dvožice* i *tambure*) te razne gospodarske sprave, alati i pomagala (ponajviše razne vrste košara npr. *sepet*, *korpa*, *rudnjak*, *rudnjačić*).

Narodne priče i legende i izrada glazbenih instrumenata, naselje **Volinjski Jarak**.

Izrada glazbenih instrumenata, naselje **Gornja Stupnica**.

Tradicijska kovačka znanja, naselje **Ljeskovac (Šušnjari)**.

Narodne priče i legende, naselje **Gvozdansko**.

MEMORIJALNA BAŠTINA**memorijalno područje**

Poseban oblik memorijalne baštine čine povijesna groblja. Na području Općine Dvor terenskim obilaskom evidentirana su tri groblja s nadgrobni spomenicima s kraja 19. stoljeća i početka 20. stoljeća, te jedno groblje s nadgrobni spomenicima iz ranijeg vremena.

Mjesno groblje, naselje **Donji Žirovac (Zaselak Ostojići)**, 19. st. Na grobljima u zaseocima Ostojići (Donji Žirovac) i Donji Dobretin sačuvan je najveći broj starih kamenih nadgrobni križeva. Veći broj tih nadgrobni spomenika je tipska što je karakteristično za ovo područje.

Mjesno groblje, naselje **Donji Dobretin**, 19. st. Jedino se uklesanim motivima ističe nadgrobni kameni križ na groblju u Donjem Dobretinu. Za te motive se pretpostavlja da su podrijetlom iz obližnje Bosne.

Mjesno groblje, naselje **Ljeskovac Zaselak Šašići**, 19. st. Na groblju u naselju Ljeskovac (zaselak Šašići), pored istih kamenih nadgrobni spomenika nalazimo i ostatke velikih drvenih križeva koji potječu još iz graničarskog doba.²⁴ No, sačuvani su samo gornji dijelovi križeva, odnosno rezbareni ukras (*kiće*). Prema kazivanju lokalnog stanovništva na rubnom dijelu groblja bilo je do Domovinskog rata sačuvanih krstača u punoj visini, koje su propale.

Mjesno groblje, naselje **Grabovica**, 19.-20. st. (neistraženo). Na mjesnom groblju naselja Grabovica, prema kazivanju lokalnog stanovništva,²⁵ nalaze se kameni nadgrobni spomenici s natpisima njima nepoznatog jezika koji sežu u razdoblje kada su na tom području živjeli Mutlaci.

Spomen (memorijalni) objekti

Od 17 spomenika NOB-a iz postojeće evidencije tri su srušena (Golubovac Divuški, Javnica, Gornja Stupnica), šest ih je oštećeno (Bešlinec, Grmušani, Kosna, Matijevići, Rujevac, šuma Osoja), a u dobrom, ali zapuštenom stanju ih je osam (Dabići, Donji Žirovac, Hrtić, Šegestin, Volinja, Zakopa, Gvozdansko). Evidentirano je osam spomen ploča od kojih je jedino ploča u Zrinu skinuta sa zgrade mjesne osnovne škole na kojoj se nalazila i odložena u neposrednoj blizini. Zbog nedostupnosti terena nekim spomen obilježjima/područjima nije bilo moguće utvrditi stanje (spomenik ustanku u Čerkezovcu, spomen groblje u šumi Rastovača, spomen ploča u šumi Slavujski zbjeg).

Memorijalni lokalitet, naselje **kaštel Gvozdansko**, 16. st. Kaštel Gvozdansko, kao poprište najžešćih turskih napada godine 1578., predstavlja spomen područje hrabrosti branitelja i stoljetne borbe za slobodu Hrvatske. Gvozdansko je više mjeseci pod turskom opsadom branilo 300 branitelja koji su izmučeni od gladi, žeđi i zadobivenih rana svi poginuli unutar kaštela.²⁶ Zbog ovog povijesnog događaja kaštel Gvozdansko i njegovo šire područje evidentirani su kao memorijalno područje.

Spomenik žrtvama fašističkog terora ovog kraja, naselje **Gornji Javoranj**, 1961. g.

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora sela Dabići i Vukelići, naselje **Dabići**, 1952. g. (u zapuštenom stanju)

Spomenik palim borcima, naselje **Bešlinec**, 1953. g. (oštećen)

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora, naselje **Donji Žirovac**, 1956. g. (u zapuštenom stanju)

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora, naselje **Golubovac Divuški**, 1953. g. (srušen)

Spomenik palim borcima, naselje **Grmušani**, 1951. g. (oštećen)

²⁴ *Krstača* ili *krst* je nadgrobni križ visok i do pet metara koji se izrađivao od jednog debla hrasta. Sastojao se od podbradnja koji podsjeća na ispružene ruke i rezbarenog ukrasa koji je natkriven ljesom kao zaštitom od kiše.

²⁵ Zbog otežanog pristupa nažalost nije izvršen očevid, što bi trebalo učiniti prvom prilikom.

²⁶ Vjekoslav Klaić: Povijest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX. stoljeća, knj. V: 413.

Spomen dom palim borcima i žrtvama fašističkog terora, naselje Hrtić, 1963. g. (u zapuštenom stanju)

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora, naselje Javnica, 1961. g. (srušen)

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora, naselje Kosna, 1961. g. (oštećen)

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora, naselje Matijevići, 1955. g. (oštećen)

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora, naselje Šegestin, druga pol. 20. st. (u zapuštenom stanju)

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora, naselje Volinja, 1956. g. (u zapuštenom stanju)

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora, naselje Zakopa, 1959. g. (u zapuštenom stanju)

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora iz tri okolna sela, naselje Gornja Stupnica, 1954. g. (srušen)

Spomen grob ratnom heroju M. Mariću, šuma Osoja, 1950-60. g. (oštećen)

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora, naselje Gage

Spomen obilježje poginulima u Domovinskom ratu s memorijalnom kapelom sv. Ane, naselje Struga Banska, 1995. g.

Memorijalni spomenik Domovinskom ratu, naselje Gvozdansko, 1995. g.

Spomen ploče

Spomen ploča u spomen održavanja Kotarske konferencije AFŽ, naselje Bešlinec, 1959. g.

Spomen ploča na školi u kojoj je godine 1942. održan prvi sastanak KNOO Dvor, naselje Gage, 1950. g.

Spomen ploča palim u NOB-u, naselje Grmušani, 1963. g.

Spomen ploča palim u NOB-u, naselje Jovac-Šakanlije, 1958. g.

Spomen ploča palim borcima i žrtvama fašističkog terora, naselje Zrinski Brđani, 1961. g.

Spomen ploča palim borcima na školi, naselje Zrin, 1958. g.

Spomen ploča s brončanim reljefom na novoj školi, naselje Rujevac, 1962. g. (oštećen)

Područja posebnih ograničenja u korištenju

- krajobraz

osobito vrijedan predjel (kultivirani krajobraz)

dolina gornjeg toka potoka Žirovca

Zrinsko polje

točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza

- tlo

područje najvećeg intenziteta potresa

seizmotektonski aktivno područje

aktivno ili moguće klizište i odron

područje pojačane erozije

istražni prostor mineralne sirovine

lovište i uzgajalište divljači

- vode

vodonosno područje

vodonosno područje uz Unu

vodozaštitno područje

I. zona zaštite, područje crpilišta Dvor

II. zona zaštite - uže vodozaštitno područje (obuhvaća područje od granice I. zone do linije od koje je podzemnoj vodi potrebno najmanje 50 dana do ulaska u objekte zahvata vode)

vodotok

I. kategorije: Žirovac sa pritocima Ljubina, Javnica, Majdanski potok, Stupnica, Grabovica, Jokinovac, Čemernica i Javošnica

II. kategorije: Una

poplavno područje

poplavne površine uz vodotok Žirovac i uz Unu

Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite

Uređenje zemljišta:

pošumljavanje

Nema potrebe za pošumljavanjem, već samo za održavanjem postojećih šumskih sastojina.

Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja:

- sanacija

napušteno odlagalište otpada

napušteno eksploatacijsko polje

Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite:

obuhvat obvezne izrade prostornog plana

zahvat potrebne provedbe procjene utjecaja na okoliš

3.4.1. ISKAZ POVRŠINA ZA POSEBNO VRIJEDNA I OSJETLJIVA PODRUČJA I PROSTORNE CJELINE

Red. broj	Općina Dvor	Oznaka	Ukupno ha	% od površine općine	stan/ha ha/stan*
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE				
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno - nacionalni park - park prirode - ostali zaštićeni dijelovi prirode	NP PP	4736,8 4736,8		
2.2.	Zaštićena graditeljska baština - arheološka područja - povijesne graditeljske cjeline				
	Općina Dvor ukupno		4736,8		
3.0.	KORIŠTENJE RESURSA				
3.1.	More i morska obala obalno područje otočno		ha, km ha, km		
3.2.	Energija proizvodnja potrošnja		MW MWh	ne iskazuje se	
3.3.	Voda vodozahvat potrošnja		u 1000 m ³ u 1000 m ³		
3.4.	Mineralne sirovine		jed. mjere za sirovinu		

3.5. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Prostornim planom, u kartografskom prikazu 2. Infrastrukturni sustavi i mreže, utvrđeni su:

Energetski sustav

Elektroenergetika:

transformatorska i rasklopna postrojenja

- TS 110/35 kV
- TS 20 kV

elektroprijenosni uređaji:

- dalekovod 110 kV
- dalekovod 35 (20) kV

Vodnogospodarski sustav

Korištenje voda:

vodoopskrba

- vodozahvat/vodocrpilište
- vodosprema: Lebrenica 250,0 m³
- crpna stanica
- magistralni vodoopskrbni cjevovod
- ostali vodoopskrbni cjevovodi

Odvodnja otpadnih voda:

- uređaj za pročišćavanje
- ispušt
- crpna stanica
- glavni dovodni kanal (kolektor)

Uređenje vodotoka i voda:

regulacijski i zaštitni sustav

- akumulacija za obranu od poplava (AP-R): Žirovac, Grabovica, Majdanski potok, Stupnica, Jokinovac (planirane)
- retencija za obranu od poplava (R): Žirovac, Grabovica (planirane)
- nasip: lijevi nasip uz Unu (postojeći i planirani), u Kozobrodu i Unčanima (planirani)

Obrada, skladištenje i odlaganje otpada

- odlagalište otpada-komunalni otpad (OK): Hrtić-Ćore

3.5.1. PROMETNI INFRASTRUKTURNI SUSTAV

Cestovni promet

Prostornim planom regulirani su koridori za postojeće i planirane javne ceste:

PROMETNI SUSTAV-CESTE		Širine koridora u m	
		u naselju	van naselja
1. Državne ceste	a) s 2 kolne trake	50 m	100 m
	b) s 4 kolne trake	75 m	120 m
2. Županijske ceste		20 m	40 m
3. Lokalne ceste		15 m	20 m

Stanje državnih cesta na pojedinim dionicama veoma je loše, potrebno je nastaviti s modernizacijom ovih cesta. Izgrađeni mostovi u Komori, Kuljanima i Unčanima dobar su početak poželjnog procesa modernizacije.

O svim razvrstanim cestama skrbe Državna uprava za ceste i Županijska uprava za ceste.

Stanje cesta na području Općine Dvor ne zadovoljava, jer ceste treba intenzivnije održavati i modernizirati.

Sve ostale ceste su nerazvrstane ili su šumske ceste (šumski putovi - ponekad se ne može točno utvrditi dali se radi o šumskom putu ili o općinskoj cesti), međutim neke ceste su neopravdano u toj kategoriji nerazvrstanih cesta npr.:

- cesta koja povezuje Grabovicu -Švrakaricu i Rudež, nije jasno kategorizirana, a što ima za posljedicu ne održavanje ovog putnog pravca i
- cesta koja povezuje Grmušane (D6) s Matijevićima (D6) kroz Zakopu, izgubila je status lokalne razvrstane ceste zbog devastiranog mosta na potoku (rijeci) Žirovac.
- lokalna cesta 33174 (lokalna 33171 - lokalna 33171)-Javnica-Kotorani u duljini od 6,5 km prelazi u općinsku nerazvrstanu cestu (Narodne novine br.111/00, str.3955).

Navedenim cestama treba dati pripadajući kategoriju uz potrebitu izgradnju i održavanje.

Javni cestovni promet

Javni prijevoz na području Općine Dvor obavlja tri poduzeća:

- 1) Čazmatrans d.d. u stečaju na relacijama Dvor-Zagreb (Matijevići), Dvor-Sisak, Dvor-Sisak-Kutina, Dvor-Hrvatska Kostajnica, Dvor-Hrvatska Dubica, Dvor-Gvozdansko, Dvor-Zrinski Brđani, Dvor-Buinjski Riječani nekoliko puta dnevno;
- 2) Auto promet Sisak d.o.o. na relaciji Dvor-Sisak nekoliko puta dnevno i
- 3) Slavijatrans d.d. Petrinja na relaciji Dvor-Petrinja-Sisak-Zagreb.

Javni cestovni prijevoz treba razvijati i što bolje i sa što više linija povezivati Dvor s ostalim gradovima, a osobito Dvor sa naseljima unutar Općine.

Općinsku (lokalnu) koncesiju javnog cestovnog prijevoza, unutar naselja Općine, obavlja poduzeće Čazmatrans d.d. na 6 relacija dnevno.

Promet u mirovanju

Prostornim planom utvrđuje se smještaj potrebnog broja parkirališnih i garažnih mjesta na građevnoj čestici građevine.

Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta, ovisno o vrsti i namjeni prostora u građevinama određuje se prema slijedećim normativima:

Namjena prostora u građevinama	Broj parkirališnih ili garažnih mjesta	Jedinica
stanovanje	1,5 mjesta	1 stan
trgovine	1 mjesto	10 m ² površine
drugi poslovni sadržaji	1 mjesto	15 m ² površine
restorani i kavane	1 mjesto	4 sjedećih mjesta
gospodarska namjena	1-2 mjesta	4 zaposlenika
hoteli, pansioni, moteli	min. 1 mjesto min 1 mjesto za autobus	2 ležaja 100-120 ležaja
sportska dvorana s igralištem	1 mjesto	20 sjedećih mjesta
škole, predškolske ustanove	1 mjesto	3 zaposlenika

Pri određivanju parkirališnih potreba za građevine ili grupe građevina sa različitim sadržajima može se predvidjeti isto parkiralište za različite vrste i namjene građevina, ako se koriste u različito vrijeme.

Za parkiranje osobnih vozila može se koristiti prostor uz kolnik prvenstveno kao javno parkiralište namijenjeno pretežito posjetiteljima i drugim povremenim korisnicima, te vozilima javnih službi kad njegova širina to omogućava i kad se time ne ometa pristup vozilima hitne pomoći, vatrogascima i prolazima za pješake i invalide.

Postojeće garaže i garažno - parkirališna mjesta ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje ako se ne osigura drugo parkirališno-garažno mjesto na istoj građevnoj čestici ili u neposrednoj blizini građevne čestice.

Za proizvodne, trgovačke, poslovne, te višesadržajne građevine čije građevne čestice zauzimaju površinu veću od 0,5 ha, potrebno je u tijeku postupka za ishođenje lokacijske dozvole utvrditi i eventualne dodatne parkirališne potrebe. Pri tome je potrebno voditi računa o broju i strukturi zaposlenih, očekivanom broju posjetitelja i intenzitetu opskrbnog prometa, blizini i kvaliteti javnog prometa, kao i načinu priključka tih parkirališta na dovoljno propusnu cestovnu prometnicu.

Na javnim parkiralištima za automobile invalida treba osigurati najmanje 5% parkirališnih mjesta od ukupnog broja, a najmanje jedno parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20 mjesta.

Turističke, biciklističke, pješačke i druge staze i putovi

Sve turističke, biciklističke i pješačke staze - postojeće ili planirane - moraju biti obilježene putokazima i drugim odgovarajućim oznakama. Uz staze moguće je planirati i manje prostore za odmor s odgovarajućom opremom za sjedenje kao što su drvene klupe, nadstrešnice i sl. ("pocivalići"). Na pješačkim stazama mogu se koristiti prijevozna sredstva (osim na dijelovima gdje

prate trasu nerazvrstane ceste) samo ako su u funkciji gospodarske djelatnosti dok se za rekreacijsko i edukativno korištenje mogu koristiti samo kao pješačko-biciklističke staze.

Na pješačkim stazama (osim na dijelovima gdje prate trasu nerazvrstane ceste) nije dopuštena vožnja motociklima, pa na ishodišne točke tih staza treba postaviti odgovarajuće oznake. Također, na svim pješačkim stazama zabranjena je motocross vožnja i off road utrke.

Željeznički promet

U skladu s razvojnim planovima HŽ-Hrvatskih željeznica - Razvoj, planiranje i investicije na području Općine Dvor ne planira se izgradnja željezničkih kapaciteta koje bi trebalo ugraditi u Prostorni plan uređenja Općine Dvor.

Zračni promet

Planirana površina određena za smještaj uzletišta za helikoptere (helidrom) određena je unutar naselja Dvor.

Uvjeti smještaja sadržaja i uređenje površine helidroma odredit će se u sklopu izrade Urbanističkog plana uređenja naselja Dvor.

Pošta

Kao što je navedeno u točki 1.1.4. ovog Plana na području Općine Dvor Hrvatske pošte d.d. - Sjedište pošta Sisak bilježi 5 poštanskih ureda od kojih su poštanski uredi u Dvoru i Divuši u uporabi, a poštanski uredi u Rujevcu, Zrinskim Brđanima i Donjem Žirovcu su van uporabe, te se njihovo ponovno otvaranje ne planira u dogledno vrijeme. Sve pošiljke iz ovih centara prosljeđivat će se do poštanskog centra u Sisku.

Planom Hrvatskih pošta d.d. je konstatirano da organizacija poštanske mreže na području Općine Dvor ostane nepromjenjena, tj. pored navedenih ureda ne planira se otvaranje novih poštanskih ureda na nekoj novoj lokaciji u Općini Dvor. Međutim, u skladu sa Pravilnikom o pošti (NN 37/95) i Odredaba za provođenje ovog Plana moguće je otvaranje poštanskih ureda u sklopu građevina druge namjene ukoliko postoji interes privatnih investitora.

Telekomunikacije

U točki 1.1.4. ovog Plana navedeni su svi postojeći UPS-ovi na području Općine Dvor. Predviđena je izgradnja UPS-ova i pristupnih TK mreža:

1. UPS Javornik,
2. UPS Javnica,
3. UPS Zakopa,
4. UPS Donji Žirovac,
5. UPS Volinja,
6. UPS Ljeskovac.

Što se tiče naselja Dvor isto je riješeno 1999. godine najsuvremenijom TK infrastrukturom, izgradnjom DTK kanalizacije. Proširenje TK mreže potrebno je izvesti u naselju Matijevići po većem povratku stanovništva.

1. Sa stanovišta pokretne TK mreže, na području Dvora postavljene su BS (bazne stanice i antenski sustavi T-Com) na lokaciji:

- Dvor, Ul. Tina Ujevića
- Unčani na antenskom sustavu HRT-a
- Rujevac

2. Bazne stanice i antenski sustav VIP-neta:

- Dvor, Ul. Hrvatskih branitelja, 35m stup.

i iste pokrivaju područje Pounja za GSM i MOBILTEL uslugama.

U fazi građenja je T-Comov BS u Goričkoj.

U budućnosti treba predvidjeti BS i antenski sustav u Grmušanima, Paukovcu.

Gradnja nove i rekonstrukcija postojeće pristupne telekomunikacijske mreže izvoditi će se postupno kako se budu javljale potrebe za novim priključcima.

U cilju zadovoljenja potreba korisnika, u skladu s praćenjem razvoja telekomunikacijskih usluga u svijetu, operateri pokretnih komunikacija uvodit će nove generacije pokretnih komunikacija. Tehnologije novih generacija telekomunikacijske infrastrukture kreću prema višim frekvencijama radi omogućenja bržeg protoka podataka. Ograničenja prirodnih zakona pak nalažu povećanje broja pristupnih točaka. Fizičke dimenzije novih antenskih sustava se smanjuju, a smanjuju se i gustoće izračene snage.

U skladu s dostavljenim podacima Odašiljači i veze d.o.o. imaju sljedeće planske lokacije na području Općine Dvor:

Ljeskovac	geogr.podaci: 16°15'38''E, 45°11'25''N nadmorska visina: 460m + 24m n/t (vis. anten. stupa),
Rujevac	geogr.podaci: 16°15'10''E, 45°07'28''N nadmorska visina: 234m + 24m n/t (vis. anten. stupa),
Zrin	geogr.podaci: 16°23'00''E, 45°10'50''N nadmorska visina: 280m + 24m n/t (vis. anten. stupa).

3.5.2. Energetski sustav

Plin

Na području Sisačko-moslavačke županije jugozapadno od Save²⁷ planira se izgradnja plinsko distributivnog sustava koji će se snabdijevati plinom iz postojećeg magistralnog visokotlačnog plinovoda NO 500 (20'') radnog tlaka 50 bara Kozarac-Sisak i iz mreže regionalnih transportnih plinovoda. Planirana distributivna mreža sastoji se iz tri sustava plinovoda različite razine tlaka (visokotlačna, srednjetačna i niskotlačna plinska distributivna mreža). Distributivna plinska mreža između manjih naselja planira se kao srednjetačni sustav, dok će za razvod plina u gradovima detaljnim projektima biti predviđen niskotlačni (0,1 bar) ili srednjetačni (4 bar) plinski sustav.

Planirana mreža plinovoda

naziv plinovoda	duljina plinovoda (km)	radni tlak (bar)	DN
Hrvatska Kostajnica - Dvor	25	50	150

Pored većih naselja, kao točaka najveće potrošnje, tlak plina magistralnog razvoda će se regulirati u glavnim mjerno-redukcijskim stanicama, na tlak distributivnog razvoda (12 ili 4 bara). U gradovima će se tlak visokotlačnog razvoda (12 bar) regulirati u distributivnim mjerno-redukcijskim stanicama na tlak srednjetačnog, odnosno niskotlačnog razvoda (4, odnosno 0,1 bar).

Planirana mreža plinskih mjerno-redukcijskih stanica

mjerno-redukcijska stanica	nazivni kapacitet (m ³ /h)	izlazni tlak (bar)	potrošač
MRS Dvor	6.500	4	Dvor i pripadajuća naselja

Studija energetske-ekonomske opravdanosti Županije pokazala je da bi se energetske potrebe područja Općine Dvor trebale rješavati na drugi način (energetska opskrba biomasom ili ukapljenim naftnim plinom). Naime, Plinacro d.o.o. Zagreb nema niti planira graditi nove objekte na području Općine Dvor.

Elektroenergetika

Hrvatska elektroprivreda d.d. - Direkcija za distribuciju - D.P. "Elektra" Sisak - Pogon Petrinja - P.U.Dvor dostavili su podatke o planovima obnove i izgradnje elektroenergetskih objekata:

1. Potrebno je poradi kvalitetnog napajanja postaviti 35 kV KB od TS Majur do RS Dvor
2. U samom Dvoru u planu je izvršiti zamjenu Al-če vodiča sa SKS-OM NNM:

Dvor 4

Dvor 5

te zamjenu trafostanice ČRTS Dvor 3 sa.

²⁷ Korišteni podaci iz studije "Energetski razvitak Sisačko-moslavačke županije", knjiga II. - Tehno-ekonomska analiza projekta plinifikacije Sisačko-moslavačke županije (izrađivač: Institut Hrvaoje Požar, Zagreb, srpanj 1999. godine)

3. Potrebno je izvršiti sanaciju i obnovu:
 - 20 kV DV Zrinska gora-djelomično,
 - 20 kV DV Žirovac na dionici RS Dvor - Donji Žirovac-djelomično.
4. Potrebno je izvršiti obnovu u s. Gvozdansko:
 - NNM Beke (pod naponom je i ima smo 2 potrošača).
5. Potrebno je izvršiti sanaciju i obnovu svih elektroenergetskih objekata koji nisu pod naponom pri čemu je nužno izvršiti interpolaciju određenog broja trafostanica za koje je potrebno izvesti napajanje sa 20 kV DV. Također je potrebno izvršiti određene obnove i interpolacije za objekte pod naponom:
 - 6.1. s. Ljeskovac: sanacija i obnova 20 kV DV, TS i NNM Ljeskovac 1
prelokacija TS i 20 kV DV, te obnova NNM Ljeskovac 2
interpolacija TS i 20 kV DV, te obnova NNM Ljeskovac 3
interpolacija TS i 20 kV DV, te obnova NNM Ljeskovac 4
 - 6.2. s. Trgovi: sanacija i obnova NNM Trgovi 1
 - 6.3. s. Gorička: sanacija i obnova 20 kV DV, TS i NNM Končići
 - 6.4. s. Jovac: sanacija i obnova 20 kV DV, TS i NNM trafopodručja:
Kovačevići
 - 6.5. s. Šakanlije: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM
 - 6.6. s. Kirišnica: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM
 - 6.7. s. Draškovac: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM
 - 6.8. s. Komora: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM trafopodručja:
Donja Komora
 - 6.9. s. Rujevac: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Dupale
obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Rujevac 1
obnova i sanacija NNM Bešlinac
 - 6.10. s. Kotarani: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Kotarani 1
interpolacija TS, izgradnja 20 kV DV, te obnova NNM Kotarani 2
obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Živković
 - 6.11. s. Javnica: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Javnica 1
obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Javnica 2
obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Javnica 3
 - 6.12. s. Donji Dobretin: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM
 - 6.13. s. Stanić Polje: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM
 - 6.14. s. Donja Sočanica: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM
 - 6.15. s. Gornja Sočanica: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Gornja Sočanica 1
interpolacija TS, izgradnja 20 kV DV, te obnova NNM Gornja Sočanica 2
interpolacija TS, izgradnja 20 kV DV, te obnova NNM Gornja Sočanica 3
 - 6.16. s. Zut: prelokacija TS, izgradnja 20 kV DV, obnova NNM Zut 1
interpolacija TS, izgradnja 20 kV DV, te obnova NNM Zut 2
 - 6.17. s. Gornji Dobretin: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Gornji Dobretin 1
interpolacija TS, izgradnja 20 kV DV, te obnova NNM Gornji Dobretin 2
obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Čubre
 - 6.18. s. Kosna: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Kosna 1
prelokacija TS, izgradnja 20 kV DV, te obnova NNM Kosna 2
interpolacija TS, izgradnja 20 kV DV, te obnova NNM Kosna 3
 - 6.19. s. Majdan: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Majdan 1
interpolacija TS, izgradnja 20 kV DV, te obnova NNM Majdan 2

- 6.20. s. Žirovac: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Gornji Žirovac 1
prelokacija TS, izgradnja 20 kV DV, te obnova NNM Gornji Žirovac 2
prelokacija TS, izgradnja 20 kV DV, te obnova NNM Gornji Žirovac 3
interpolacija TS, izgradnja 20 kV DV, te obnova NNM Gornji Žirovac 4
- 6.21. s. Ostojići: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Ostojići 1
obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Ostojići 2
obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Mičkovići
- 6.22. s. Kobiljak: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Gaići
obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Čičići
- 6.23. s. Pedalj: obnova i sanacija NNM Pedalj (pod naponom)
prelokacija TS, izgradnja 20 kV DV, obnova NNM Gornji Pedalj 1 (pod naponom)
interpolacija TS, izgradnja 20 kV DV, obnova NNM Gornji Pedalj 2 (pod naponom)
obnova i sanacija 20 kV DV, obnova NNM Rudište
- 6.24. s. Čavlovica: obnova i sanacija 20 kV DV, TS i NNM Čavlovica 1
interpolacija TS, izgradnja 20 kV, obnova NNM Čavlovica 2
- 6.25. Spomen dom Šamarica: obnova i sanacija 20 kV KB, TS
- 6.26.s. G. Javoranj: prelokacija TS, izgradnja 20 kV DV, obnova NNM Gornji Javoranj 1-
Miodrazi SK
- 6.27.s. Matijevići: sanacija i obnova NNM Matijevići 3 (pod naponom)
- 6.28.s. Zrinski Brđani: prelokacija TS, izgradnja DV, obnova NNM Brđani 2 (pod naponom)
interpolacija TS, izgradnja DV, obnova NNM Brđani 3 (pod naponom)
- 6.29.s. Vanići: obnova i sanacija TS, NNM (SK Brod) Vanići 1 (pod naponom)

3.5.3. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba²⁸

Vodoopskrbni sustav Općine Dvor rješava se dugoročno u sklopu vodoopskrbnog sustava Sisačko-moslavačke županije. Programom razvitka vodoopskrbe na području republike Hrvatske predviđeno je da se u predstojećem planskom razdoblju, većem dijelu pučanstva (90%) osigura opskrba kvalitetnom vodom u količini kako to nalažu suvremene norme.

Na osnovu raspoloživih podataka o postojećim i potencijalnim izvorima, postojećim sustavima i njihovim karakteristikama, mogućnostima daljnjeg širenja i topografskim uvjetima za područje županije određena su četiri vodoopskrbne zone. Po koncepcijskom rješenju Općina Dvor spada u vodoopskrbnu zonu "Hrvatska Kostajnica", koji se bazira na izvoru "Pašino vrelo". U prvoj fazi koncepcije, uvažavajući porast potreba po planskim razdobljima, vodoopskrbni sustav Dvora biti će samostalan i vodoopskrbne zahtjeve podmirivat će iz vlastitog izvora. U tu svrhu potrebno je dograditi sustav u sjevernom dijelu za naselja Hrtić, Donji i Gornji Javoranj i izgraditi cjevovod za naselja uz rijeku Unu: Zamlace, Strugu Bansku, Unčane, Draškovac, Golubovac Divuški, Divušu, Donju i Gornju Oraovicu, Bujinske Riječane, Lotine, Šegestin, Kozibrod, Kuljane, Jovac i Volinju te obaviti rekonstrukcije i dogradnje mreže u samom naselju Dvor. Osim toga potrebno je odrediti zone sanitarne zaštite za postojeće vodocrpilište. Do donošenja Odluke o zonama sanitarne zaštite vodocrpilišta šire područje oko crpilišta treba rezervirati i tretirati kao buduću zonu sanitarne zaštite.

Dugoročno (2021.), predviđaju se ukupne potrebe vode od $Q_{\max/\text{dan}}=38.37 \text{ l/s}$.

Odvodnja otpadnih voda

Organizirana odvodnja otpadnih voda u što se podrazumijeva sakupljanje putem sustava kanalizacijskih cjevovoda, pročišćavanje preko uređaja i ispuštanje u prijamnik u Općini Dvor, planira se, kao jedinstveni sustav za naselja Dvor, Matijevice, Hrtiće, Zamlace i zavisno od razvoja za Strugu Bansku. U slučaju da na području Općine dođe do urbanizacije i razvoja određenog sekundarnog centra, tada će se za ta naselja izvesti poseban sustav odvodnje s uređajem za pročišćavanje.

S obzirom na veličinu, karakter područja i izvedenu mrežu mješoviti kanalizacijski sustav planira se samo za izgrađeni centralni dio naselja Dvor s rasterećenjem oborinskih voda prije utoka u glavni kolektor. Za ostala sustavom obuhvaćena područja planira se samo sanitarna kanalizacija, odnosno samo fekalne vode iz domaćinstava i prethodno pročišćene na stupanj komunalnih otpadnih voda, industrijske vode, odvodile bi se cjevovodima na uređaj za pročišćavanje, dok bi se oborinske vode preko taložnica i separatora ulja i masti upuštale u najbliži prijamnik. Stupanj pročišćavanja odnosno kvaliteta ispuštene vode iz uređaja mora zadovoljiti zakonom propisane kriterije za prijamnik, rijeku Unu.

²⁸ Izvor podataka: Program i plan vodoopskrbe Sisačko-moslavačke županije, Hidroprojekt-ing d.o.o. Zagreb, 2003. godine

U ostalim područjima, ruralnog tipa, otpadne vode rješavat će se putem nepropusnih septičkih jama i uređenjem gnojnica. Za lokacije gdje za to postoji interes mogu se izgraditi mali sustavi sanitarne odvodnje s mini uređajima za pročišćavanje ili bio lagune.

Industrijski objekti moraju sami rješavati obradu svojih otpadnih voda, a ako imaju mogućnost priključka na sustav organizirane odvodnje otpadne vode moraju pročistiti na nivo komunalnih otpadnih voda.

Uređenje vodotoka i voda

Na području Općine Dvor postoji pet potencijalnih akumulacijskih objekata: Žirovac, Grabovica, Majdanski potok, Stupnica i Jokinovac. U projektnoj dokumentaciji "Studija režima visokih voda Une kod Dvora i prijedlog rješenja obrane od poplave" (OVP Zagreb, OOUR Projekt, 1978. godine) objekti su predviđeni kao akumulacijski, ali bez obrade tj. nisu definirane veličine mrtvog i korisnog prostora, nego samo potrebnog retencijskog za prihvaćanje 100-godišnjeg vodnog vala.

Prioritetni objekti za potrebe obrane od poplave su retencije Žirovac i Grabovica.

Prikaz potencijalnih akumulacijskih i retencijskih objekata i njihovih karakteristika²⁹

vrsta objekta	naziv objekta	vodotok	recipijent	namjena	površina sliva iznad pregrade km ²	volumen 10 ³ m ³	zapremine retencijske 10 ³ m ³	visina brane	kubatura brane 10 ³ m ³
A,R	Žirovac	Žirovac	Una	OP,VO,NA,SR*	44.10	4 010.0	4 010.0	14.5	140
A	Majdanski potok	Majdanski potok	Žirovac	OP,VO,NA,SR*	18.36	1 620.0	1 620.0	-	-
A	Stupnica	Stupnica	Žirovac	OP,VO,NA,SR*	15.96	1 310.0	1 310.0	-	-
A,R	Grabovica	Grabovica	Žirovac	OP,VO,NA,SR*	28.40	2 210.0	2 210.0	18.0	160
A	Jokinovac	Jokinovac	Grabovica	OP,VO,NA,SR*	15.39	1 210.0	1 210.0	-	-

*napomena u projektnoj dokumentaciji samo predviđena namjena

A akumulacija
R retencija

OP obrana od poplave
VO vodoopskrba

NA natapanje
SR sport i rekreacija

Za obranu od poplavljanja Une postoji nasip duljine 1600 m, te taj nasip nastavlja 400 m za obranu od poplavljanja potoka Žirovca. Međutim, kod visokih vodostaja cesta između Dvora i Vanića plavi. Ovaj nasip je tijekom rata miniran, razminiran 2001. godine i saniran u 2002. godini. Nasip se tijekom godine redovito održava (košenje i siječa raslinja u neposrednoj blizini).

Osim ovog postojećeg nasipa postoji projekt novog nasipa za obranu od poplavljanja Une koji bi štito i Matijeveće (Idejno rješenje zaštite vodocrpilišta od viskih voda).

Zbog neizgrađenog sustava za obranu od poplava povremeno plavi državna cesta Hrvatska Kostajnica-Dvor pa je na lokaciji Struga Banska - Unčani od 60-61 km rijeke Une planirana obaloutvrda. Na predmetnoj lokaciji je planirana obaloutvrda dužine cca 1000,0 m i sanacija klizišta iznad državne ceste D-47 Hrvatska Kostajnica-Dvor.

²⁹ Izvor podataka: Studija režima visokih voda Une kod Dvora i prijedlog rješenja obrane od poplave, OVP Zagreb, OOUR Projekt, 1990. godina

3.6. POSTUPANJE S OTPADOM

Na području Općine Dvor predviđa se stvaranje komunalnog i tehnološkog otpada. Prema Zakonu o otpadu (NN 178/04) otpad se definira kao "tvari i predmete koje je pravna ili fizička osoba odbacila ili odložila, ili ih namjerava ili mora odložiti"

Postupanje s otpadom po gospodarskim načelima i načelima zaštite okoliša podrazumjeva: skupljanje, skladištenje, obrađivanje, odlaganje, uvoz, izvoz i prevoz otpada, zatvaranje i saniranje građevina namjenjenih odlaganju otpada i drugih otpadom onečišćenih površina.

Osnovni ciljevi postupanja s otpadom su izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i smanjivanje opasnih svojstava otpada čiji nastanak se ne može spriječiti, sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom, iskorištavanje vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe i njihovo obrađivanje prije odlaganja, odlaganje otpada na odlagališta, te saniranje otpadom onečišćenih površina. S otpadom se mora postupati na način da se izbjegne: opasnost za ljudsko zdravlje, opasnost za biljni i životinjski svijet, onečišćavanje okoliša (voda, mora, tla, zraka) iznad propisanih graničnih vrijednosti, nekontrolirano odlaganje i spaljivanje, nastajanje eksplozije ili požara, stvaranje buke i neugodnih mirisa, pojavljivanje i razmnožavanje štetnih životinja i biljaka, razvoj patogenih mikroorganizama, te narušavanje javnog reda i mira.

Otpad je dopušteno odlagati samo na odlagalištu otpada.

Strategijom se predviđa zbrinjavanje komunalnog otpada na lokalnoj razini (općinskoj), neopasni tehnološki otpad se predviđa zbrinuti na razini županije, dok se za zbrinjavanje opasnog i posebnog otpada planira jedinstven i cjelovit sustav na državnoj razini.

Do ustrojavanja cjelokupnog sustava gospodarenja otpadom, planira se uređenje i korištenje postojećeg odlagališta otpada „Čore“ u skladu sa zakonskim odredbama, a koje se mora sanirati i zatvoriti s početkom odvoženja otpada na Regionalno odlagalište Sisačko-moslavačke županije. Privremeno odlaganje kućnog otpada, do njegovog sabiranja i odvoženja putem komunalnih službi, treba omogućiti u svim naseljima. Prostor za privremeno odlaganje treba predvidjeti na česticama zgrada. Uredno odlaganje komunalnog otpada omogućiti će se i uz javne prometne površine, na način da se ne nagrđuje okoliš. Sustav odlaganja i prikupljanja komunalnog otpada treba biti prilagođen mogućnosti odvajanja korisnog otpada na mjestu njegovog nastajanja.

Na području Općine Dvor prema Programu prostornog uređenja RH (NN 50/99) predviđena je lokacija (Trgovska gora) za daljnja istraživanja, koja će potvrditi ili odbaciti mogućnost gradnje odlagališta nisko i srednje radioaktivnog otpada (NSRAO) na području Općine Dvor.

Na području Županije Programom prostornog uređenja RH predviđene su tri lokacije za sabirališta opasnog otpada, a jedna je u okolici Dvora (naselje Vanići).

3.7. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Mjere sprečavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš obuhvaćaju skup aktivnosti usmjerenih na očuvanje okoliša u naslijeđenom, odnosno prvotnom ili pak neznatno promijenjenom stanju.

Nepovoljne utjecaje na okoliš na području obuhvata Plana potrebno je mjerama zaštite koje su propisane Zakonom o zaštiti okoliša (NN 82/94 i 128/99) i drugim propisima svesti na najmanju moguću razinu.

Prostornim planom se određuju kriteriji zaštite okoliša koji obuhvaćaju zaštitu tla, zraka, vode, mora te zaštitu od buke i mjere posebne zaštite.

Zakonom o zaštiti okoliša (NN 82/94 i 128/99) utvrđene su opće odredbe, osnovna načela zaštite okoliša, dokumenti o zaštiti okoliša te provođenje zaštite okoliša uz utvrđenu odgovornost upravnih i fizičkih osoba te nadzor i kaznene odredbe, a Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš (NN 59/00, 136/04 i 85/06) određuje građevine i zahvate za koje je potrebno izraditi studiju utjecaja na okoliš.

Prostorni plan daje prednost onim rješenjima uređivanja prostora koja uvažavaju i štite okoliš. Uvjeti zaštite okoliša trebaju biti jedan od temeljnih kriterija prihvaćanja novih sadržaja, funkcija i tehnologija.

U građevinskim područjima naselja omogućavaju se sve djelatnosti, pod uvjetom da ne ometaju stanovanje, ne ugrožavaju okoliš i one djelatnosti koje su prihvatljive suživotu sa zaštićenom prirodom i povijesnom baštinom.

Nove gospodarske i poslovne djelatnosti smještene u industrijskoj i poslovnim zonama, biti će opremljene potrebnom infrastrukturom i uređajima za sprječavanje ugrožavanja okoliša i podređene pojačanom motrenju i nadzoru.

Prostorni plan utvrđuje obvezu izrade programa saniranja svih eksploatacijskih površina za vađenje kamena. Ti programi moraju ponuditi za okoliš prihvatljiva rješenja korištenja rudišta i postupke istovremenog privođenja konačnoj, krajoliku prihvatljivoj, namjeni prostora.

Područje Općine Dvor, s aspekta voda, za sada možemo smatrati područjem dobrog ekološkog stanja, ekološke kakvoće i stabilnosti. Osnovni razlog tome je mala gustoća naseljenosti te činjenica da je to područje za sada bez značajnih industrijskih pogona.

Zaštitom izvorišta pitke vode, izgradnjom i proširenjem vodoopskrbnog sustava te planiranom izgradnjom pratećih kanalizacijskih sustava otpadnih voda i provedbom jedinstvenih mjera pročišćavanja otpadnih voda prije ispuštanja u recipijent osigurava se pučanstvu općine Dvora kvalitetan životni prostor.

Zaštitu voda od zagađenja provoditi temeljem Zakona o vodama (NN 107/95 i 150/05). Provodi se radi omogućavanja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda, zaštite zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta i zaštite okoliša. Sama zaštita provodi se zabranom, ograničavanjem i sprečavanjem unošenja u vode opasnih i štetnih tvari te propisivanjem drugih mjera za očuvanje i poboljšanje kvalitete voda. Komunalno poduzeće obavlja djelatnost odvođenja otpadnih voda, prati i ispituje, odnosno organizira ispitivanje kvalitetnih promjena voda, utvrđuje uzročnike, opseg i stupanj zagađenja i provodi mjere za sprečavanje i sanaciju zagađenja. Za njihove potrebe ispitivanje kvalitete voda obavlja ovlaštena stručna ustanova. Uredbom o klasifikaciji voda (NN 77/98) rijeka Una kod naselja Dvor je vodotok II kategorije.

Zaštita zraka od zagađivanja i otklanjanje štetnih posljedica za zdravlje stanovništva organiziraju se i provode u tijelima lokalne uprave i samouprave. Zaštita zraka provodi se odredbama osnovnog Zakona o zaštiti zraka (NN 178/04). Klimatske prilike u Općini Dvor pogoduju čistoći zraka, kao i neposredna okolina bez značajnih industrijskih pogona, građevina i postrojenja. Izgradnja mogućeg budućeg objekta i postrojenja kod kojih se tehničkim i drugim mjerama ne može spriječiti zagađivanje zraka, odnosno ubacivanjem u zrak: plina, pare, dima, prašine, radioaktivnih i drugih materija u količinama koje mogu štetno utjecati na zdravlje stanovništva, iznad dopuštenih granica, planirat će se samo na mjestima, koja po svom geografskom položaju, konfiguraciji terena, klimatskim i drugim karakteristikama osiguravaju zaštitu atmosfere naselja od zagađivanja.

Za daljnje unapređenje mjera za poboljšanje kvalitete čovjekova okoliša, Općinsko poglavarstvo u suradnji sa županijskim i drugim službama, trebalo bi utvrditi postupke utvrđivanja "nultog" (postojećeg) stanja (stupanj onečišćenja zraka, vode, tla, jačinu buke i sl.) kao mjere za izradu katastra zagađivača na području općine Dvor.

Sklanjanje ljudi osigurava se izgradnjom skloništa osnovne zaštite otpornosti 100 kPa i dopunske zaštite otpornosti 50 kPa po zonama obvezne izgradnje skloništa sukladno mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti propisanim planovima višeg reda. U pojasu udaljenosti do 100 metara od građevine od značaja za Republiku Hrvatsku grade se skloništa osnovne zaštite otpornosti 100 kPa, a u pojasu od 100 do 650 metara udaljenosti grade se skloništa otpornosti 50 kPa. Sklanjanje ljudi osigurava se prilagođavanjem pogodnih prirodnih, podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja ljudi u određenim zonama što se utvrđuje detaljnim planovima uređenja za pojedina područja te posebnim planovima koji se izrađuju u slučaju neposredne ratne opasnosti. Skloništa osnovne i dopunske zaštite projektiraju se kao dvonamjenske građevine s prvenstvenom mirnodopskom funkcijom sukladno osnovnoj namjeni građevine.

Pri projektiranju podzemnih građevina s (javnih, komunalnih i sl.) dio kapaciteta treba projektirati kao dvonamjenski prostor za potrebe sklanjanja ljudi, ako u krugu od 250 metara od takvih građevina sklanjanje ljudi nije osigurano na drugi način.

Dvor je, sukladno „Pravilniku o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu“ (NN 2/91), svrstan u gradove 4. stupnja ugroženosti (manje ugroženi gradovi). Gradovi i naseljena mjesta 4. stupnja ugroženosti ili manje ugroženi gradovi i naseljena mjesta su gradovi i naseljena mjesta u kojima živi preko 2000 do 5000 stanovnika.

Urbanističkim planom uređenja naselja Dvor (UPU 1) potrebno je odrediti jednu ili više zona u kojima će se osigurati zaštita stanovništva u zaklonima.

Ostala naselja na području Općine Dvor ne podliježu obaveznoj izgradnji skloništa, odnosno drugih objekata za zaštitu.

Sabirne ceste u naseljima neophodno je planirati tako da im rušenje zgrada ne zatvori promet, odnosno da se ruševine mogu što jednostavnije raščistiti radi evakuacije ljudi i materijalnih dobara. Urbanističkim i Detaljnim planovima koji će se izraditi temeljem smjernica ovog Plana potrebno je planirati više ulazno-izlaznih prometnica s neophodnim zaobilaznim brzim cestama.

Osnovne preventivne mjere zaštite temelje se na procjeni ugroženosti od požara i planu zaštite od požara. Potrebno je dosljedno se pridržavati važeće zakonske regulative i pravila tehničke prakse iz područja zaštite od požara te procjena ugroženosti od požara na području Županije. U cilju zaštite od požara potrebno je graditi građevine većeg stupnja vatrootpornosti, graditi požarne zidove i

izvoditi dodatne mjere zaštite - vatrododjava, pojačan kapacitet hidrantske mreže i dr.

S aspekta zaštite od požara posebno su osjetljive šumske površine.

Parametri koji utječu na ugroženost šuma od požara su mnogobrojni, a prema "Metodi za procjenu ugroženosti šuma od požara" (važećoj od 1986. godine) najvažniji su vegetacija, antropogeni faktori, klima, podloga, orografija i uređenost šuma.

Protupotresno projektiranje građevine kao i građenje, treba provoditi sukladno Zakonu o gradnji (NN 175/03 i 100/04) i postojećim tehničkim propisima.

Do izrade nove seizmičke karte Županije, protupotresno projektiranje građevina treba provoditi u skladu s postojećim seizmičkim kartama.

Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres, te će se za njih, tj. za konkretnu lokaciju obaviti detaljna seizmička, geomehanička i geofizička istraživanja. Važne građevine su sve veće višestambene građevine i građevine društvene i ugostiteljsko-turističke namjene, energetske građevine i sl.

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

Na temelju odredbe članka 23. i 24. Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 35/99, 61/00, 32/02 i 100/04), Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru (Službeni vjesnik općine Dvor br. 24/97) i Statuta općine Dvor (_____ br._____) Općinsko vijeće Općine Dvor na svojoj ____ sjednici održanoj dana ____ godine donosi:

ODLUKU o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Dvor

I. Temeljne odredbe

Članak 1.

(1) Donosi se Prostorni plan uređenja općine Dvor (u daljnjem tekstu: Prostorni plan), što ga je Urbanistički institut Hrvatske d.d. iz Zagreba izradio 2006. godine.

(2) Prostorni plan je sastavni dio ove Odluke i sastoji se od:

Tekstualnog dijela

OBRAZLOŽENJE

1. Polazišta
2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja
3. Plan prostornog uređenja

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

Grafičkog dijela

1.	KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	mj 1:25.000
2.	INFRASTRUKTURNI SUSTAVI	mj 1:25.000
3.	UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA	mj 1:25.000
3A.	Uvjeti korištenja	
3B.	Područja posebnih ograničenja i mjera u korištenju	
4.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	mj 1:5000

II. Odredbe za provođenje

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE

Članak 2.

(1) Prostorni plan uređenja općine Dvor (u nastavku teksta: Prostorni plan), a za područje općine Dvor, utvrđuje uvjete za uređivanje prostora općine, određuje svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i saniranje građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša, te zaštitu spomenika kulture i osobito vrijednih dijelova prirode na području općine Dvor.

Članak 3.

(1) Uređivanje prostora na području općine Dvor (izgradnja građevina, uređivanje zemljišta i obavljanje drugih radova na površini zemlje te iznad ili ispod nje) provodit će se u skladu s ovim Prostornim planom, odnosno u skladu sa postavkama i izvedenicama koje iz njega proizlaze.

Članak 4.

(1) Prostorni plan donosi se za prostor općine što obuhvaća područja naselja:

Bansko Vrpolje, Buinja, Buinjski Riječani, Čavlovica, Čore, Divuša, Donja Oraovica, Donja Stupnica, Donji Dobretin, Donji Javoranj, Donji Žirovac, Draškovac, Dvor, Gage, Glavičani, Golubovac Divuški, Gorička, Gornja Oraovica, Gornja Stupnica, Gornji Dobretin, Gornji Javoranj, Gornji Žirovac, Grabovica, Grmušani, Gvozdansko, Hrtić, Javnica, Javornik, Jovac, Kepčije, Kobiljak, Komora, Kosna, Kotarani, Kozibrod, Kuljani, Ljeskovac, Ljubina, Lotine, Majdan, Matijevići, Ostojići, Paukovac, Pedalj, Rogulje, Rudeži, Rujevac, Sočanica, Stanić Polje, Struga Banska, Šakanlije, Šegestin, Švrakarica, Trgovi, Udetin, Unčani, Vanići, Volinja, Zakopa, Zamlacha, Zrin, Zrinska Draga, Zrinski Brđani, Žut.

Članak 5.

(1) Prostornim se planom prvenstveno osiguravaju temeljni uvjeti za ukupni društveni i gospodarski razvitak, zaštitu okoliša te racionalno i svrhovito korištenje prostora, prirodnih i kulturno-povijesnih dobara.

(2) Prostorni plan utvrđuje mjere za uređenje i oblikovanje naselja Dvor kao općinskog sjedišta i za uređenje i oblikovanje naselja - lokalnih središta, kao potencijalnih žarišta razvitka u općinskom prostoru, te za uređenje građevinskih područja i građevina van građevinskih područja.

Članak 6.

(1) Prostornim planom su na području Općine Dvor određene sljedeće namjene i detaljno su prikazane na kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:25.000:

1. građevinska područja (izgrađeni i neizgrađeni dijelovi naselja),
2. izgrađene strukture izvan građevinskih područja,
 - 2.1. gospodarska namjena (proizvodna, poslovna, iskorištavanje mineralnih sirovina i sl.)
 - 2.2. sportsko-rekreacijska namjena,
3. poljoprivredne površine,
4. šume i šumske površine,
5. vodne površine,
6. posebna namjena,
7. ostale površine
 - 7.1. površine infrastrukturnih sustava,
 - 7.2. groblja.

(2) Granice građevinskih područja naselja detaljno su određene na kartografskim prikazima 4.1.-4.49. Građevinska područja naselja na katastarskim kartama u mjerilu 1:5000.

Članak 7.

(1) Prostorni plan određuje način zaštite, uređenja i korištenja površina i građevina:

- prirodnih i krajobraznih vrijednosti, kako registriranih tako i evidentiranih u registru Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša;
- kulturno-povijesnih cjelina, kako registriranih tako i evidentiranih u registru Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine.

Članak 8.

(1) Na kartografskom prikazu broj 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, utvrđeni su:

0. GRANICE I SUSTAV NASELJA

- (1) Granice
 - Državna granica
 - Općinska granica
 - Granice naselja
 - Granica obuhvata Prostornog plana
- (2) Sustav naselja
 - Općinsko sjedište
 - Područno i veće lokalno (malo razvojno) središte
 - Ostala naselja

1A. PROSTORI / POVRŠINE ZA RAZVOJ I UREĐENJE

- (1) Površine naselja
 - Građevinsko područje naselja
- (2) Površine izvan naselja
 - Gospodarska namjena - proizvodno-poslovna (I,K)
 - Posebna namjena (N)

- (3) Površine bez građevinskih područja
 - Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene- osobito vrijedno obradivo tlo (P1)
 - Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene- vrijedno obradivo tlo (P2)
 - Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene- ostala obradiva tla (P3)
 - Šuma isključivo osnovne namjene - gospodarska šuma (Š1)
 - Šuma isključivo osnovne namjene - šuma posebne namjene (Š3)
 - Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)
 - Vodne površine (V)
 - Groblje

1B. PROMET, POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE

- (1) Promet
 - Ostale državne ceste
 - Županijske ceste
 - Lokalne ceste
 - Ostale nerazvrstane ceste
 - Mogući koridor (trasa) ceste
 - Raskrižja cesta u dvije razine
 - Biciklističke staze
- (2) Željeznički promet
 - Magistralna pomoćna željeznička pruga
- (3) Zračni promet
 - Helidrom
- (4) Pošta
 - Jedinica poštanske mreže
- (5) Javne telekomunikacije
 - Telefonska mreža (komutacijski čvorovi u nepokretnoj mreži)
 - Magistralni i korisnički vodovi i kanali
 - Spojni i korisnički vodovi i kanali
 - Bazna radijska stanica
 - TV pretvarač

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za Državu i županiju

Članak 9.

(1) Prostorni plan potvrđuje građevine od važnosti za Državu i Sisačko-moslavačku županiju.

1. Za Republiku Hrvatsku (određene člankom 2. Uredbe Vlade Republike Hrvatske o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku (NN 6/00 i 68/03)):

- državne ceste: D6, D47;
- auto-cesta: Zagreb-Sisak-Dvor-Bihać-Split (planirana);
- cestovni granični prijelaz;
- željezničke pruge: MP12;
- željeznički granični prijelaz Volinja;
- regulacijske i zaštitne vodne građevine na Uni;
- retencije i akumulacije (planirane);
- dalekovod dvostruki vod 110 kV (planirano).

2. Za Sisačko-moslavačku županiju (utvrđene Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije (Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije broj 4/01)):

- građevine uprave i pravosuđa, obrazovne ustanove i kulturne ustanove;
- županijske ceste: Ž3234, Ž3260, Ž3261, Ž3262, Ž3263;
- građevine telekomunikacija i pošta;
- građevine za vodoopskrbu sa svim pripadajućim mrežama i uređajima;
- elektroenergetske građevine - dalekovodi, transformatorska i rasklopna postrojenja (napona 20-400 kV);
- građevine i prostori, koji su zaštićeni spomenici kulture ili spomenici prirode (navedeni u točki 3.4. tekstualnog obrazloženja Prostornog plana).

(2) Za pojedine planirane infrastrukturne koridore i uređaje potrebno je izvesti dodatna istraživanja u cilju utvrđivanja točnih koridora. Ovo se naročito odnosi na auto-cestu kroz područje Općine Dvor. Kroz ta dodatna istraživanja potrebno je usuglasiti različite interese pojedinih korisnika u prostoru s težištem na zaštiti kulturne i prirodne baštine i okoliša.

2.2. Građevinska područja naselja

Članak 10.

(1) Razvoj i uređenje naselja u općini Dvor dozvoljen je samo unutar granica građevinskih područja utvrđenih Prostornim planom općine Dvor na kartografskim prikazima 4 (u mjerilu 1:5000).

(2) Unutar građevinskog područja naselja, odnosno njegovoj neposrednoj blizini, ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili uporabom, posredno ili neposredno, ugrožavale život i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti postojećeg okoliša naselja.

Članak 11.

(1) Građevinska područja naselja uređuju se za izgradnju i održivi razvitak naselja i pratećih sadržaja, građevina i sadržaja društvenog standarda sa svom potrebnom prometnom i komunalnom infrastrukturom uz osiguravanje uvjeta zdravog i sigurnog stanovanja.

(2) Građevinsko područje središnjeg naselja Dvor uređuju se osobito za izgradnju i održivi razvitak javnih i poslovnih sadržaja uz promicanje urbanog standarda i zaštitu okoliša.

(3) Građevinska područja naselja koja su oblikovno vrijedne seoske cjeline, uređuju se uz poštivanje struktura i matrica tih naselja, tradicionalnog oblikovanja i gabarita građevina sukladno poljodjelskim obilježjima naselja.

Članak 12.

(1) Uređenje prostora građevinskog područja utvrđuje se lokacijskim dozvolama temeljenim na odredbama za provođenje ovog Prostornog plana ili drugim detaljnijim prostorno-planskim dokumentima (a u skladu s ovim Odredbama za provođenje).

(2) Uređenje prostora i građevina koji su registrirani/evidentirani spomenici kulturne i prirodne baštine, iz točke 3.4. ovog Prostornog plana, utvrđuje se uz posebne uvjete državnih tijela nadležnih za zaštitu spomenika kulture i zaštitu prirode.

(3) Parcelacija građevinskog zemljišta u svrhu osnivanja građevne čestice provodi se u skladu s lokacijskom dozvolom.

Članak 13.

(1) Građevinska područja naselja površinom osiguravaju prostor za zadovoljavanje sadašnjih i budućih zahtjeva za građenje, a sukladno postojećem i očekivanom broju stanovnika i razvitku gospodarskih djelatnosti, a sastoje se od izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja.

(2) Prostorni plan daje prednost u opremanju komunalnom infrastrukturom već izgrađenim dijelovima građevinskog područja, pred neizgrađenim dijelom građevinskog područja naselja.

2.2.1. Namjena građevina

Članak 14.

(1) U građevinskim područjima naselja predviđena je gradnja novih građevina te obnova, rekonstrukcija i dogradnja postojećih građevina.

(2) U građevinskim područjima naselja sadržani su:

- prostori za stanovanje,
- prostori za rad,
- prostori za javne i prateće sadržaje,
- društvene djelatnosti,
- prostori za gradnju trgovačkih i uslužnih sadržaja,
- prostori za gradnju turističkih i ugostiteljskih sadržaja,
- prostori za gradnju vjerskih građevina,
- infrastrukturne i komunalne građevine i uređaji,
- manje zelene površine, sportsko-rekreacijske površine i dječja igrališta,
- groblja,
- prostori za druge građevine koje se mogu graditi prema posebnim zakonima i propisima.

(3) Unutar građevinskog područja naselja predviđeno je uređenje parkovnih i zaštitnih zelenih površina, kao i drugih građevina i površina koje služe za normalno funkcioniranje naselja, a u svrhu uređenja i zaštite okoliša.

(4) U sklopu površina iz stavka (3) ovog članka omogućeno je uređenje i gradnja:

- kolnih i pješačkih puteva,
- biciklističkih staza,
- sportsko-rekreacijskih površina i igrališta,
- manjih građevina prateće namjene (čija površina ne smije prelaziti 10% izgrađenosti zelene površina, te oblikovanjem, a naročito visinom, koja ne prelazi visinu prizemlja s potkrovljem, trebaju biti u skladu s uređenjem prostora u kome se grade).

(5) Iznimno, u zoni pejzažnog i zaštitnog zelenila mogu se zadržati i rekonstruirati zaštićene stare stambene i gospodarske građevine u svojoj izvornoj funkciji.

Članak 15.

(1) Na jednoj građevinskoj čestici u građevinskom području naselja može se graditi stambena i poslovna ili stambeno-poslovna i poslovna ili poslovna građevina, te uz njih, na istoj građevinskoj čestici, pomoćne i gospodarske građevine koje sa ovom čini cjelinu i ulaze u izgrađenost građevinske čestice.

(2) Stambene, poslovne i stambeno-poslovne građevine se u pravilu postavljaju prema ulici, a pomoćne, gospodarske i dvorišne poslovne građevine po dubini čestice iza tih građevina. Iznimno se može dozvoliti i drugačiji smještaj građevina na građevinskoj čestici ukoliko konfiguracija terena i oblik čestice te tradicionalna organizacija čestice ne dozvoljavaju način gradnje određen u ovom stavku.

(3) Stambenim građevinama smatraju se obiteljske kuće, stambeno-poslovne i višestambene građevine te građevine za povremeno stanovanje. Višestambene građevine su stambene ili stambeno-poslovne građevine s više od tri stambene jedinice.

(4) Pomoćnim zgradama smatraju se: drvarnice, spremišta, garaže, nadstrešnice, kotlovnice za kruto i tekuće gorivo, podzemni i nadzemni spremnici goriva za grijanje, ljetne kuhinje i sl.;

(5) Gospodarskim građevinama smatraju se:

- a) bez izvora zagađenja: šupe, ljetne kuhinje, spremišta ljetine, spremišta poljoprivrednih strojeva i sl.;
- b) s izvorima zagađenja: staje, svinjci, kokošinjci, obori, kuničnjaci, peradarnici, pčelinjaci, zgrade za uzgoj krznaša, kućnih ljubimaca i sl.

(6) Poslovnim građevinama smatraju se:

- a) za tihe i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije: uredi, pogoni s čistim i tihim tehnološkim postupcima, obrtničke, ugostiteljske (bez glazbe na otvorenom), trgovinske, uslužne i slične djelatnosti;
- b) za djelatnosti koje bi mogle ugroziti stanovanje i okoliš: automehaničarske i limarske radionice, bravarije, kovačnice, stolarije, izrada plastike i veće ugostiteljske zgrade ili prostori s izvorom buke (jačine veće od 65 dB po danu, 50 dB po noći tj. prema Zakonu o zaštiti od buke NN 17/99) i sl.

(7) Djelatnosti iz stavka (5a) i stavka (6a) ovog članka mogu se, prema prirodi posla, obavljati i u stambenoj građevini ukoliko za to postoje tehnički uvjeti.

(8) U slučaju kada se utvrđuju prostorni elementi za izgradnju ili rekonstrukciju poslovnih građevina na području bez donesenog urbanističkog, odnosno detaljnog plana uređenja, na kojem nije određena prometna mreža i ostala komunalna infrastruktura, u sklopu idejnog rješenja za izdavanje lokacijske dozvole, potrebno je izraditi urbanističko rješenje s određenim pristupnim putevima i utvrđenim odnosom prema susjednim parcelama. Idejnim rješenjem za namjeravani zahvat u prostoru treba biti prikazano:

- položaj čestice u naselju;
- veličina građevinske čestice i koeficijent izgrađenosti čestice;
- tehnološko rješenje i kapaciteti;
- način smještavanja pojedinih sadržaja na česticu;
- prometno rješenje;
- mogućnosti komunalnog opremanja čestice;
- način pročišćavanja otpadnih voda;
- potencijalni utjecaj na okoliš;
- mjere za zaštitu okoliša.

Članak 16.

(1) Zgrade iz stavka (5b) članka 15. mogu se graditi unutar građevinskih područja naselja isključivo za uobičajeni uzgoj i tov stoke i peradi u domaćinstvu pod kojim se smatra broj:

- a) odrasla goveda do 10 komada,
- b) tova telad i junad do 5 kom,
- c) ovce i koze do 30 kom,
- d) konji do 5 kom,
- e) svinje do 20 kom

- f) perad do 150 kom,
- g) glodavci do 50 kom,
- h) krznaši do 30 kom,
- i) nojevi do 5 kom,
- j) kućni ljubimci (psi, mačke i sl.) do 20 kom.

(2) Površine građevina iz stavka (1) mogu biti najviše 100,0 m².

(3) U građevinskom području naselja Dvor ne mogu se graditi građevine i uređaji za uzgoj iz stavka (1) ovog članka prije donošenja UPU naselja Dvor.

Članak 17.

(1) Unutar građevinskog područja naselja u skladu s ovim Prostornim planom (izuzev građevinskih područja naselja za koje je predviđena izrada UPU-a koji će odrediti detaljne namjene i uvjete korištenja) mogu se u skladu s mjesnim prilikama graditi i male poslovne zgrade za djelatnosti iz stavka (6b), članka 15. ako se djelatnosti i proizvodni postupci, prometne potrebe i ostale funkcionalne potrebe mogu ustrojiti tako da ne ugrožavaju okoliš i kvalitetu života i rada na susjednim česticama odnosno u naselju.

(2) Prilikom planiranja, projektiranja i odabira tehnologije za djelatnosti iz stavka (1) ovog članka moraju se osigurati i provesti propisane mjere zaštite okoliša (vezano uz zaštitu zraka i zaštitu od buke), a što treba utvrditi prilikom ishoda lokacijske dozvole, odnosno građevinske dozvole.

(3) Djelatnosti iz stavka (6b) članka 15. potrebno je locirati na propisanoj udaljenosti od stambenih građevina min 10 m, odnosno tako da budu zadovoljeni kriteriji posebnih propisa koji se odnose na zaštitu od buke, zaštitu zraka, vode i tla.

2.2.2. Oblik i veličina građevinske čestice

Članak 18.

(1) Veličina i oblik građevinske čestice moraju biti takovi da omogućuju njeno korištenje i gradnju u skladu s odredbama za provođenje plana.

(2) Kod izdavanja lokacijske dozvole građevinska čestica se može iznimno formirati tako da se čestici, koja površinom većom od polovice ulazi u građevinsko područje, može priključiti njen preostali dio ili dio potreban za formiranje građevinske čestice.

(3) Površina građevinske čestice za građenje niske stambene, poslovne i stambeno-poslovne zgrade ne može biti manja od:

- a) za građenje na slobodnostojeći način - 320 m², uz uvjet, osim kod interpolacija u postojećim naseljima, da širina građevinske čestice na crti građevinske linije zgrade ne može biti manja od 16,0 m, a dužina ne manja od 20,0 m;

- b) za građenje na poluotvoreni (dvojni) način - 300 m², uz uvjet da širina građevinske čestice na crti građevinske linije zgrade ne može biti manja od 12,0 m, a dužina ne manja od 22,0 m;
- c) za građenje u nizu - 180 m², uz uvjet da širina građevinske čestice na crti građevinske linije zgrade ne može biti manja od 6,0 m, a dužina ne manja od 25,0 m.

(2) Iznimno, dubina građevinske čestice namjenjene izgradnji stambene, poslovne ili stambeno-poslovne građevine uz koju će se graditi gospodarske građevine iz članka 15. za potrebe poljoprivredne proizvodnje ne može biti manja od 45,0 m.

(3) Samostojećim građevinama smatraju se građevine koje se niti jednom svojom stranom ne prislanjaju na granice susjednih čestica.

(4) Dvojnim građevinama smatraju se građevine koje se jednom svojom stranom prislanjaju na granicu susjedne čestice, odnosno uz susjednu građevinu.

(5) Građevinama u nizu smatraju se građevine koje se svojim dvjema stranama prislanjaju na granice susjednih građevinskih čestica, odnosno uz susjedne građevine.

Članak 19.

(1) Maksimalna površina građevinske čestice za građenje stambene, poslovne i stambeno-poslovne zgrade treba biti:

- a) za građenje na slobodnostojeći način najviše 2.000 m²;
- b) za građenje dvojnih građevina najviše 1.350 m²;
- c) za građenje u nizu najviše 900 m².

(2) Iznimno, građevinska čestica može biti i veća od površine određene u stavku (1) ovoga članka, ali ne veća od 3.000 m², uz najveću izgrađenost građevinske čestice do 30%, i to u slučajevima:

- a) kada se uz zgrade za stanovanje smještavaju i zgrade karakteristične za poljoprivrednu djelatnost;
- b) kada se uz zgrade za stanovanje smještavaju manje poslovne zgrade čija tehnologija, organizacija proizvodnog procesa te potrebe prometa zahtijevaju veću površinu.

(3) Iznimno, unutar građevinskog područja naselja, građevinska čestica može biti i veća od određene u (1) i (2) stavku ovog članka, ali ne veća od 1,0 ha, za gradnju proizvodnih građevina čija tehnologija, način organiziranja proizvodnje, proizvodni proces, te potrebe prometa zahtijevaju veću površinu, s tim da se ne mogu predvidjeti djelatnosti što bi mogle ugroziti zdravlje ljudi i štetno djelovati na čovjekov okoliš.

(4) Veličina građevinskih čestica i najveća izgrađenost građevinske čestice za gradnju građevina za povremeno stanovanje određuje se na isti način kao i za ostale stambene građevine, s time da građevine povremenog stanovanja moraju biti opremljene sanitarnim čvorom.

(5) Površina građevinske čestice višestambene građevine utvrđuje se shodno potrebama te građevine i u pravilu obuhvaća zemljište ispod građevine i zemljište potrebno za redovitu uporabu građevine.

(6) Urbanističkim planom uređenja ili detaljnim planom uređenja mogu se propisati i drugačiji urbanističko-tehnički uvjeti u pogledu oblika, veličine i izgrađenosti građevinske čestice ovisno o gustoći i postojećoj tipologiji izgradnje.

Članak 20.

(1) Najveća izgrađenost građevinske čestice unutar građevinskih područja naselja može biti:

- a) kod građenja na slobodnostojeći način - najviše 30%;
- b) kod građenja na dvojni način - najviše 40%;
- c) kod građenje u nizu - najviše 50%.

(2) Najveći koeficijent iskoristivosti unutar građevinskih područja naselja može biti:

- a) unutar građevinskog područja naselja Dvor odredit će se Urbanističkim planom uređenja;
- b) unutar ostalih građevinskih područja naselja 0,6.

Članak 21.

(1) Kod rekonstrukcije postojećih niskih (do P+1) stambenih, poslovnih i stambeno-poslovnih građevina te izgradnje novih u postojećim izrađenim dijelovima naseljima, koje su građene na poseban autohton način, te u povijesnim cjelinama naselja odredbe članka 18. i članka 20. ne trebaju se primjenjivati.

(2) Kod interpolacija iz stavka (1) ovog članka, izuzetno na česticama manjim od 150 m² i kada se te zgrade naslanjaju na postojeće susjedne zgrade, maksimalna najveća izgrađenost čestice može biti i do 100%.

2.2.3. Smještaj građevine na građevinskoj čestici

Članak 22.

(1) Najmanja udaljenost građevine od regulacijskog pravca određuje se:

- za stambene građevine i poslovne građevine za tihe i čiste djelatnosti	5,0m
- za garažu u sklopu stambene građevine	3,0m
- za pomoćne građevine na građevinskoj čestici i sve drvene građevine	10,0m
- za gospodarske građevine s potencijalnim izvorima buke i zagađenja	20,0m
- za pčelinjake	30,0m

(2) Iznimno od stavka (1) ovog članka građevine uz državnu i županijsku cestu ne smiju se locirati na udaljenosti manjoj od 1,8 visine građevine mjereno od ruba kolnika te ceste, pri čemu se visinom smatra visina sljemena (ako je zabatni zid paralelan s cestom), odnosno visina vijenca u ostalim slučajevima.

(3) Za interpolaciju ili zamjensku gradnju građevina u već izgrađenim djelovima naselja, a gdje za to postoje uvjeti (postava susjednih građevina na regulacijskom pravcu ili kada radi već izgrađenih gospodarskih građevina nije moguća gradnja u propisanoj dubini građevinske čestice od najmanje 3,0 m, dovoljna širina prostora za prolaz komunalnih vozila i slično) može se dozvoliti gradnja građevina i na regulacijskom pravcu.

(4) Ako građevinska čestica graniči s vodotokom, udaljenost regulacijskog pravca čestice od granice vodnog dobra odredit će se prema vodopravnim uvjetima. U građevinskom području udaljenost od vodotoka je min 10,0 m, a od ruba bujičnog kanala Žirovca je min 20,0 m.

(5) Građevinska čestica ne može se uređivati na način koji bi onemogućavao uređenje korita i oblikovanje inundacije potrebne za maksimalni protok vode ili pristup vodotoku.

Članak 23.

(1) Niske stambene i stambeno-poslovne zgrade koje će se graditi na slobodnostojeći način moraju biti udaljene najmanje 3,0 m od međe susjedne građevinske čestice.

(2) Iznimno od stavka (1) ovog članka u već izgrađenim dijelovima naselja, građevina može biti udaljena od međe i manje od 3,0 m, ali ne manje od 1,0 i bez otvora prema međi ili uz suglasnost susjeda pod uvjetom da smještaj građevine na susjednoj čestici omogućava postizanje propisanog razmaka između građevina, odnosno poštivanja ritma izgradnje u naselju ili dijelu naselja. a sve u skladu s pravilnikom o minimalnim razmacima u slučaju ratnih opasnosti.

(3) Otvorima iz stavka (2) ovog članka ne smatraju se otklopni prozori s neprozirnim staklom veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od ugrađene staklene opeke u ravnini zida građevine, te fiksni ventilacijski otvori veličine do 30x30 cm kroz koje nije moguće ostvariti vizuelni kontakt. Ventilacijski otvori koji služe za ventilaciju ugostiteljskih (kuhinja) i drugih proizvodno-radnih sadržaja s intenzivnim mirisima ili prašinom, trebaju se izvesti vertikalno iznad krovišta zgrade.

Članak 24.

(1) Niska stambena i stambeno-poslovna zgrada koja će se graditi na poluotvoreni (dvojni) način, tako da se jednom stranom prisanja uz susjednu zgradu ili među, mora sa svojim drugim dijelom biti udaljena od granice suprotne građevinske čestice najmanje 3,0 m.

(2) Niska stambena i stambeno-poslovna zgrada koja će se graditi u nizu, bočnim stranama mora biti prslonjena na granice susjednih čestica, a od stražnje granice čestice udaljena najmanje 10,0 m.

(3) Paralelno uz stražnju granicu čestice kod građenja u nizu treba osigurati prilazni put širine najmanje 3,0 m.

(4) U slučaju iz stavaka (1) i (2) ovog članka, bočni zidovi zgrada, uključujući i pomoćne zgrade koje su svojim zidom prislonjene na granicu susjedne čestice, moraju biti građeni iz vatrootpornog materijala, odijeljeni protupožarnim zidovima, vatrootpornosti namjanje 90 minuta.

2.2.4. Visina građevina

Članak 25.

(1) Niska stambena i stambeno-poslovna zgrada može se graditi kao jednoetažna (P) ili dvoetažna (P+1), a na području unutar granica zahvata UPU Dvor i viša, ali prema odredbama Urbanističkog plana uređenja naselja Dvor.

(2) Najveća visina zgrade iz stavka (1) ovog članka propisuje se kod jednoetažne 4,5 m, a kod dvoetažne 7,0 m, mjereći od kote konačno zaravnatog terena do visine vijenca.

(3) Iznimno od stavka (1) i (2) ovog članka omogućuje se i gradnja građevina viših od propisanih (npr. vodotornjevi, crkveni i vatrogasni tornjevi i sl.), ali samo kada je to nužno zbog djelatnosti koje se u njima obavljaju i to isključujući prostor zaštićenih povijesnih jezgri naselja, te kontaktna područja spomenika kulturne i prirodne baštine.

(4) U svim zgradama iz stavka (1) ovog članka može se predvidjeti gradnja podruma i potkrovlja.

(5) Podrumom se smatra najniža etaža zgrade:

1. na kosom terenu - ako kota gornjeg ruba stropne konstrukcije te etaže nije viša od 60,0 cm od kote konačno zaravnatog terena na najvišem dijelu i ako kota konačno zaravnatog terena nije niža od 20,0 cm od kote gornjeg ruba temelja na najnižem dijelu
2. na ravnom terenu - ako kota gornjeg ruba stropne konstrukcije te etaže nije viša od 1,0 m od kote konačno zaravnatog terena.

Zgrade iz stavka (1) ovog članka mogu imati najviše jedan podrum.

(6) Tavanom se smatra prostor ispod krovne konstrukcije, čiji nadozid iznad stropne konstrukcije nije viši od 90 cm, mjereno na vanjskom rubu obodnih zidova građevine, te se taj prostor ne smatra etažom građevine.

(7) Potkrovljem se smatra prostor ispod krovne konstrukcije iznad vijenca posljednje, najviše etaže. Najveći gabarit potkrovlja određen je najvećom visinom nadozida do 150 cm za prizemne objekte, odnosno 120 cm za višekatne mjereno u ravnini pročelja, te nagiba krova do 45°, mjereno u visini nadozida uz uvjet da najviša točka, sljeme krova, ne može biti viša od 4,0 m iznad poda potkrovlja.

2.2.5. Poslovne, pomoćne, i gospodarske građevine unutar građevinskog područja naselja

Članak 26.

(1) Poslovne građevine (sadrži neophodni za svakodnevni život: male pekarnice, prerada, obrada, dorada, servisi, opskrba, skladišta i dr.) mogu se, u skladu s mjesnim uvjetima i prilikama, graditi unutar građevinskog područja pod sljedećim uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja, način organiziranja proizvodnje, proizvodni postupak te potrebe prometa ne smiju ugrožavati okoliš, sigurnost i kvalitetu života na susjednim česticama i u naselju;
- najmanje 20% površine građevinske čestice potrebno je urediti kao parkovno i zaštitno zelenilo, rubovi čestica prema susjednim česticama moraju se realizirati kao vegetacijski tamponi u skladu s uvjetima zaštite okoliša;
- oblik i veličina građevinske čestice će se utvrditi i urediti u skladu s odredbama iz točke 2.2.2. ovih Odredbi;
- moraju biti svojim gabaritom i arhitektonskim oblikovanjem usklađene s okolnom izgradnjom i mjesnom tradicijom i vrijede odredbe iz točke 2.2.6.;
- mogu se graditi samo kao slobodnostojeće građevine;
- mogu se sastojati najviše od podruma i dvije etaže tako da visina građevine od kote konačno zaravnatog terena do sljemena krova ne smije biti više od 10,0 m;
- najmanja udaljenost od međa sa susjednim građevinskim česticama mora iznositi najmanje jednu polovicu zabatne ukupne visine zgrade, ali ne manje od 5,0 m;
- ukupna tlocrtna izgrađenost građevinske čestice ne smije biti veća od 30% osim unutar izgrađenog dijela građevinskog područja;

(2) Poslovne zgrade (ostalih) tehnologija izgrađivat će se na površinama proizvodno-poslovnih namjena.

Članak 27.

(1) Pomoćne građevine na mogu se graditi prema sljedećim uvjetima:

- mogu biti prizemnice s tavanom bez nadozida;
- visina vijenca, odnosno strehe, ne smije biti viša od 4,5 m od kote konačno zaravnatog terena;
- visina sljemena ne smije biti viša od 7,5 m od kote konačno zaravnatog terena;
- ako se grade na dvojni način potrebno ih je locirati s jedne strane uz susjednu zgradu, ili protupožarni zid uz uvjet da nagib krova nije prema toj međi;
- ako se grade na ugrađeni način potrebno ih je locirati s dvije strane uz među susjedne čestice i izvesti s protupožarnim zidom, uz uvjet da nagib krova nije prema tim međama;
- ako imaju otvore prema susjednoj parceli trebaju biti udaljeni od te čestice najmanje 4,0 m;
- ako je nagib krova prema susjednoj parceli i ako je streha udaljena od nje manje od 4,0 m, krov mora imati oluke;
- za oblikovanje građevina vrijede odredbe točke 2.2.6..

Članak 28.

(1) Gospodarske građevine mogu se graditi prema sljedećim uvjetima:

- mogu imati najviše podrum, prizemlje i tavan, s time da se tavan može koristiti samo za spremanje ljetine;
- visina do vijenca krova može biti najviše 5,0 m, a do sljemena krova 7,5 metara;

- moraju biti udaljene najmanje 10,0 metara od stambene zgrade na istoj parceli, odnosno 15,0 metara od stambene zgrade na susjednoj građevinskoj parceli;
- ako su građene od drveta te se u njima sprema sijeno i slama, najmanja udalžost od susjedne čestice iznosi 5,0 m;
- ako se grade na udaljenosti manjoj od 4,0 metra od susjedne čestice, ne smiju se prema toj parceli graditi otvori;
- uzgoj, promet, djelatnost ili postupci koji se u njima obavljaju ne smiju ugrožavati, okoliš i kvalitetu života na susjednim česticama što se utvrđuje prilikom izdavanja lokacijske dozvole, odnosno građevne dozvole;
- moraju zadovoljavati sve uvjete kojima se postiže sigurnost od požara, eksplozija i tehničkih akcidenata;
- skladištenje i korištenje lakozapaljivih i eksplozivnih tvari podliježe posebnim propisima i uvjetima;
- za oblikovanje građevina vrijede odredbe točke 2.2.6..

Članak 29.

(1) Pomoćne i gospodarske građevine moraju biti udaljene:

- a) najmanje 4,0 m od ruba čestice, a ako se grade na međi ili prislanjaju na drugu zgradu, moraju se graditi od vatrootpornog materijala i ishoditi suglasnost susjeda;
- b) najmanje 5,0 m od međe susjedne građevinske čestice, ako su građene od drveta ili služe za spremanje suhe ljetine, drva i sl..

Članak 30.

(1) Gnojišta i sabirne jame moraju biti udaljena od ulične ograde najmanje 20,0 m, od stambenih, stambeno-poslovnih i manjih poslovnih građevina najmanje 15,0 m, a od građevina za opskrbu vodom (zdenci, cisterne, crpke, izvori i sl.) najmanje 20,0 metara.

(2) Gnojište i sabirne jame treba graditi bez mogućnosti ispuštanja sadržaja u okolni prostor, visine 100 cm iznad konačno zaravnatog terena, nepropusnog pokrova, s otvorima za povremeno čišćenje i zračenje, a locirati na minimalnoj udaljenosti od 5,0 metara od susjedne međe.

(3) Gnojišta se moraju u pravilu graditi iza gospodarske zgrade.

Članak 31.

(1) Ulazi u košnice moraju biti udaljeni najmanje 5,0 m od susjedne građevinske čestice ako su okrenuti prema toj parceli, a najmanje 3,0 m ako su okrenuti u suprotnom smjeru.

Članak 32.

(1) U građevinskim područjima postojećih izdvojenih naselja, mogu se postojeće gospodarske i pomoćne zgrade, obnavljati i zamjenjivati unutar postojećih gabarita. Tada, iznimno, udaljenosti mogu biti i manje.

2.2.6. Ograde, parterno uređenje i oblikovanje građevina

Članak 33.

(1) Odgovarajući prostor za smještaj i parkiranje vozila mora se osigurati na građevinskoj parceli namijenjenoj izgradnji stambenih, stambeno-poslovnih i poslovnih zgrada.

(2) Odredba iz stavka (1) ovog članka obvezno se primjenjuje u postupku izdavanja lokacijske dozvole za novu-neizgrađenu parcelu ili prenamjenu stambenog dijela građevine u poslovni.

(3) Građevinska čestica mora imati neposredan ili posredan pristup na javnu prometnu površinu minimalne širine 3,5 metara. U slučaju posrednog prilaza na javnu prometnu površinu, širina tog prilaza mora iznositi minimalno 3,5 metara s maksimalnom dužinom od 50,0 metara.

(4) U slučaju prilaza na državnu, županijsku ili lokalnu cestu u postupku izdavanja lokacijske dozvole potrebno je ishoditi posebne uvjete priključenja od strane nadležnog tijela koje tim cestama upravlja.

(5) U slučaju kad se građevinska čestica nalazi uz spoj cesta različitog značaja, prilaz sa te čestice na javnu površinu obvezatno se ostvaruje preko ceste nižeg značaja.

Članak 34.

(1) Ograda građevinske čestice mora biti najmanje udaljena od osi kolnika, ovisno o vrsti cesta:

- kod lokalnih i nerazvrstanih cesta 4,5 m;
- kod županijskih i kod državnih cesta 7,0 m.

(2) Iznimno od stavka (1) prve alineje ovoga članka, u već izgrađenom dijelu naselja, može biti udaljenost ograde od osi kolnika javno-prometne površine i manja od 4,5 m, ali ne manja od 3,5 m.

(3) Ulične ograde mogu biti maksimalne visine 1,50 m, pri čemu podnožje ograde može biti izvedeno od čvrstog materijala (beton, metal, opeka i slično) najveće visine do 50 cm.

(4) Ograde između građevinskih čestica ne mogu biti više od 2,0 m.

(5) Iznimno od stavka (3) i (4) ovog članka, ograde mogu biti i više od 1,5 m, odnosno 2,0 m kada je to nužno radi zaštite kod stambeno-poslovnih zgrada, ali ne više od 2,5 m.

(6) Dio seoske građevinske čestice organiziran kao gospodarsko dvorište na kojem slobodno borave domaće životinje mora se ograditi ogradom koja onemogućava izlaz stoke i peradi.

Članak 35.

- (1) Arhitektonsko oblikovanje građevina te građevinski materijali što će se upotrijebiti moraju biti u skladu s uobičajenim načinom građenja na okolnom prostoru i u skladu s krajobrazom.
- (2) U starim dijelovima naselja s vrijednom tradicionalnom arhitekturom koristit će se građevinski elementi i materijali što su za taj prostor uobičajeni.
- (3) Građevine koje se grade na poluotvoreni (dvojni) način ili u nizu moraju s građevinom na koju su prislonjeni činiti arhitektonsku cjelinu.

Članak 36.

- (1) Krovništa mogu biti kosa ili, iznimno, ravna.
- (2) Kosa krovništa ne smiju imati nagib veći od 45°.
- (3) Pokrov treba biti uobičajen za ovo podneblje i krajobrazna obilježja. Drugi oblici krovništa i druga vrsta pokrovnog materijala (osim salonita svijetle boje) mogu se upotrijebiti za pretežito poslovne zgrade, te za prateće i pomoćne građevine (garaže, spremišta, radionice), odnosno djelove stambene i stambeno-poslovne građevine koji se oblikuju i koriste kao terase iznad prizemne etaže građevine.
- (4) Dopušteno je korištenje-postavljanje "sunčanih" kolektora. Njihova postava mora biti u okviru krovne plohe građevine pri čemu mogu pokriti samo do 50% njezine površine.
- (5) Prilikom osvjetljavanja tavanskih ili potkrovnih prostorija dozvoljena je izgradnja krovnih kućica i upuštenih krovnih terasa.
- (6) Postojeća potkrovlja mogu se prenamjeniti u stambene ili druge prostore ukoliko se prenamjena može izvršiti u postojećim gabaritima.
- (7) Izvedena ravna krovništa koja zbog loše izvedbe ne odgovaraju svrsi mogu se preurediti u kosa. Rekonstrukcija će se izvršiti u skladu s lokacijskom dozvolom i regulacijskim uvjetima ovih Odredbi za provođenje.
- (8) Rekonstrukcijom dobivena potkrovlja mogu se privoditi stambenoj ili poslovnoj namjeni.

Članak 37.

- (1) Dio građevinske čestice oko građevine, potporne zidove, terase i slično treba izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednih građevinskih čestica i građevina.

(2) Prostor oko zgrade uređivat će se, u pravilu, sadnjom autohtonih vrsta zelenila, obvezno prema hortikulturnom rješenju.

2.3. Izgrađene strukture van naselja

Članak 38.

(1) Građevinske čestice na kojima postoje legalne pojedinačne, izdvojene stambene zgrade ili skupina zgrada, a nisu ucrtane kao građevinska područja, smatraju se izdvojenim građevinskim područjima. Ta se područja mogu uređivati i graditi, pod uvjetima za građevinska područja. Površina njihovih čestica ne može se povećavati.

Članak 39.

(1) Izvan građevinskih područja mogu se graditi, u skladu sa Zakonom, mjesnim uvjetima i prilikama, slijedeće građevine:

- a) zgrade, uređaji i građevine infrastrukture (prometne, telekomunikacijske, energetske, vodnogospodarske i sl.);
- b) zgrade, uređaji i građevine zdravstva, rekreacije
- c) građevine namijenjene istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina (kamen, termalne i druge voda) u skladu s odnosnim propisima;
- d) zgrade i uređaji koji služe primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i konfekcioniranju (farme, spremnici voća i povrća, hladnjače, građevine za uzgoj kućnih ljubimaca, pčelinjaci, jahališta i dr.);
- e) stambene i gospodarske zgrade za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma u funkciji obavljanja poljoprivredne proizvodnje (ne smatraju se građevine povremenog stanovanja «vikendice»);
- f) građevine obrane;
- g) šumarske, lovačke, lugarske i slične građevine te izletišta i skloništa za izletnike i sl.;

(2) Zgrade i građevine iz stavka (1) ovog članka moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu ili šumsku proizvodnju, te korištenje i rad drugih građevina. Grade se i koriste na način da nisu izvor požara ili eksplozije, da ne ugrožavaju okoliš i ne narušavaju vrijednosti krajobraza.

(3) Građenje izvan građevinskog područja odnosi se na gradnju ili uređenje pojedinačnih građevina i zahvata na površini do najviše 10,0 ha. Gradnja građevina iz stavka (1) izvan građevinskog područja na pojedinačnim lokacijama površine veće od 10,0 ha može se odobravati samo ukoliko je predviđena ovim Prostornim planom.

(4) Za gradnju građevine iz stavka (1) ovog članka potrebno je prethodno ishoditi suglasnost županijskog tijela nadležnoga za poljoprivredu i šumarstvo, kao i drugih tijela u skladu s važećim propisima i ovisno o vrsti i značenju namjene građevine ili kompleksa.

2.3.1. Građevine infrastrukture

Članak 40.

(1) Pod građevinama infrastrukture podrazumijevaju se vodovi i građevine u funkciji prometnog sustava, sustava veza, sustava vodoopskrbe i odvodnje i sustava energetike, smješteni u infrastrukturne koridore, te komunalne građevine kao što su odlagalište otpada, groblja, i sl.

(2) Građevine iz stavka (1) ovog članka grade se u skladu s lokacijskim dozvolama i suglasnostima nadležnih tijela.

2.3.2. Rekreatijske i zdravstvene građevine

Članak 41.

(1) Gradnja rekreacijskih i zdravstvenih građevina, koje se u skladu s ovim Prostornim planom mogu graditi izvan građevinskog područja, može se vršiti na temelju lokacijske dozvole u skladu s ovim Prostornim planom.

(2) Pod rekreacijskim građevinama podrazumijevaju se građevine u kojima se odvijaju djelatnosti funkcionalno vezana za specifična prirodna područja, kao što su ljepota krajolika, prirodni resursi i sl. Najmanja dopuštena veličina građevne čestice za građevine rekreacijske namjene iznosi 400 m². Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi 0,6. Najveći broj etaža su dvije etaže, bez mogućnosti izgradnje potkrovlja. Najveća dopuštena visina građevine iznosi 10,0 m. Oblikovanje građevina definirano je u točki 2.2.6. ovih odredbi.

(3) Rekreacijske i zdravstvene građevine u pravilu se ne smiju graditi na oranicama, voćnjacima i vinogradima, odnosno na poljoprivrednom tlu 1. i 2. bonitetne klase.

2.3.3. Građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina

Članak 42.

(1) Građevine namijenjene istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina izvode se unutar planiranih istražnih/eksploatacijskih polja temeljem posebnih propisa o rudarstvu.

(2) Unutar eksploatacijskih polja mogu se graditi građevine i postavljati prijenosne građevine i tehnološka oprema isključivo u neposrednoj funkciji rudarske djelatnosti.

(3) Sanacija područja istraživanja i skorištavanja mineralnih sirovina mora biti sastavni dio odobrenja za eksploataciju. Sanacija područja može se provesti kao krajobrazno oplemenjivanje ili kao prenamjena za drugu gospodarsku djelatnost (npr. rekreacija) koja nije u suprotnosti s dokumentima prostornog uređenja.

(4) Građevine za eksploataciju mineralnih sirovina ne smiju biti udaljeni manje od:

- 300 m od javnih građevina i stambenih građevina,
- 100 m od javnih prometnica i zaštitnog pojasa dalekovoda i telefonskih linija.

(5) Potencijalne lokacije novih istražnih/eksploatacijskih polja mineralnih sirovina za koje ne postoje točni podaci o položaju i rezervama novo istražno/eksploatacijsko polje moći će se realizirati nakon detaljnih istraživanja i točno određenih lokacija kroz izmjene i dopune ovog Prostornog plana (odnosi se na površine za istraživanje i iskorištavanje manje od 25,00 ha).

2.3.4. Građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti

Članak 43.

(1) Farmom se smatra funkcionalno povezana grupa zgrada s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem, koja se u pravilu izgrađuje izvan građevinskog područja.

Farme se mogu graditi na poljoprivrednoj čestici s namjanje 6.000 m² površine.

(2) Zgrade koje se mogu graditi u sklopu farme su:

- stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika,
- gospodarske građevine za potrebe biljne i stočarske proizvodnje,
- poslovno turističke građevine za potrebe seoskog turizma,
- industrijske građevine za potrebe prerade i pakiranja poljoprivrednih proizvoda koji su u cijelosti ili pretežno proizvedeni na farmi.

(3) Površina i raspored građevina iz stavka (2) ovog članka utvrđuju se lokacijskom dozvolom u skladu s potrebama tehnologije pojedine vrste poljoprivredne djelatnosti.

(4) Za gradnju pojedinih vrsta građevina iz stavka (2) ovog članka primjenjuju se odredbe za visinu gradnje, najveću brutto izgrađenost čestice, minimalne udaljenosti od javne prometne površine, susjedne čestice i drugih građevina kao i za gradnju u sklopu građevinskih područja.

Članak 44.

(1) Izvan građevinskog područja može se dozvoliti gradnja gospodarskih građevina za uzgoj životinja (tovilišta stoke i peradi).

(2) Površina građevinske čestice za građevine iz stavka (1) ove točke ne može biti manja od 6.000 m², s najvećom izgrađenošću do 30%.

(3) Gospodarske građevine za uzgoj životinja mogu se graditi na slijedećim udaljenostima od građevinskih područja:

Namjena gospodarskih građevina	Najmanja udaljenost građevina (m)
--------------------------------	-----------------------------------

- gospodarske zgrade za potrebe obavljanja ratarske djelatnosti - gospodarske zgrade za intenzivnu stočarsku i peradarsku proizvodnju		min 300 m
stočarska proizvodnja	peradarska proizvodnja	
8 - 50 uvjetnih grla	1.000 - 8.000 komada	min 100 m
51 - 100 uvjetnih grla	8.001 - 16.000 komada	min 150 m
101 - 200 uvjetnih grla	16.001 - 32.000 komada	min 200 m
201 - 300 uvjetnih grla	32.001 - 50.000 komada	min 300 m
301 - 400 uvjetnih grla	50.001 - 65.000 komada	min 400 m
401 - 800 uvjetnih grla	65.001 - 130.000 komada	min 500 m

(4) Najmanje udaljenosti građevina za uzgoj stoke i drugih građevina namjenjenih intenzivnoj poljoprivrednoj proizvodnji od prometnica ne smiju biti manje od:

- 100 m za državne ceste,
- 50 m za županijske ceste,
- 30 m za lokalne ceste.

(5) Izuzetno, udaljenost točilišta od stambene građevine na usamljenoj izgrađenoj građevinskoj čestici može biti i manja ukoliko je o tome suglasan vlasnik građevine na navedenom građevinskom području, pod uvjetom da je točilište propisno udaljeno do drugih građevinskih područja.

(6) Za gospodarske građevine za uzgoj životinja, što će se graditi na građevinskoj čestici zatečenog gospodarstva, udaljenost od stambene zgrade tog gospodarstva, odnosno od zdenca ne smije biti manja od 30 m, uz uvjet da su propisno udaljene od ostalih lokaliteta utvrđenih u tablici iz stavka (3) ovog članka.

Članak 45.

(1) Ukoliko se izgrađuju izvan građevinskog područja naselja, poljoprivredne gospodarske građevine mogu se graditi samo na poljoprivrednim česticama čija površina nije manja od 6.000 m² (osim spremišta voća/klijeti).

(2) Poljoprivredno zemljište na kojem postoji pojedinačna gospodarska građevina, čija je veličina i vrsta takva da to zemljište u smislu odredaba ove Odluke ne bi bilo dovoljno veliko za gradnju dvaju gospodarskih građevina, ne može se parcelirati na manje dijelove, bez obzira u koje je vrijeme i po kojoj osnovi je ta građevina podignuta.

(3) Etažna visina pojedinačnih gospodarskih građevina je prizemnica s mogućnošću izvedbe podruma i potkrovlja. Iznimno, omogućava se gradnja i viših građevina ukoliko je to neophodno zbog tehnološkog rješenja (mlinovi, silosi i sl.).

(4) Oblikovanje pojedinačnih gospodarskih građevina mora u pravilu biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom

(5) Na terenu s nagibom duža strana građevina mora biti položena paralelno sa slojnicama. Pojedinačne gospodarske građevine moraju se locirati niže od sljemena brežuljaka, najmanje toliko da se ne ocrtavaju na njihovom obrisu.

(6) Spremište voća/klijet razvijene netto površine podruma i prizemlja do 40 m² (ukupna površina svih etaža) može se graditi u voćnjacima/vinogradima površine od najmanje 2.000 m² i ako je zasađeno najmanje 85% površine voćnjaka/vinograda. Razvijena površina može se uvećati za 10,0 m² za svakih daljih 400,0 m² voćnjaka/vinograda, ali najviše do 80 m². Izuzetno, ukoliko je površina voćnjaka/vinograda manja od 2.000 m² može se odobriti gradnja prizemne gospodarske građevine veličine najviše 9,0 m².

(7) Kada se spremište voća, odnosno klijet lociraju u blizini sjeverne međe od susjednog voćnjaka/vinograda, udaljenost građevine od te međe ne može biti manja od srednje visine vijenca u odnosu na završnu kotu uređenog terena, a nikako manja od 3,0 m.

(8) Udaljenost spremišta voća, odnosno klijeti, od ostalih međa ne može biti manja od 1,0 m. Međusobna udaljenost klijeti, odnosno spremišta voća, koje su izgrađene na susjednim česticama ne može biti manja od 6,0 m. Izuzetno kad susjedi sporazumno zatraže izdavanje lokacijske dozvole za gradnju klijeti ili spremišta voća na poluotvoren način, građevina se može graditi na susjednoj međi.

Članak 46.

(1) Na poljoprivrednim površinama unutar ili izvan građevinskog područja mogu se graditi staklenici za uzgoj povrća, voća i cvijeća, te plastenici. Staklenicima se smatraju montažne građevine s ostakljenom nosivom konstrukcijom. Plastenicima se smatraju montažne građevine od plastične folije na drvenom ili metalnom roštilju.

(2) Na potocima i stajacim vodama mogu se graditi ribnjaci u skladu s posebnim uvjetima nadležnih ustanova i službi.

(3) Na potocima se mogu graditi i male hidroelektrane, te mlinovi u skladu s posebnim uvjetima nadležnih ustanova i službi.

2.3.5. Stambene i gospodarske zgrade za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma u funkciji obavljanja poljoprivredne proizvodnje

Članak 47.

(1) Stambene i gospodarske zgrade za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma u funkciji obavljanja poljoprivredne proizvodnje ne mogu se graditi na površinama osobito vrijednog obradivog poljoprivrednog tla (I. i II. bonitetna klasa), izuzetno se daje mogućnost izgradnje na površinama vrijednog obradivog poljoprivrednog tla (III., IV. i V. bonitetna klasa), a naglašava se mogućnost izgradnje na površinama ostalog obradivog poljoprivrednog tla.

(2) Poljoprivredni kompleks za seoska domaćinstva ne mogu biti manje od 8.000 m² kod vrtlarske proizvodnje, odnosno 20.000 m² kod poljodjelstva i stočarstva.

(3) Za domaćinstva koja se bave i turizmom na seoskim domaćinstvima (agroturizmom) potrebno je minimalne prostorne normative utvrditi na slijedeći način:

-najmanje 1000 m² obradivog zemljišta po prijavljenoj smještajnoj jedinici (postelji),

-najmanje jedna stočna jedinica + 1ha zemljišta van samostalnih stambeno-gospodarskih objekata i kompleksa na 10 prijavljenih smještajnih jedinica (postelja).

2.3.6. Građevine obrane

Članak 48.

(1) Odredbe za zone posebne namjene proizlaze iz odredbi točki 1-7, 6-3, 6-7, 6-8, 6-21 i 6-26 Programa prostornog uređenja RH (NN 50/99) i glase:

- a) osigurati svrhovitu zaštitu interesa obrane u skladu s novim geostrateškim i političkim položajem Države;
- b) izgradnja unutar površina od posebnog značenja za obranu je zabranjena;
- c) osigurati prioritet korištenja za funkcije i namjene koje pripadaju zaštitnim zonama vojnih kompleksa i objekata;
- d) korisnici prostora trebaju se uskladiti s interesima obrane;
- e) za korištenje prostora unutar prostora posebne namjene potrebno je tražiti posebne uvjete i suglasnosti od nadležne službe Ministarstva obrane RH;
- f) treba pratiti ostvarivanje interesa obrane.

(2) U skladu s Pravilnikom o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata NN 173/03 utvrđene su vrste zaštitnih i sigurnosnih zona i to:

1. zona posebne namjene - zona zabrane izgradnje

- potpuna zabrana bilo kakve izgradnje, osim građevina za potrebe obrane.

2. zona ograničene izgradnje I.

- zabrana izgradnje vojarni, industrijskih građevina, stambenih zgrada, bolnica, škola, dječjih vrtića, odmarališta i drugih javnih građevina (s većim skupovima ljudi), magistralnih prometnica i dalekovoda iznad 110 kV,

- dozvoljena izgradnja ostalih prometnica i dalekovoda te pogonskih skladišta (ovisno o vrsti objekta i MS).

(Napomena: Za dozvoljenu gradnju u zoni I. izvođač i vlasnik spomenutih građevina i komunikacija dužni su potpisati suglasnost za nenaknadu štete u slučaju akcidenta na vojnoj lokaciji)

3. zona ograničene izgradnje II.

- zabrana izgradnje novih urbaniziranih naselja, bolnica, škola, dječjih vrtića, odmarališta i drugih javnih građevina (s većim skupovima ljudi),

- dozvoljena izgradnja magistralnih prometnica i dalekovoda iznad 110 kV; postojeća naselja mogu se proširivati u suprotnom smjeru od vojnog kompleksa tako da se takva naselja ne približavaju vojnom kompleksu.

(Napomena: Za dozvoljenu gradnju u zoni I. izvođač i vlasnik spomenutih građevina i komunikacija dužni su potpisati suglasnost za nenaknadu štete u slučaju akcidenta na vojnoj lokaciji)

2.3.7. Šumarske, lovačke, lugarske građevine, te izletišta i skloništa za izletnike

Članak 49.

(1) Šumarske, lovačke, lugarske građevine, te izletišta i skloništa za izletnike moraju se graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i tradicionalnog graditeljstva. Grade se na osnovu lokacijske dozvole. Maksimalna visina je podrum (članak 25. stavak (5)) i prizemlje. Svijetla visina prizemlja ne može biti viša od 3,00 m, krov mora biti dvostrešan nagiba do 45° i ne može se graditi ravni krov.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 50.

(1) Prostornim planom su utvrđena građevinska područja za izgradnju gospodarskih djelatnosti:

- a) površine proizvodnih (prerađivačkih), poslovnih, uslužnih, skladišnih i sličnih namjena;
- b) površine turističkih, ugostiteljskih, rekreacijskih, športskih i sličnih namjena.

(2) Gradnja unutar izgrađenog dijela građevinskih područja gospodarskih namjena (izvan naselja) moguća je prema lokacijskim dozvolama i prema ovom Prostornom planu, a unutar neizgrađenog dijela građevinskih područja gospodarskih namjena (izvan naselja) samo u skladu s urbanističkim ili detaljnim planovima uređenja. Do donošenja urbanističkih ili detaljnih planova uređenja mogući su slijedeći zahvati u prostoru:

- rekonstrukcija građevina infrastrukturne namjene,
- obnova, sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova postojećih građevina (građevina izgrađenih prema pravovaljanoj građevnoj dozvoli ili građevina izgrađena prija 15.02.1968. godine.) u postojećim gabaritima,
- priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture, te rekonstrukcija svih vrsta instalacija,
- obnova, sanacija i dogradnja zbog povećanja kategorije građevine ugostiteljsko-turističke namjene do 10% bruto razvijene površine građevine (ukoliko se radi o građevini ugostiteljsko-turističke namjene u skladu s namjenom građevinskog područja).

Članak 51.

(1) U građevinskim područjima za izgradnju građevina iz stavka (1.a) ovog članka, koja su predviđena Prostornim planom, mogu se graditi građevine prema slijedećim uvjetima:

- dozvoljeno je građenje isključivo onih građevina čija djelatnost neće ugrožavati okoliš;
- sve građevine moraju biti tako građene da se spriječi izazivanje požara, eksplozija i ekoakcidenata;
- građevinska čestica na kojoj će se graditi mora imati protupožarni put i mora se nalaziti uz već izgrađenu javno-prometnu površinu minimalne širine kolnika od 6,0 metara, ili uz javno-prometnu površinu za koju je prethodno izdana lokacijska dozvola;
- na građevinskoj parceli potrebno je osigurati prostor za parkiranje vozila;
- ukupna tlocrtna zauzetost građevinske čestice može iznositi maksimalno 70%;
- visina zgrade može biti najviše podrum i dva kata;
- visina zgrade od kote konačno zaravnatog terena do vijenca krova treba biti u skladu s namjenom i funkcijom, ali ne smije iznositi više od 10,0 m;
- iznimno, ako to zahtijeva tehnološki proces, dio građevine može biti i viši od navedenoga u prethodnoj alineji (dimnjaci, silosi i sl.);
- visina krovnog nadozida može biti najviše 90 cm iznad stropne konstrukcije;
- gornji rub stropne konstrukcije podruma može biti najviše 1,5 metar iznad kote konačno uređenog terena;
- krovništa mogu biti kosa ili, iznimno, i drugih oblika;

- vrsta pokrova, te nagibi i broj streha trebaju biti u skladu s namjenom, funkcijom i područnom oblikovnom tradicijom;
- najmanje 20% površine građevinske čestice potrebno je ozeleniti;
- najmanja udaljenost od međa susjednih građevinskih čestica iznosi jednu polovinu zabatne visine objekta, ali ne manje od 4,0 m;
- pri planiranju, projektiranju te odabiru tehnologija za djelatnosti što se u radnim zonama obavljaju osigurati će se propisane sigurnosne mjere i mjere zaštite okoliša.

(2) Građevinske čestice u ovoj zoni moraju biti udaljene od građevinskih čestica stambene namjene i građevina javnih pratećih sadržaja najmanje 50 m.

(3) Građevine gospodarskih djelatnosti, kao i vanjski prostori na kojima će se odvijati djelatnosti koje umjereno opterećuju okolinu moraju biti udaljene najmanje 100 m od građevinskih čestica stambene namjene i građevina javnih i pratećih sadržaja.

(4) Građevine gospodarskih djelatnosti, kao i vanjski prostori na kojima će se odvijati djelatnosti koje jako opterećuju okolinu moraju biti udaljene najmanje 200 m od građevinskih čestica stambene namjene i građevina javnih i pratećih sadržaja.

(5) Građevinske čestice u zoni gospodarskih djelatnosti moraju biti odjeljene od građevinskih čestica stambenih i javnih građevina u zonama mješovite gradnje zelenim pojasom, zaštitnim infrastrukturnim koridorom ili javnom prometnom površinom.

Članak 52.

(1) Građevinska područja za izgradnju zgrada, građevina i površina iz stavka (1.b) članka 50., određena su u Prostornom planu, kako slijedi:

1. Unutar granica obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Dvor (UPU) planira se uz stambene smještaj zgrada i površina za poslovne, turističke, trgovinske, ugostiteljske, uslužne i športsko-rekreacijske namjene;
2. Sva naselja bit će u funkciji seoskog turizma, gdje se predviđa turističko-ugostiteljska ponuda domaćih specijaliteta i sl., na osebujan tradicionalni način u prirodnom ruralnom ambijentu;
3. Značajni krajobraz utvrđuje se za uređenje površina za osmišljeni prihvata turista i ponudu cijepe "lepeze" sadržaja ugostiteljsko-turističkih, sadržaja ekoturizma u okružju zaštićenih spomenika prirode i kulture, rekreacijskih sadržaja, do raznih oblika "obiteljskog piknika", te sličnih sadržaja;
4. Zrin i njegov okoliš priključuju se funkciji turizma i kulture, a uređuje se na temelju Detaljnog plana uređenja u skladu s I. prvim stupnjem zaštite graditeljske baštine.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 53.

- (1) U građevinskim područjima naselja omogućena je gradnja javnih i pratećih sadržaja za:
- obrazovanje,
 - dječju zaštitu,
 - zdravstvenu zaštitu,
 - djelatnost društvenih i kulturnih organizacija,
 - javne djelatnosti (pošte, banke i sl.),
 - trgovine dnevne opskrbe,
 - uslužne zanate,
 - ugostiteljstvo i
 - ostale javne i prateće sadržaje.
- (2) Van građevinskih područja moguće je uređenje površina za šport i rekreaciju (u skladu s ovim Prostornim planom) te iznimno rekonstrukcija postojećih zgrada i sadržaja društvenih djelatnosti.
- (3) Za složenije i značajnije građevine iz stavka (1) i (2) ovog članka Općinsko vijeće može odrediti potrebu raspisivanja natječaja za izradu projektne dokumentacije.

Članak 54.

- (1) Zgrade i sadržaji društvenih djelatnosti mogu se graditi pod slijedećim uvjetima:
- građevinska čestica na kojoj će se graditi treba se nalaziti uz već izgrađenu javno-prometnu površinu širine kolnika najmanje 5,5 m i pješačkog hodnika 1,5 m, odnosno ako je za javno-prometnu površinu navedenog profila prethodno već izdana lokacijska dozvola;
 - na građevinskoj parceli ili uz javno-prometnu površinu treba osigurati prostor za parkiranje potrebnog broja vozila;
 - ako se dječji vrtić, jaslice ili osnovna škola grade sjeverno od postojeće građevine, njihova udaljenost od te građevine mora iznositi najmanje tri njegove visine, odnosno ako se ispred navedenih javnih sadržaja gradi nova građevina, njena udaljenost prema jugu od navedenih javnih sadržaja ne može biti manja od tri visine.
 - udaljenost od manjih poslovnih zgrada i gospodarskih zgrada s izvorima zagađenja mora biti najmanje 50,0 m;
 - zgrade trebaju biti sigurne od požara te elementarnih i drugih opasnosti.
- (2) Izgrađenost građevinske čestice na kojoj će se graditi škola, dječji vrtić ili jaslice može iznositi najviše 30%.
- (3) Čestica zgrade društvenih djelatnosti treba biti ozelenjena, a najmanje 20% njezine površine treba hortikulturno urediti, koristeći autohtoni biljni materijal.
- (4) Građevine društvenih djelatnosti moraju osigurati prostor za skloništa.

Članak 55.

- (1) Građevine društvenih djelatnosti mogu se graditi najviše do visine prizemlja i dvije etaže, a prema potrebi i sa podrumom i potkrovljem, tako da ukupna visina zgrade od kote konačno zaravnatog terena do sljemena krova ne smije biti veća od 15,0 m.
- (2) Građevine iz prethodnog stavka moraju biti vatrosigurne i u njima se ne smiju odlagati tvari koje su lako zapaljive ili eksplozivne.
- (3) U mjestima u kojima se planira ustrojavanje vatrogasnih postaja potrebno je predvidjeti prostor za gradnju vatrogasne postaje približno u središtu mjesta uz glavnu prometnicu, kako bi vrijeme intervencije vatrogasne postrojbe bilo približno jednako za sve dijelove područja za koje se ono ustrojava.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 56.

(1) Ovim Prostornim planom je predviđeno opremanje područja Općine Dvor sljedećom prometnom i komunalnom infrastrukturom:

- prometne površine (ceste, željeznička pruga, biciklističke staze, pješački putevi),
- mreža telekomunikacija
- elektroenergetska mreža
- vodoopskrba
- odvodnja.

(2) Unutar utvrđenih koridora komunalne infrastrukture nije dozvoljena gradnja građevina, a za sve intervencije potrebno je ishoditi odobrenja i suglasnosti nadležnih organa i javnih poduzeća. Planirani koridori za infrastrukturne vodove smatraju se rezervatom, i u njihovoj širini i po čitavoj trasi nije dozvoljena nikakova gradnja sve do izdavanja lokacijske dozvole na temelju idejnog rješenja, kojim se utvrđuje stvarna trasa i zaštitni pojas.

(3) Detaljno određivanje trasa prometnica, komunalne i energetske infrastrukture, unutar koridora koji su određeni Prostornim planom, utvrđuje se dokumentima prostornog uređenja nižeg reda odnosno lokacijskom dozvolom, vodeći računa o konfiguraciji tla, posebnim uvjetima i drugim okolnostima.

(4) Prilikom izdavanja lokacijske dozvole može se utvrditi izvedba objekata i uređaja komunalne infrastrukture i kvalitetnijim materijalima nego što je to predviđeno dokumentima prostornog uređenja iz prethodnog stavka.

5.1. PROMETNI KORIDORI I POVRŠINE

Članak 57.

(1) Prostornim planom utvrđeni su koridori i građevine za postojeće i planirane državne, županijske, lokalne i nerazvrstane ceste na području općine Dvor.

(2) Prometni koridori državne ceste i državne željeznice moraju biti tako uređeni da se stambena naselja s kojima graniče zaštite od nepovoljnih utjecaja (buka, ispušni plinovi i sl.).

(3) Cestovni promet odvijati će se sukladno važećem Zakonu o cestama na temelju Planom utvrđene cestovne mreže razvrstanih i nerazvrstanih javnih cesta i puteva.

(4) Koridori za pojedine kategorije cesta su prostori u kojima nije dozvoljena gradnja ili rekonstrukcija građevina visokogradnje, a utvrđuju se za:

Prometni sustav-ceste		Širine koridora u m	
		u naselju	van naselja
1. Državne ceste	a) s 2 kolne trake	50 m	100 m
	b) s 4 kolne trake	75 m	120 m
2. Županijske ceste		20 m	40 m
3. Lokalne ceste		15 m	20 m

(5) Kod prolaza državne, županijske ili lokalne ceste kroz gusto izgrađeno građevinsko područje naselja širina koridora navedenog u stavku (4) ovog članka može biti i manja uz suglasnost nadležnih službi.

(6) Održavanje cesta provoditi će se temeljem posebnih propisa o javnim cestama.

(7) U lokacijskoj dozvoli mora biti prostorno definirana udaljenost osovine prometnice ili križanja, niveleta prometnice i poprečni profil, susjednih objekata i prateće građevine vezane uz cestu.

(8) Građevno zemljište za javne ceste čine građevne čestice svih površina uz cestu: usjeka, nasipa, potpornih i obložnih zidova, rigola, bankina, pješačkih i biciklističkih staza, te kolnika.

Građevinska čestica javne ceste izvan građevinskog područja regulira se lokacijskom dozvolom u skladu s Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o cestama.

Građevna čestica za javne i druge prometne površine u građevinskom području definiraju se prostornim planovima užeg područja u skladu s Zakonom o prostornom uređenju i posebnim propisima o prometnicama općine Dvor.

(9) U građevnoj čestici uz javne prometnice obuhvaćene su i čestice na kojima se nalaze i sve prateće građevine i sadržaji: benzinske crpke, servisi, objekti za pružanje usluga putnicima i vozilima, odmorišta, vidikovci, prostori službi održavanja ceste.

(10) Nivelete prometnica, površina i objekata u sklopu prometnice određuju se u skladu s estetskim, tehničkim i posebnim uvjetima (za građevine i cjeline pod zaštitom), te prema postojećim i budućim površinama.

(11) Minimalni poprečni nagibi prometnica i površina su 2%, a maksimalni 5% s riješenom odvodnjom.

Članak 58.

(1) Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put unutar građevinskog područja uz kojega se izgrađuju ili postoje stambene ili druge građevine, te na koji te građevine imaju izravan pristup.

(2) Ulice u naselju s funkcijom državne, županijske ili lokalne ceste smatraju se tom vrstom ceste.

(3) Ulica iz stavka 1. ove točke mora imati najmanju širinu 5,5 m (za dvije vozne trake), odnosno 3,5 m (za jednu voznu traku).

(4) Samo jedna vozna traka može se izgrađivati samo iznimno na preglednom dijelu ulice, pod uvjetom da se na svakih 150 m uredi ugibalište, odnosno u slijepim ulicama čija dužina ne prelazi 100 m na preglednom dijelu ili 50 m na nepreglednom dijelu.

(5) Kada se građevinska čestica nalazi uz spoj sporedne ulice i ulice koja ima značaj državne ili županijske ceste, prilaz s te čestice na javnu prometnu površinu obvezno se ostvaruje preko sporedne ulice.

(6) Za potrebe nove gradnje na neizgrađenom dijelu građevinskog područja koje se širi uz državnu ili županijsku cestu treba osnivati zajedničku sabirnu ulicu preko koje će se ostvariti direktan pristup na javnu prometnu površinu, a sve u skladu s posebnim uvjetima organizacije nadležne za upravljanje prometnicom na koju se priključuje.

(7) Sve javne prometne površine unutar građevinskog područja na koje postoji neposredan pristup s građevinskih čestica, ili su uvjet za formiranje građevinske čestice, moraju se projektirati, graditi i uređivati na način da se omogućuje vođenje komunalne infrastrukture, te moraju biti vezane na sustav javnih prometnica.

Promet u mirovanju

Članak 59.

(1) Parkiranje i garažiranje vozila rješavat će se na građevinskim česticama ili iznimno u sklopu zelenog pojasa izvan čestice.

(2) Gradnja parkirališta i garaža određuje se u ovom Prostornom planu okvirnim normativom, kojim se propisuje:

Namjena prostora u građevinama	Broj parkirališno-garažnih mjesta na	Potreban broj parkirališno-garažnih (PGM) mjesta
stanovanje	1 stan	1 PGM
industrija i skladišta	1 zaposleni	0,15-0,45 PGM
uredski prostori	1000m ² korisnog prostora	7-20 PGM
trgovina	1000m ² korisnog prostora	20-30 PGM
banka, pošta, usluge	1000m ² korisnog prostora	30-40 PGM
ugostiteljstvo	1000m ² korisnog prostora	15-25 PGM
višenamjenske dvorane	1 gledatelj	0,15 PGM
sportske građevine	1 gledatelj	0,20-0,30 PGM

(3) Minimalne površine parkirališnih mjesta:

- osobni automobili 2,50 x 5,0 m,
- autobusi 3,50 x 12,0 m,
- kamioni i šleperi 3,50 x 20 m.

(4) Parkirališta se ne mogu formirati kao proširenja uz državne i županijske ceste u građevinskom području. Za posebne službe MUP, vatrogasce, hitnu medicinsku pomoć i posebna komunalna vozila, ovlasti su regulirane posebnim propisima.

(5) Na javnim parkiralištima za automobile invalida treba osigurati najmanje 5% parkirališnih mjesta od ukupnog broja, a najmanje jedno parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20

mjesta.

Javni promet, biciklističke staze i pješački promet

Članak 60.

- (1) Ovim Prostornim planom se predviđa korištenje mjesnih i međumjesnih ulica za javni prijevoz.
- (2) Na odgovarajućim mjestima potrebno je predvidjeti proširenja za stajališta s nadstrešnicama za putnike.
- (3) Ovim Prostornim planom se predviđa mogućnost gradnje i uređenja biciklističkih staza tako da im širina bude min 1,10 m za jedan smjer, odnosno 2,5 za dvosmjerni promet.

Članak 61.

- (1) U građevinskim područjima naselja na postojećim i novoplaniranim prometnicama mora se osigurati razdvajanje pješaka, posebno djece, od prometa vozila gradnjom nogostupa ili trajnim oznakama na kolovozu i zaštitnim ogradama.
- (2) Ovim Prostornim planom se uz mjesne ulice predviđa uređenje pločnika za kretanje pješaka u širini koja ovisi o pretpostavljenom broju korisnika, ali ne manjoj od 0,75 m.

Željeznički promet

Članak 62.

- (1) Prostornim planom utvrđen je koridor magistralne pomoćne željezničke pruge MP12, te željeznički granični prijelaz.
- (2) Željeznički promet i održavanje željezničke pruge provodit će se u skladu s važećim Zakonom o HŽ. Koridori za pojedine kategorije željezničke pruge međunarodne, brze državne i ostale regulirani su Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije.
- (3) Za željeznička postrojenja, kolodvore, prateće i druge sadržaje uvjeti za gradnju reguliraju lokacijskom dozvolom.
- (4) Zaštitni pojas uz željezničke pruge, režimi rekonstrukcije postojećih i izgradnje novih željezničkih pruga i postrojenja određeni su Zakonom o HŽ.
- (5) Željezničke pruge izdvojene su iz drugih prometnih sustava, a križanja se reguliraju u više razina. Samo u posebnim uvjetima i na željezničkim prugama niže kategorije mogu se realizirati cestovni prijelazi u razini i to uz posebne mjere sigurnosti.

(6) Građevinsko zemljište za željeznicu čine građevinske čestice svih površina uz željezničku prugu: usjeka, nasipa, potpornih i obložnih zidova, rigola, donjeg i gornjeg stroja, te pojasa za instalacije uzduž željezničke pruge.

(7) U građevinsku česticu uz željezničku prugu obuhvaćeno je i zemljište na kome se nalaze svi ostali sadržaji i prateće građevine, instalacije i oprema, rezervni kolosjeci, utovarne rampe, prilazni putovi, servisi, ranžirni, pomoćni kolosjeci, kolodvorski sadržaji vezani uz putnički i teretni željeznički promet, posebna oprema i energetske objekti, te zemljište za realiziranje križanja u dvije razine.

Članak 63.

(1) Razvoj zračnog prometa prema Prostornom planu Sisačko-moslavačke županije, a koji se odnosi na nove zračne luke i helidrome odvijat će se u skladu sa Zakonom o zračnom prometu te propisima za gradnju objekata i prateće infrastrukture.

(2) Prostorni plan određuje smještaj uzletišta za helikoptere (helidrom) unutar naselja Dvor (moguće koristiti igralište). Veličina prostora helidroma iznosi cca dvije dužine helikoptera, odnosno 18,0m (HOL). Prateći sadržaji, obuhvaćeni posebnim programom, lociraju se prema mogućnostima odabrane lokacije.

(3) Za nove helidrome (sletišta i uzletišta za helikoptere) minimalna pogodna površina mora biti 80 x 80 metara, a za posebne namjene prema propisima za tipove letjelica.

5.2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I TELEKOMUNIKACIJSKA MREŽA

Članak 64.

(1) Prostorni plan, u kartografskom prikazu 2. Infrastrukturni sustavi i mreže, određuje trase mreže sustava infrastrukture.

(2) Vodovi mreže infrastrukture u naseljima polažu se prema načelu:

- u gabaritu ceste smještava se tzv. fiksna infrastruktura: kanalizacija, odvodnja, hidrantska mreža i plinovod;
- ispod nogostupa i u zaštitnom neizgrađenom pojasu smještavaju se instalacije vode i plina (mogu se položiti u zajedničkom rovu, a prema uvjetima komunalnih poduzeća);
- vodovi elektrike odvajaju se od telekomunikacijske mreže prema uvjetima komunalnih poduzeća;
- na sustav površinske odvodnje cesta priključuju se i odvodnje sa krovova i prilaza stambenim i javnim zgradama.

(3) Širine infrastrukturnih koridora Prostorni plan utvrđuje prema tablici:

Infrastrukturni sustavi			Širine koridora u m	
			postojeća	planirana
Telekomunikacije	kablovska kanalizacija	međunarodni	1	1
		magistralni	1	1
Vodoopskrba i odvodnja	vodovi	magistralni	6	10
		ostali	6	10
	kolektori	magistralni	6	10
Energetika	plinovod	međunarodni	40	100
		magistralni	20	60
	dalekovodi	dalekovod 400kV	50	200 (60 projektirani)
		dalekovod 220kV	40	100 (50 projektirani)
		dalekovod 110kV	30	100 (50 projektirani)
		dalekovod 35kV	20	70 (25 projektirani)

(4) Izgradnja sustava infrastrukture ostvarivat će se u skladu s Prostornim planom i programima i projektima javnih komunalnih poduzeća.

(5) Pojedini dijelovi sustava infrastrukture mogu se izvoditi po fazama, s time da svaka faza mora biti funkcionalna cjelina.

Vodoopskrba

Članak 65.

(1) Prostornim planom utvrđen je sustav vodoopskrbe na području općine Dvor kojim su obuhvaćeni postojeći i planirani cjevovodi te postojeće i planirane vodospreme i crpne stanice za potrebe snabdijevanja same općine Dvor te povezivanje vodoopskrbnih sustava.

(2) Vodovodna mreža, kod radova rekonstrukcije ili kod polaganja novog dijela mreže, se ukapa najmanje 80cm ispod površine tla, a prema uvjetima nadležnog komunalnog poduzeća.

(3) Vertikalni i horizontalni razmak između instalacija izvodi se minimalno 50 cm. Prijelaz preko vodotoka, pruge ili ceste izvodi se obavezno u zaštitnoj cijevi. Za osiguranje toplinske zaštite cjevovoda kao i mehaničke zaštite cjevovoda, debljina zemljanog ili drugog pokrova određuje se prema lokalnim uvjetima.

(4) Uz javne prometnice unutar planiranih, a po mogućnosti i unutar postojećih dijelova naselja izvodi se mreža hidranata u skladu s Pravilnikom o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara (Službeni list br. 30/91). Najveća međuudaljenost hidranata je 80,0 metara, a najmanji presjek dovoda je Ø150 mm odnosno pod posebnim okolnostima min. 100 mm. Minimalna udaljenost hidranata od zida građevine je 5,0 m.

(5) Veći korisnici gospodarske namjene na česticama većim od 10.000 m² grade zasebne interne vodovodne mreže s uređajima za protupožarnu zaštitu.

(6) Rekonstrukciju magistralnih vodova, izgradnju potrebnih vodosprema, prekidnih komora i crpnih stanica uskladiti s stanjem vodoopskrbnog sustava i planiranim potrebama u suglasnosti s nadležnim organima.

(7) Ako na dijelu građevnog područja na kojem će se graditi objekt postoji vodovodna mreža, opskrba vodom rješava se prema mjesnim prilikama. Objekti i uređaji koje služe za opskrbu vodom moraju biti sagrađeni i održavani prema postojećim propisima i s obzirom na podzemne vode locirani uzvodno od mogućih onečištača kao što su: fekalne jame, gnojnice, kanalizacijski vodovi i okna, otvoreni vodotoci ili bare i slično.

Odvodnja

Članak 66.

(1) Prostornim planom utvrđen je sustav i način odvodnje i sabiranja otpadnih voda.

(2) Za područje općine prihvaćen je razdjelni sustav odvodnje otpadnih voda (osim za centralno područje naselja Dvor).

Otpadne vode planom predviđenog područja sakupljaju se u sustav kanalizacije koja se priključuje na planirani kanalizacijski sustav te preko uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (u planu), ispuštaju u recipijent rijeku Unu.

(3) Otpadne vode ostalih stambenih naselja na području općine Dvor sakupljaju se u septičkim nepropusnim jamama ili izgrađuju zaseban sanitarni kanalizacijski sustav s vlastitim uređajem za pročišćavanje, a ovisno o mjesnim prilikama i posebnim uvjetima tijela nadležnog za zaštitu voda.

(4) Sve trase fekalne i oborinske kanalizacije odrediti će se na bazi glavnih projekata kanalizacijske mreže.

Prilikom izrade glavnih i izvedbenih projekata kanalizacijske mreže odrediti točan položaj svih instalacija infrastrukture kako situacijsko tako i visinski, a u ovisnosti o postojećim instalacijama.

Za kanalizacijsku mrežu nije potrebno osiguravati poseban koridor zaštite cjevovoda.

(5) Veličina čestice za smještaj uređaja za pročišćavanje utvrdit će se na bazi glavnih projekata samog uređaja. Uvjeti ispuštanja otpadne vode nakon pročišćavanja utvrdit će se na bazi vodozaštitne zone u kojoj se uređaj nalazi i vodopravnih uvjeta Hrvatskih voda.

(6) U glavnim projektima moguće je i drugačije povezivanje pojedinih naselja na uređaj za pročišćavanje ako se prethodno dokaže studijom odvodnje da je to bolje rješenje.

(7) Upuštanje otpadnih voda u sustav javne kanalizacije industrijskih pogona uvjetuje se njihovom pred obradom na razinu sanitarnih otpadnih voda, odnosno pročišćenih od ulja i masti, kiselina, lužina i drugih opasnih tekućina.

Članak 67.

- (1) Oborinske vode iz stambenih zona, zona gospodarske namjene i s prometnih površina sakupljaju se u sustav odvojen od sanitarne kanalizacije i odvođe se na uređaje, separatore za sakupljanje ulja i masti, prije ispuštanja u recipijent.
- (2) Sva oborinska odvodnja s državne ceste D-6 Dvor-Matijevići zbog zaštite postojećeg vodocrpilišta mora se odvesti zatvorenim kanalizacijskim sustavom do recipijenta (van zona sanitarne zaštite), a prethodno obraditi na separatorima mineralnih ulja.
- (3) Priklučenje na sustav javne kanalizacije se izvode putem revizijskih i priključnih okana, najmanje dubine 1,00 metar od gornje površine cijevi, na način kako to propisuje poduzeće nadležno za mjesnu odvodnju.
- (4) Odvodnja s prostora kamenoloma (otpadna ulja, nafta i derivata, aditiva i sl.) rješava se zasebnim uređajem za pročišćavanje s učinkom kakvoće vode II. stupnja. Rješenja se utvrđuju na temelju projekta odvodnje.
- (5) Gradnja magistralnih kolektora odvodnje, zajedno s pročištačima izvan građevnih područja utvrđenih ovim Planom obavljat će se u skladu s posebnim uvjetima mjerodavne ustanove zadužene za odvodnju. Ako treba izgraditi pročištač unutar građevnog područja ili u njegovoj neposrednoj blizini treba izraditi odgovarajuću studiju utjecaja na okoliš.
- (6) Na području gdje nije izgrađena kanalizacija, na građevnoj čestici treba izgraditi nepropusnu sabirnu jamu, ako je u zoni sanitarne zaštite crpilišta, septičke jame ili tipske uređaje za pročišćavanje otpadnih voda drugog ili odgovarajućeg stupnja ili nekim drugim načinom pročišćavanja - biljni uređaji, itd. Najmanja udaljenost potpuno ukopane septičke jame od ruba građevinske čestice smije biti 1,00 metar.
- (7) Septičke jame moraju biti potpuno ukopane. Septičke jame i druge građevine za odvodnju moraju biti izvedene kao nepropusne.
- (8) Za gradnju gospodarskog objekta, u kojoj se obavljaju djelatnosti koje zagađuju vode, u određivanju uvjeta uređenja prostora treba odrediti posebne mjere zaštite okoliša vezane za način rješavanja odvodnje otpadnih voda.

Elektroopskrba

Članak 68.

- (1) Prostorni plan utvrđuje postojeću i planiranu elektroenergetsku mrežu.
- (2) Definiranje prostora za elektroenergetske objekte nije moguće svesti na neke unaprijed definirane veličine već svaki objekt svojim tehničkim, zemljopisnim i ostalim zahtjevima određuje i svoju veličinu. Generaliziranje veličine koridora ili površine trafostanice određenog naponskog nivoa nije moguće.

(3) Rekonstrukcija postojećih i gradnja novih elektroenergetskih građevina (dalekovodi, rasklopno postrojenje i trafostanice), kao i kabliranje vodova određuje se lokacijskim dozvolama temeljenim na rješenjima Prostornog plana i uvjetima HEP-a.

(4) Regulativa koja tretira segment elektroenergetike opisana je u velikom broju članaka "Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 do 400 kV".

Članak 69.

(1) Isključuje se građenje novih građevina u koridoru dalekovoda, osim iznimno, a na temelju posebnih uvjeta koje utvrđuje HEP.

(2) Prostor u koridorima dalekovoda mora biti tako uređen da se spriječi možebitna pojava požara.

Članak 70.

(1) Prostorni plan određuje obvezu izvedbe javne rasvjete za javne površine u naseljima, ovisno o posebnostima pojedinih sadržaja (stanovanje, turizam, javne zgrade, prometne površine, spomenici i dr.).

(2) Uvjeti uređenja za javnu rasvjetu utvrđuju se lokacijskim dozvolama, a u posebnim slučajevima na temelju urbanističkih i detaljnih planova uređenja i rješenja izrađenih na temelju posebnih uvjeta tijela nadležnih za zaštitu spomenika kulture, HEP-a i nadležnih komunalnih poduzeća.

Opskrba plinom

Članak 71.

(1) Uvjeti za izgradnju mreže, mjerno redukcijske stanice, gradnju lokalnih plinovoda i priključenje potrošača određuje se lokacijskim dozvolama temeljenim na Prostornom planu, posebnim propisima i u suradnji s komunalnim poduzećima.

Pošta i telekomunikacije

Članak 72.

(1) Prostorni plan prikazuje mrežu pošta i telekomunikacija s pripadajućim komutacijskim pristupnim čvorovima (područnim telefonskim centralama).

(2) Svi objekti, osim komunalnih, priključuju se na nepokretnu TK mrežu te opremaju telekomunikacijskom instalacijom kapaciteta i izvedbe prilagođene njihovoj veličini i namjeni.

(3) Gradnja zgrada ili postavljanje samostojećih ormara aktivnih elemenata nepokretne TK mreže moguća je unutar građevinskog područja naselja. Oblik zgrada i samostojećih ormara TK mreže potrebno je oblikom uklopiti u ambijent naselja.

(4) Radi zadovoljenja razvoja telekomunikacijske infrastrukture pokretnih komunikacija dopušteno je:

- unutar građevinskog područja naselja smjestiti: fasadni antenski prihvat (tip A) koji ne prelazi visinu građevine, krovni antenski prihvat (tip B) visine do 5,0 od najviše točke građevine;
- unutar građevinskog područja naselja iznimno smjestiti: krovni antenski prihvat do 10,0 m (tip C), ali samo na građevinama pošte i telekomunikacija;
- sve tipove antenskih stupova (tip D, tip E, tip F, tip G, tip H i tip I) moguće je postavljati samo izvan građevinskih područja naselja i izdvojenih namjene na udaljenosti većoj od 100,0 m od ruba građevinskog područja, te iznimno u isključivo poslovne zone (tip D, tip E i tip F).

(5) Svaka gradnja i postavljanje antenskih prihvata i stupova mora biti u skladu sa svim važećim propisima i zakonima, a naročito uz zaštićenu kulturnu baštinu.

(6) Zaštitni koridor postojećih i novih kabelskih sustava iznosi 1,0 m u kojem treba izbjegavati gradnju drugih objekata. U slučaju potrebe gradnje drugih objekata, te ekonomske opravdanosti, postojeće trase TK kabela moguće je premještati. Za buduće trase TK kabela nije potrebna rezervacija koridora, već će se njihova gradnja prilagođavati postojećoj i planiranoj izgrađenosti.

(6) Javne telefonske govornice smještavaju se uz javne sadržaje i uz glavna prometna raskrižja u naseljima.

Članak 73.

(1) Izgradnja mreže i građevina telekomunikacijskog sustava određuje se lokacijskim dozvolama na temelju Prostornog plana te uvjeta HT i HTV.

(2) Otvaranje novih poštanskih ureda regulirano je Pravilnikom o pošti (NN 37/95).

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Članak 74.

(1) Za svu gradnju i uređivanje zemljišta na području zaštićenih prirodnih i povijesnih cjelina, te za intervencije na zaštićenim zgradama kulturno povijesne vrijednosti, kao i za gradnju u njihovom neposrednom okolišu, potrebno je u postupku izdavanja lokacijske dozvole zatražiti suglasnost i smjernice za moguće intervencije od nadležne uprave za zaštitu spomenika kulture, odnosno prirode. Naročito se to odnosi na područje naselja Zrin (područje starog grada i crkve sv. Marije Magdalene), Gorička, Komora, Šušnjari, Donji Žirovac, Šrakarica, Gornja Oraovica, Buinja i Buinjski Riječani.

ZAŠTITA KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

Članak 75.

- (1) Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode propisuje uvjete i mjere zaštite prirode:
- u cilju očuvanja prirodne biološke raznolikosti treba očuvati postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina te zabraniti njihovo pretvaranje u obradive površine; osobito štititi područja prirodnih vodotoka i lokvi od neprimjerenih zahvata i radnji;
 - za područja predviđena za zaštitu ovim Prostornim planom obvezna je izrada stručnog obrazloženja ili stručne podloge kako bi se pokrenuo postupak zaštite, a do donošenja odluke o valjanosti prijedloga za zaštitu ta će se područja štititi ovim odredbama za provođenje;
 - pri planiranju gospodarskih djelatnosti, osobito eksploatacijskih zahvata, treba osigurati racionalno korištenje obnovljivih prirodnih izvora;
 - u što većoj mjeri treba zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno posvetiti pažnju očuvanju cjelokupnog prirodnog pejzaža i okruženja;
 - prirodne krajobrazne treba štititi od širenja neplanske izgradnje, a kao posebnu vrijednost treba očuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom;
 - za planirane zahvate u prirodu, koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti;
 - prije bilo kakvih zahvata u zaštićenim prirodnim vrijednostima i prirodnim vrijednostima predviđenim za zaštitu potrebno je izvršiti potpunu inventarizaciju i valorizaciju staništa i posebno izdvojiti i zaštititi vrste i područja;
 - trase infrastrukturnih objekata treba usmjeriti i voditi tako da se koriste zajednički koridori te da se maksimalno isključe iz zona koje su osobito vrijedne; dalekovode i ostale infrastrukturne koridore voditi trasama kojima se izbjegava krčenje šuma;
 - potrebno je spriječiti štetne zahvate i poremećaje u prirodi koji su posljedica turističkog razvoja i drugih djelatnosti i osigurati što povoljnije uvjete održavanja i slobodnog razvoja prirode.

(2) Površine pretežno prirodnog krajolika koje se prostiru na području Zrinske gore potrebno je redovno održavati na temelju šumsko-gospodarske osnove i gospodarenja šuma u okviru programa JP Hrvatske šume.

(3) Površine prirodno-kultiviranog krajolika koje obuhvaćaju područje Zrinskog polja i udolina uz potok Žirovac značajne su zbog dobre očuvanosti prirodnih karakteristika, uz pokoji očuvan stari mlin. Na navedenom području potrebno je osigurati daljnje održavanje krajobraznog sklada s nužnom revitalizacijom ruralnih područja u sklopu programa održivog razvoja.

(4) U područjima krajobraza koja su ujedno zone ekspozicije naselja i vrijednih vizura nova se gradnja mora preispitati da se ne bi narušile prostorne i šire ambijentalne vrijednosti.

(5) Pri postizanju visoke kakvoće života stanovništva zadržati krajobrazne različitosti uz poštivanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije (veličine, oblikovanje, materijal i sl.).

Članak 76.

(1) Dijelovi prirode predloženi za zaštitu, prikazani na kartografskom prikazu br. 3A "Uvjeti korištenja i zaštite prostora - uvjeti korištenja" u mjerilu 1:25.000, su:

u kategoriji „posebnog rezervata-šumske vegetacije“:

1. Ćorkovača-Karlice
2. Petrinjčica
3. Šamarica

u kategoriji „park šume“:

4. brežuljak Lebrenica

u kategoriji „značajnog krajobraza“:

5. dolina rijeke Une
6. gornji tok potoka Žirovac
7. Zrinska gora
8. okolica starog grada Zrina, Gvozdanskog, Pedlja i Javnice

Posebni rezervati

Članak 77.

(1) Posebni rezervat je područje od osobitog značenja radi svoje jedinstvenosti, rijetkosti ili reprezentativnosti, ili je stanište ugrožene divlje svojte, a osobitog je znanstvenog značenja i namjene.

(2) U posebnom rezervatu nisu dopuštene radnje i djelatnosti koje mogu narušiti svojstva zbog kojih je proglašen rezervatom (branje i uništavanje biljaka, uznemiravanje, hvatanje i ubijanje životinja, uvođenje novih bioloških svojti, melioracijski zahvati, razni oblici gospodarskog i ostalog korištenja i slično). Zbog toga su zaštitne mjere dosta restriktivne u pogledu mogućnosti korištenja prostora. Moguća je ograničena turistička valorizacija pod strogo propisanim uvjetima, već prema

namjeni rezervata, uz mogućnost postavljanja poučnih staza i drugih turističkih sadržaja za posjetitelje.

Park-šume

Članak 78.

(1) Park-šuma je prirodna ili sađena šuma veće krajobrazne vrijednosti, a namijenjena je odmoru i rekreaciji. U park-šumi su dopuštene samo one radnje čija je svrha njezino održavanje ili uređenje, pa tome trebaju biti podređene zaštitne mjere.

(2) Područje park-šume Lebrenica svojom lokacijom, vegetacijom i dosadašnjom funkcijom (rekreacijom) posve zadovoljava kriterije zaštitne kategorije.

(3) Područje park-šume Lebrenica sačuvati u postojećem stanju i paziti na čistoću. Intervencijom u vršnom dijelu šumske zone osigurati funkciju vidikovca.

Značajni krajobraz

Članak 79.

(1) Značajni krajobraz je prirodni ili kultivirani predjel velike krajobrazne vrijednosti i biološke raznolikosti ili kulturno-povijesne vrijednosti, ili krajobraz očuvanih jedinstvenih obilježja karakterističnih za pojedino područje, namjenjen odmoru i rekreaciji. U značajnom krajobrazu nisu dopuštene zahvati i radnje koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen.

(2) U značajnom krajobrazu mogu se obavljati radnje koje ne narušavaju izgled i ljepotu krajobraza, ne mijenjaju karakterističnu konfiguraciju terena i zadržavaju tradicionalni način korištenja kultiviranog krajobraza.

(3) Posebno će se štititi krajobrazni elementi, izgled izgrađenih i neizgrađenih površina, šuma, livada, oranica, voćnjaka, oranica, autohtone šumske zajednice i druge zajednice, te karakteristične i vrijedne vizure.

(4) Prije bilo kakvih zahvata na ovom području potrebno je izvršiti potpunu inventarizaciju i valorizaciju faune i staništa, te eventualno izdvojiti neke posebno vrijedne i ugrožene vrste i površine. Nakon provedenih istraživanja biti će potrebno donijeti preporuke o najsvrsishodnijem načinu zaštite biološke raznolikosti.

(5) U području značajnog krajobraza doline rijeke Une treba sačuvati postojeće stanje obale i pripadnih livada, udružiti napore za poboljšanje kvalitete vode rijeke Une, ograničiti lov na ptice močvarice za vrijeme seobe i zimovanja.

(6) U području značajnog krajobraza doline uz gornji tok potoka Žirovca treba sačuvati potok i livade u postojećem stanju. Od gradnje se može dozvoliti samo rekonstrukcija starih vodenica.

Članak 80.

(1) Do donošenja općih i pojedinačnih upravnih akata sukladno Zakonu o zaštiti prirode, unutar prostora područja prirodne baštine utvrđenih ovim planom, ograničit će se izgradnja novih objekata izvan područja namijenjenih izgradnji naselja i drugim zonama izgradnje objekata (industrijske, turističke, prometne, energetske i sl.).

(2) Vlasnici i ovlaštenici prava na prirodnim vrijednostima dužni su dopustiti predstavnicima tijela državne uprave, lokalne samouprave, lokalne uprave i samouprave, nadležnim za zaštitu prirode, ili od njih ovlaštenim osobama, obilazak i pregled tih prirodnih vrijednosti u svrhu istraživanja, prikupljanja stručnih podataka, te stručnog nadzora u provođenju propisanih uvjeta i mjera zaštite prirode.

(3) Zabranjeno je voziti, zaustavljati, parkirati ili organizirati vožnje vozilima na motorni pogon i biciklima na područjima izvan uređenih naselja, te izvan svih vrsta cesta, poljskih puteva i uređenih staza za vožnju, osim u slučaju obavljanja službene dužnosti, poljoprivrednih, šumarskih ili drugih dopuštenih djelatnosti, odnosno kada je to u skladu sa zakonom i drugim propisima.

(4) Na cestama i putovima u zaštićenom području zabranjeno je organiziranje vožnji vozilima na motorni pogon ili njihova uporaba za test vožnje, cross vožnje, off-road vožnje, sportske, takmičarske i promidžbene vožnje, te njima slični oblici korištenja, ako nije dopušteno posebnim propisima zaštite prirode.

(5) I drugi dijelovi prirode koji ovim odredbama ove odluke nisu predviđeni za zaštitu, mogu se naknadno proglasiti zaštićenima, ako se za to ukaže potreba.

ZAŠTITA KULTURNE BAŠTINE**Članak 81.****Zaštita arheoloških nalazišta**

(1) Nadležnim ustanovama preporuča se planiranje i provedba arheoloških istraživanja, dokumentiranje i prema stručnim kriterijima prezentacija evidentiranih arheoloških zona i lokaliteta (čl. 47. i 48. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, NN 69/99, 151/03).

(2) Nadležnom Konzervatorskom odjelu predlaže se postupno utvrđivanje svojstva kulturnog dobra i zatim upis svih evidentiranih kulturnih dobara u Registar kulturnih dobara.

(3) Nadležnim ustanovama, znanstvenim i stručnim, preporuča se detaljni pregled terena arheoloških zona i lokaliteta te planiranje i provedba probnih arheoloških istraživanja radi određivanja granica zaštite. U istraživanjima je potrebno skrenuti pozornost na toponimiju područja, s obzirom da mnogi toponimi upućuju na moguću namjenu prostora u povijesti a time i moguće arheološke ostatke. Usto, potrebno je istražiti i valorizirati sve do sada stručno i znanstveno neobrađene kulturno-povijesne vrijednosti, posebno arheološke lokalitete, iz vremena ratova s Turcima od kojih mnoge nisu ubicirane.

(4) Za **lokalitet Unčani** predlaže se obavezan nadzor pri svakoj daljnjoj obradi zemljišta koja ne smije biti na dubini većoj od 40 cm. Nadležnim službama i stručnim ustanovama (muzeji, fakulteti, instituti i dr.) predlaže se dogovor o uključivanju lokaliteta u njihov program istraživanja. O planiranim zahvatima na lokalitetu Unčani potrebno je obavijestiti nadležan konzervatorski odjel Ministarstva kulture (čl. 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, NN 69/99, 151/03).

(5) Konzervatorskom odjelu u Zagrebu predlaže se uspostavljanje i **registriranje arheološke zone** koja bi obuhvaćala stari grad Zrin i kapelu sv. Marije Magdalene te arheološke zone naselja Gorička koja bi obuhvaćala položaj samostana i starog grada Gorička te položaje Osječenica i Gradina.

Članak 82.

Zaštita naselja malogradskih obilježja

(1) Prema zaključcima Prostornog plana Sisačko - moslavačke županije naselje Dvor valorizirano je kao kulturno dobro regionalnog značenja s obvezom izrade Urbanističkog plana uređenja.

(2) Područja i građevine graditeljske baštine pod zaštitom koje se nalaze unutar urbanističkog plana uređenja naselja Dvor štite se u skladu sa konzervatorskom podlogom i urbanističkim planom uređenja naselja Dvor.

Članak 83.

Zaštita seoskih naselja i dijelova naselja

(1) Obnova ruralnih naselja i oživljavanje obiteljskog seoskog gospodarstva jedan su od prioriteta na području općine Dvor. Mjere zaštite povijesne strukture i tradicijskoga ambijenta nužni su u dijelovima naselja ocijenjenim vrijednosnom kategorijom 01 - **Šušnjari** i 02 - **Gorička** i **Komora**. Ista je naselja potrebno stručno detaljnije istražiti i zasebno obraditi. Pri tome je osobito važna detaljna obrada i valorizacija zaselka Šušnjari, s obzirom na širi prostor.

(2) Mjere zaštite u naseljima ocijenjenim vrijednosnom kategorijom 03 - **Buinja, Buinjski Riječani, zaselak Tintori u naselju Donji Žirovac i Gornja Oraovica** s evidentiranim potezima (skupinama) tradicijskog graditeljstva lokalnog značenja, zaštita se odnosi na očuvanje postojeće matrice i funkcije ruralnog prostora kao i očuvanje drvenog tradicijskog graditeljstva koje ubrzano propada zbog zapuštenosti.

(3) U naseljima pretežno suvremene strukture s rijetkim pojedinačnim povijesnim elementima/objektima ocijenjenim vrijednosnom kategorijom 04 osim očuvanja tlocrtne dispozicije i organizacije te diferencijacije prostora, potrebno je poticati tradicijski način gradnje.

Članak 84.

Smjernice za novu gradnju u seoskim naseljima

(1) U naseljima s dobro očuvanim tradicijskim graditeljstvom u većim skupinama ili potezima tradicijskih okućnica (vrijednosne kategorije 01, 02) potrebno je poticati tradicijski način gradnje, a eventualnu novu gradnju usmjeriti na zapuštene i neiskorištene dijelove postojećih građevinskih područja, s očuvanjem gabarita tipične gradnje, rasporeda okućnice i stupnja izgrađenosti čestice. Tu novu gradnju valjalo bi oblikom i veličinom uskladiti s postojećom. Visinu valja ograničiti na P+1, jer predimenzionirane građevine mogu negativno utjecati na ukupnu sliku naselja, odnosno na pojedine privlačne vizure. Nove zidane kuće (prizemnice ili jednokatnice) mogu biti izduženog tlocrtnog oblika, pokrivene dvostrešnim krovom. Premda je prema tradicijskom rasporedu stambena kuća uvijek smještena u prednjem dijelu, uz ulicu, pri gradnji nove zidane kuće poželjno je odstupiti od ovog principa kako bi se očuvala cjelovitost postojećih poteza drvenih kuća. Preporuča se postojeću staru drvenu kuću ostaviti na prednjoj strani dvorišta, a za novu kuću odabrati lokaciju u dubini čestice, ali da se pritom sačuvaju postojeći tradicijski objekti.

Zaštita povijesnih sklopova i građevina

Članak 85.

Sakralne građevine

(1) **Kapela sv. Marije Magdalene u Zrinu** kao jedinstveni primjer gotičke arhitekture na širem prostoru kulturno je dobro nacionalnog značenja. Konzervatorska su istraživanja i dokumentiranje u tijeku, te ih treba nastaviti tj. u kontinuitetu osiguravati materijalna sredstva prema utvrđenom programu HRZ-a. Usto je na lokalitetu potrebno provesti arheološka istraživanja za koja također treba osigurati financijsku potporu, kao i za izradu projekata prezentacije nalaza.

(2) **Crkva sv. Katarine u Divuši** kao povijesna građevina regionalnog značenja, podliježe strogoj zaštiti. Zaštitom je obuhvaćena i čestica na kojoj se crkva nalazi, a na susjednim česticama nije dopuštena gradnja viša od P+1. Pri tom treba voditi računa da se zaštita proteže i na karakterističnu vizuru na crkvu, odnosno na zvonik kao vizualnu dominantu šireg prostora, što zahtijeva pažljivo planiranje nove gradnje u dometu osjetljivih vizura.

(3) **Kapela sv. Ilije u Javnici**, teško je oštećena u ratu, a **kapela sv. Spasa u Ljeskovcu** srušena je zbog nebrige te je potrebna revizija njihovih Rješenja o registraciji kao kulturnog dobra. U postupku revizije nadležno tijelo treba revalorizirati ove dvije građevine te donijeti odluku o eventualnoj faksimilskoj rekonstrukciji objekata.

Članak 86.

Stari gradovi

(1) **Stari grad Zrin** jedna je od najvrjednijih povijesnih građevina na području općine Dvor i podliježe strogoj zaštiti. Konzervatorska su istraživanja i dokumentiranje u tijeku, te ih treba

nastaviti tj. u kontinuitetu osiguravati materijalna sredstva prema utvrđenom programu Konzervatorskog odjela Zagreb.

(2) **Kaštel Gvozdansko** druga je važna povijesna građevina na dvorskom području, te kao takav također podliježe strogoj zaštiti. Do donošenja posebnog programa konzervatorske obnove potrebno je utvrditi tehničko stanje građevine, poduzeti hitne mjere zaštite od daljnjeg propadanja i nužne zahvate građevinske sanacije.

(3) Temeljem valorizacije obavljene nakon obilaska terena i konzultacija s ekspertima utvrđeno je da **stari grad Pedalj** ima regionalno značenje, te je isti potrebno upisati na Listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara. Područje grada potrebno je istražiti, dokumentirati i na odgovarajući, edukativno i turistički interesantan način prezentirati kao dodatnu turističku atrakciju.

(4) Potrebno je raščistiti i urediti pristupne staze do sva tri grada, a sve pod nadzorom konzervatorske službe. U zoni zaštite triju starih gradova nije moguće provoditi zahvate koji bi ugrozili njihovu vizualnu dominaciju u širem prostoru. Stoga nova gradnja u dometu važnih vizura na stare gradove s frekventnih putova i istaknutih točaka vidika treba biti pažljivo planirana pod nadzorom konzervatorske službe.

(5) Evidentirane civilne i sakralne građevine lokalnoga značenja održavaju se i obnavljaju prema prioritetima lokalne uprave, uz stručnu konzervatorsku pomoć nadležne ustanove. To se prije svega odnosi na povijesne građevine značajnije javne namjene, kao npr. zgrade osnovne škole u Draškovcu i Zrinskim Brđanima, zgradu krajiške općine u Rujevcu, te zgrade krajiške satnije u Divuši i Rujevcu.

Članak 87.

Zaštita privrednih, industrijskih i inženjerskih građevina i uređaja

(1) Od većeg broja starih mlinova na više vodotoka analiziranog područja danas su u funkciji samo **mlinovi** u Kosni i Ljeskovcu, a povremeno rade vodenice u Pedlju i Gornjem Žirovcu. Budući da predstavljaju turističku atrakciju oštećene i uništene elemente valja sanirati i rekonstruirati u karakterističnim materijalima prema izvornim oblicima. Ostale mlinove također bi valjalo očuvati, te prema potrebi na primjeren način obnavljati i stavljati u funkciju.

(2) Mlinovi se mogu obnoviti, povezati pješačkim stazama i namijeniti za turističke i edukacijske svrhe.

(3) **Pilanu** obitelji Vulić u Kuljanima kao dokaz minule privrede na ovom području bilo bi korisno spasiti od daljnjeg propadanja i ako postoji interes lokalne zajednice, staviti u funkciju kao dodatnu lokalnu atrakciju.

(4) U skladu s valorizacijom **industrijsku arhitekturu** u Bešlincu (Rujevac) potrebno je upisati na Listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara. Područje navedenog kompleksa stručno obraditi, zatim izraditi projekt očuvanja i turističke prezentacije. Ostale rudarske komplekse u Gvozdansko - Majdanu i u Kosni potrebno je detaljnije istražiti.

(5) **Kovačnicu** u zaselku Šušnjari (Ljeskovac) osobito stari inventar potrebno je dokumentirati te se preporuča izrada projekta njenog očuvanja.

(6) **Drveni most** na potoku Žirovac kao lokalnu vrijednost potrebno je primjereno održavati a oštećene elemente sanirati u odgovarajućim oblicima i materijalima prema tradicijskim uzorima.

Članak 88.

Zaštita tradicijskih građevina

(1) Prilikom izrade ovog elaborata evidentiran je određen broj tradicijskih građevina u zaselku Šušnjari (Ljeskovac), Gorička, Komora, Buinja, Buinjski Riječani, dio naselja Tintori (Donji Žirovac) i Gornja Oraovica koje treba detaljnije stručno obraditi i valorizirati. Do provedbe postupka detaljnije inventarizacije i valorizacije, objekte koji su u dobrom stanju potrebno je primjereno održavati, a oštećene i uništene dijelove sanirati prikladnim materijalima i tehnikama u skladu s izvornikom.

Članak 89.

Zaštita etnološke baštine

Narodna tradicija i stvaralaštvo segment su kulturne baštine kojemu se ne poklanja dovoljno pažnje, te je na taj način mnogo starih običaja i zanata na ovom području izumrlo i nestalo. Stoga je potrebno na razini lokalne zajednice poticati prenošenje tradicijskih znanja u onim područjima narodnog stvaralaštva koji su se još uspjeli sačuvati (npr. kovanje (Šušnjari), izrada instrumenata (Volinjski jarak), drvorezbarstvo (Šušnjari, Volinjski jarak)). Na groblju u Donjem Dobretinu potrebno je istražiti porijeklo uklesanih motiva zbog analize emigracijskih kretanja i utjecaja susjednih kultura. Također se preporuča dokumentiranje priča i legendi vezanih za ovo područje budući da sve to na kvalitetan način može obogatiti turističku ponudu općine.

Članak 90.

Zaštita memorijalne baštine

(1) Prema provedenom istraživanju i valorizaciji **spomen-područje kaštel Gvozdansko** jedino je memorijalno područje nacionalnog značenja na području općine Dvor, a dosad se nije nalazilo u evidenciji kulturnih dobara te vrste. Preporuča se navedeno spomen obilježje valorizirati i uvrstiti u kulturna dobra memorijalne baštine te pored arhitektonskih vrijednosti prezentirati i kao lokaciju održavanja sata povijesti i iskazivanja pijeteta svima poginulima za obranu Hrvatske davne 1578. godine

- (2) Temeljem valorizacije obavljene prilikom obilaska terena utvrđeno je da je **spomenik žrtvama fašističkog terora u Donjem Javornju** drugi značajniji memorijalni objekt na dvorskom području, te ga je potrebno upisati na Listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara.
- (3) Ostale pojedinačne spomenike NOB-e na području općine potrebno je revalorizirati, devastirane elemente koji nedostaju vratiti, a objekte redovito održavati.
- (4) **Mjesna groblja** u Grabovici i Donjem Dobretinu potrebno je dodatno istražiti i dokumentirati, zbog neistraženih primjera starije grobne arhitekture. Krstače na groblju u zaselku Šašići (Ljeskovac) potrebno je dokumentirati. Preporuča se lokalnoj zajednici da zbog vrijednih primjeraka nadgrobni spomenika na mjesnim grobljima u Donjem Dobretinu i zaselku Ostojići (Donji Žirovac) iste redovito održava.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 91.

- (1) Odlagalište otpada „Ćore“ potrebno je sanirati u skladu s Pravilnikom o uvjetima za postupanje s otpadom (NN 123/97 i 112/01) na način da se omogući odlaganje još 3-5 godina što je usuglašeno sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05). Odlagalište „Ćore“ će se sanirati i zatvoriti kad se otvori Regionalno odlagalište otpada Sisačko-moslavačke županije.
- (2) Kruti otpad može se odlagati samo na za to određena mjesta.
- (3) U stambenim naseljima predviđjet će se na parceli odnosno zgrade prostor za privremeno odlaganje kućnog otpada. Ovaj prostor treba biti dostupan vozilima komunalnog poduzeća i uređen da ne nagrđuje okoliš.
- (4) Za postavljanje kontejnera za komunalni otpad, te sekundarne sirovine (staklo, papir, PET ambalažu i sl.) potrebno je osigurati odgovarajući prostor kojime se neće ometati kolni i pješački promet, te koji će po mogućnosti biti ograđen tamponom zelenila, ogradom ili sl.
- (5) Na građevinskom području može se spaljivati samo drvo ili lignocelulozni otpad.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 92.

(1) Na području općine Dvor ne mogu se obavljati zahvati u prostoru, na površini zemlje, ispod ili iznad površine zemlje, ili graditi građevine koje bi mogle svojim postojanjem ili uporabom ugrožavati život, rad i sigurnost ljudi i imovine odnosno vrijednosti čovjekova okoliša, ili narušavati osnovna obilježja krajobraza (Zakon o zaštiti okoliša NN 82/95 i 128/99).

(2) Mjere sanacije, očuvanja i unapređenja okoliša i njegovih ugroženih dijelova provoditi će se u skladu s važećim zakonima, odlukama i propisima koji su relevantni za ovu problematiku.

Članak 93.

(1) Sanitarne otpadne vode iz domaćinstva u naseljima bez kanalizacije moraju se prikupljati u nepropusnim sabirnim armirano-betonskim jamama zatvorenog tipa, koje omogućavaju lako povremeno pražnjenje djelomično pročišćene otpadne vode i odvoz zatvorenim posudama na mjesto ispusta koje odredi sanitarna inspekcija.

(2) Pražnjenje sabirnih jama može se vršiti odvozom i ispustom na poljoprivredne površine.

(3) Podovi u stajama i svinjcima moraju biti nepropusni za tekućinu i imati rigole za odvodnju osoke u gnojišnu jamu. Dno i stijenke gnojišta do visine od 0,5 m iznad terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala.

(4) Sva tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta mora se odvesti u jame ili silose za osoku i ne smije se razlijevati po okolnom terenu. Jame i silosi za osoku moraju imati siguran i nepropusan pokrov, te otvore za čišćenje i zračenje.

(5) U pogledu udaljenosti od ostalih građevina i naprava, za jame i silose za osoku vrijede jednaki propisi kao i za gnojišta.

(6) Svi gospodarski pogoni, te poljoprivredna gospodarstva i farme trebaju imati izveden sustav odvodnje, koji onemogućavaju izlivanje i prodiranje u tlo otpadnih voda. Do izvedbe sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje u naseljima, zaštita i predretman moraju se izvesti na samoj lokaciji, putem nepropusnih građevina i odvoza taložnog mulja i otpada.

Članak 94.

(1) Zemljište I. kategorije zaštite prikazano je kao osobito vrijedno obradivo tlo u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora i površina ovog Prostornog plana. Prenamjena osobito vrijednog obradivog tla u nepoljoprivredne, posebice građevinske svrhe, u pravilu nije dopuštena.

(2) Šume i šumsko zemljište ne mogu mijenjati svoju namjenu u odnosu na stanje zatečeno stupanjem na snagu ovog Prostornog plana. Izuzetno, šuma se može krčiti za potrebe infrastrukture predviđene ovim planom i planovima višeg reda.

(3) Nekvalitetno poljoprivredno zemljište koje ekonomski nije opravdano koristiti u poljoprivredne svrhe može se pošumiti.

Članak 95.

(1) Temeljem Zakona o lovstvu (NN 140/05) i Odluke o ustanovljenju zajedničkih lovišta na području Županije Sisačko-moslavačke na području općine Dvor ustanovljena su zajednička lovišta i sve aktivnosti vezane uz lov moraju biti u skladu sa navedenim Zakonom i Odlukom. Iz područja lova isključeno je područje radijusa 250 metara oko svake stambene građevine, odnosno građevinskog područja.

Članak 96.

(1) Za građevinska područja Zakonom o zaštiti od buke (NN 20/03) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj rade i borave ljudi (NN 145/04) propisane su najviše dopuštene razine buke na vanjskim prostorima.

(2) Građevine i postrojenja koja mogu biti izvor prekomjerne buke potrebno je locirati ma odgovarajuću udaljenost od naselja, stambenih i rekreacijskih zona.

(3) Zaštita zraka od onečišćenja postići će se formiranjem zelenih pojaseva između radnih zona i stambenog područja, zelenim pojasevima unutar takvih zona, te njihovim lociranjem izvan ili na rubovima stambenog područja.

(4) Plan obvezuje izradu programa saniranja područja eksploatacije mineralnih sirovina postojećih i budućih kamenoloma. Program eksploatacije i saniranja mora utvrditi način i uvjete neodgodive obnove krajolika kroz privođenje prostora - eksploatacijskog polja (nakon završene eksploatacije) konačnoj namjeni.

Članak 97.

(1) Prostorni plan u kartografskom prikazu 3B. načelno označava položaj buduće zone sanitarne zaštite.

(2) Na području I. zone zaštite zabranjuje se svaka djelatnost koja nije u funkciji zahvata vode, a sve u skladu s Pravilnikom o zaštitnim mjerama i uvjetima za određivanje zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće.

(3) Uređenje i korištenje zemljišta u vodozaštitnom području crpilišta uključujući zone sanitarne zaštite, način i uvjete korištenja zemljišta unutar svake zone sanitarne zaštite, te mjere

za saniranje vodozaštitnog područja provodit će se na temelju Odluke o vodozaštitnom području crpilišta.

(4) Za slučaj izvanrednih zagađenja provode se mjere temeljem Državnog i Županijskog plana za zaštitu voda.

(5) Sve vodotoke, vodne površine i vodne resurse može se koristiti i uređivati u skladu s vodoprivrednom osnovom i Zakonom o vodama, a sve zahvate uz vodne površine, te vodoopskrbu i odvodnju treba uskladiti sa zahtjevima JP Hrvatske vode.

(6) U zonama potencijalnih vodocrpilišta moraju se provoditi sve mjere zaštite od zagađenja podzemnih voda, vršiti daljnja istraživanja, a na ista se ne mogu širiti građevinska područja niti izgrađivati gospodarski i drugi pogoni.

Članak 98.

(1) Postornim planom utvrđena je seizmička zona, koju treba uvažavati prilikom proračuna stabilnosti građevina. Gotovo cjelokupno područje općine Dvor pripada zoni jačine 7° MCS, a samo mali južni dio pripada zoni jačine 6° MCS.

(2) Protupotresno projektiranje građevina, kao i građenje, potrebno je provoditi sukladno Zakonu o gradnji i postojećim tehničkim propisima.

Kod rekonstrukcije starijih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje, izdavanje dozvole za građenje treba uvjetovati ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.

(3) U postupku uređivanja prostora i građenja treba poštivati uvjete kojima se sprječava erozija tla, odnosno onemogućavanju zahvati u prostoru kojima se uzrokuje nestabilnost tla i stvaranje klizišta.

Članak 99.

(1) Prilikom određivanja mjesta gdje će se skladištiti ili koristiti zapaljive tekućine i/ili plinovi, odnosno mjesta gdje se namjerava obavljati prometovanje zapaljivim tekućinama i/ili plinovima, na odgovarajući način, glede sigurnosnih udaljenosti primijeniti odredbe Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN 108/95) te Pravilnika o zapaljivim tekućinama (NN 54/99), kao i Pravilnika o izgradnji postrojenja za tekući naftni plin i o uskladištavanju i pretakanju ukapljenog naftnog plina (Sl. list broj 24/71), koji se primjenjuje temeljem članka 26. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.

(2) Prilikom projektiranja zahvata u prostoru gdje se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tekućina i plinova potrebno je pridržavati se odredbi poglavlja IV. UVJETI GRAĐENJA Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.

(3) Tehničke uvjete i normative za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim plinovodima te plinovodima lza međunarodni transport, a i tehničke uvjete i normative za mjere zaštite ljudi i imovine plinovoda te postrojenja i uređaja koji su njihovim sustavnim dijelom projektirati prema odredbama Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima, te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (Sl. list broj 26/85), koji se primjenjuje temeljem članka 4. stavka 2, članka 8. stavka 4. i članka 12. stavka 3. Zakona o osnovama sigurnosti transporta naftovodima i plinovodima (Sl. list broj 64/73), a sve temeljem članka 20. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti.

(4) Ulične plinovode izvoditi od atestiranih cijevi, tako da su isti postavljeni u zemlju da prosječna dubina polaganja plinovoda mjereno od gornjeg ruba cijevi iznosi za srednjetačne plinovode 0,8 - 1,5 m, za niskotlačne plinovode 0,8 - 1,3 m, a za kućne priključke 0,6 - 1,0 m. Pri tome dubina polaganja ne bi smjela prijeći 2 m. Plinovod položiti u rob na pripremljenu posteljicu od sitnog pijeska minimalne debljine 10 cm. Ispod cijevi ne smije biti kamenčića kako cijevi na tom mjestu ne bi nalijegale na njih, jer bi to zbog koncentracije nalijeganja uzrokovalo pucanje cijevi. Prilikom zatrpavanja zatrpavi prvo slojem sitnog pijeska s najmanjom debljinom nadsloja izna vrha cijevi 10 cm, a dalje zatrpavati u slojevima od po 30 cm uz propisno nabijanje. Na visini 30- 50 cm od vrha cijevi postaviti traku za obilježavanje plinovoda s natpisom «POZOR PLINOVOD». Osim te trake postaviti i traku s metalnom žicom koja služi za otkrivanje trase plinovoda. Kod izgradnje plinovoda potrebno je na plinovod u apsolutno najnižim točkama ugraditi posude za sakupljanje kondenzata, koje se proizvode od polietilenskih spojnih elemenata. Prijelaze plinovoda koji prolazi ispod željezničkih pruga i važnijih cesta te prolaze kroz zidove izvesti bušenjem i umetanjem polietilenske cijevi zatvore gumenom manšetom. Predvidjeti blokiranje pojedinih sekcija plinovoda zbog sigurnosnih razloga u slučaju havarije, ispitivanja, ispuhivanja nečistoće ili pri puštanju plinovoda u rad. Sekcije plinovoda međusobno odijeliti zapornim tijelima. Osigurati propisane sigurnosne udaljenosti od elektroenergetskih vodova, naftovoda, plinovoda, cjevovoda kanalizacije, kao i njihovih postrojenja, te ih ucrtati u projekte (u slučaju nepostojanja istih priložiti izjavu o njihovom nepostojanju). Propisane sigurnosne udaljenosti osigurati kod vodotoka i kanala pri paralelnom vođenju i križanju. Plinovod treba polagati s odgovarajućim padovima prema posudama za sakupljanje kondenzata. Ti padovi u pravilu iznose:

- za plinovode do promjera 200 mm 0,5%
- za plinovode promjera većeg od 200 mm 0,3%

(5) Za polietilenske cijevi i spojne elemente koji se ugrađuju kod plinoda glede postavljanja, kvalitete, kontrole ispitivanja i certificiranja potrebno je koristiti sljedeća pravila i norme:

- a) DVGW - G 472/1988;
- b) DVGW - G 477/1983. izrada, osiguranje kvalitete i ispitivanja plinovoda i zahtjevi za spojne elemente;
- c) DVGW - GW 330/1988. spajanje (zavarivanje) PE - HD cijevi i cijevnih elemenata;
- d) DVGW - GW 331/1994. postupak, ispitivanje i nadzor zavarivanja PE - HD cjevovoda;
- e) DIN 8 075, cijevi od polietilena PE - HD, materijal (opći uvjeti);
- f) DIN 16 963. cijevi i spojni elementi od polietilena PE - HD za tlačne cjevovode.

(6) U svezi izgradnje plinovoda, odnosno plinovodne mreže treba primijeniti domaće važeće propise (npr. Pravilnik za izvođenje unutarnjih plinskih instalacija GPZ-P.I.600 i drugo), te njemačke propise (DVGW regulativu i EU DIN norme).

(7) Plinske kotlovnice projektirati i izvoditi sukladno odredbama Pravilnika o tehničkim normativima za projektiranje, gradnju, pogon i održavanje plinskih kotlovnica («Sl. list» broj 10/90 i 52/90), koji se primjenjuje temeljem članka 20. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti.

(8) U slučaju određivanja mjesta za poslovne prostore za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva te popravljavanje i prepravljavanje oružja, na odgovarajući način primijeniti odredbe Zakona o oružju (NN broj 46/97 i 27/99) i Pravilnika o posebnim uvjetima što ih moraju ispunjavati poslovne prostorije za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva, popravljavanje i prepravljavanje oružja, vođenje civilnih strelišta te zaštitu od požara, krađe i drugih nezgoda i zlouporaba (NN 8/93).

(9) Ugostiteljske prostore projektirati i izvoditi prema odredbama Pravilnika o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata (NN 100/99).

(10) Za ponašanje građevnih gradiva i građevinskih elemenata u požaru Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo izdao je kao hrvatske norme grupu normi HRN DIN 4102, koje je potrebno primijeniti pri projektiranju i izvođenju.

(11) Izlazne putove iz objekta potrebno je projektirati sukladno priznatim smjernicama (NFPA 101 i sl.), koje se koriste kao priznato pravilo tehničke prakse temeljem članka 2. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara.

(12) Sustave za dojavu požara projektirati i izvesti prema Pravilniku o sustavima za dojavu požara (NN 56/99).

(13) Stabilni sustav za gašenje požara vodom (sprinkler) projektirati i izvoditi prema njemačkim smjernicama Vds (izdanje 1987) ili drugim priznatim propisima, koji se u ovom slučaju temeljem članka 2. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara rabe kao pravila tehničke prakse.

(14) Skladišta je potrebno projektirati i izvesti prema odredbama Pravilnika o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksploziva (Sl. list broj 24/87), koji se primjenjuje temeljem članka 20. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti.

(15) Prema stupnju ugroženosti od ratnih opasnosti područje općine Dvor svrstano je u IV. stupanj ugroženosti što pretpostavlja osiguranje zaštite stanovništva u zaklonima - na cijelom području. Svi zahvati moraju biti sukladni odredbama Zakona o policiji (NN 129/00), kao i Pravilnika o tehničkim normativima za skloništa (Sl. list 55/83) koji se primjenjuje temeljem članka 53. stavak 3 Zakona o normizaciji, Pravilnika o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85 i 42/86) te Pravilnika o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu (NN 2/91).

(16) U svrhu sprečavanja širenja požara na susjedne građevine, mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje, ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevine, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevine i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine ili mora biti odvojena od susjednih građevina požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima

krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1 m ispod pokrova krovišta, koji mora biti od negorivog materijala najmanje u dužini konzole.

(17) Sukladno članku 15. stavak 1 Zakona o zaštiti požara (NN 58/93 i 33/05), potrebno je ishoditi suglasnost Policijske uprave sisačko-moslavačke na mjere zaštite od požara primjenjene u Glavnom projektu, za zahvate u prostoru na slijedećim građevinama:

1. sve građevine i prostore u kojima se obavlja držanje, skladištenje ili promet zapaljivih tekućina i/ili plinova;
2. sve građevine koje nisu obuhvaćene člankom 2 Pravilnika o građevinama za koje nije potrebno ishoditi posebne uvjete građenja glede zaštite od požara (NN 25/94).

(18) U slučaju da zahvat u prostoru predviđa korištenje zapaljivih tekućina i plinova gdje postoje ugroženi eksplozivnom atmosferom zbog čega se pojedini uređaji, oprema i instalacije projektiraju u protueksplוזijski zaštićenoj izvedbi, prije ishođenja suglasnosti na mjere zaštite od požara primijenjene u Glavnom projektu potrebno je, sukladno članku 8. Pravilnika o tehničkom nadzoru električnih postrojenja, instalacija i uređaja namijenjenih za rad u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom (NN 2/02 i 141/03), od ovlaštene javne ustanove pribaviti dokumente s pozitivnim mišljenjem o obavljenom tehničkom nadzoru dokumentacije.

(19) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine, kao i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN 35/94, 55/94 i 142/03), a prilikom gradnje i rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža mora se, ukoliko ne postoji, predvidjeti vanjska hidrantska mreža prema Pravilniku o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara (Sl. list 30/91) koji se primjenjuje temeljem članka 26. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

Članak 100.

- (1) Provođenje Plana pratit će se postupkom kontinuiranog planiranja i uređivanja prostora.
- (2) Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja provodit će se temeljem ocjene stanja u prostoru općine Dvor (Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru), kao i u slučaju potrebe usklađivanja Prostornog plana s planovima širih područja i višeg reda.

Članak 101.

- (1) Prostor općine Dvor uređivat će se lokacijskim dozvolama temeljenim na Prostornom planu uređenja općine, urbanističkim planovima uređenja i detaljnim planovima uređenja.
- (2) Naselja i nove stambene zone koji realiziraju značajnije građevinsko područje, kao i neizgrađena građevinska područja izvan naselja sa prostorima namijenjenim gospodarskim aktivnostima (proizvodna, poslovna, ugostiteljsko-turistička) ili športsko-rekreacijskoj namjeni te prostori sa sadržajima koji mogu utjecati na okoliš (područja eksploatacije mineralnih sirovina), kao i zaštićeni prostori, uređivat će se lokacijskim dozvolama, odnosno primjenom članka 102. ovih Odredbi.

9.1. Obveza izrade prostornih planova

Članak 102.

- (1) Na temelju Prostornog plana uređenja općine Dvor izradit će se slijedeći dokumenti prostornog uređenja niže razine:
 1. UPU - urbanistički plan uređenja naselja Dvor,
 2. PPPPO - prostorni plan doline rijeke Une,
 3. PPPPO - prostorni plan Zrinske gore

Članak 103.

- (1) Izgrađeni dijelovi građevinskog područja do donošenja dokumenata prostornog uređenja iz članka 102. uređivat će se lokacijskim dozvolama temeljenim na Prostornom planu, ali ne duže od tri godine od dana donošenja Prostornog plana.

9.2. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

Članak 104.

(1) Na području Općine Dvor biti će primjenjivane posebne razvojene i druge mjere koje donesu nadležni organi Države, Županije i Općine.

(2) Podsticaj razvitka gospodarstva kroz primjenu posebnih razvojnih i drugih mjera ostvaren je kroz prostorno-plansku dokumentaciju kojom se omogućuje:

- izgradnja izvan građevinskih područja naselja radi osnivanja obiteljskog gospodarstva usmjerenog prema poljoprivrednoj - stočarskoj proizvodnji koja danas predstavlja osnovnu tradicionalnu gospodarsku djelatnost razmatranog područja, kao podsticajna mjera za razvitak tradicionalnih gospodarskih aktivnosti,
- povećanje učešća novih gospodarsko-proizvodnih područja izgradnje kao podsticajna mjera za razvitak širokog spektra ponude u segmentu zanatskih i servisnih djelatnosti,
- ostvarenje turističko-ugostiteljske djelatnosti sa planiranom realizacijom turističkog smještaja u segmentu kućne radinosti - privatnih pansiona vezano uz ljepotu zatečene prirodne i druge faktore (lovstvo, etno-arhitektura i dr.), što predstavlja razvojnu i podsticajnu mjeru za razvitak obiteljskih gospodarskih aktivnosti usmjerenih na turizam.

9.3. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 105.

(1) Sve postojeće pojedinačne stambene, stambeno-poslovne i gospodarske građevine te građevine druge namjene, izgrađene u skladu s odobrenjem za gradnju ili prije 15. veljače 1968. godine, koje se nalaze na površinama predviđenim ovim Prostornim planom za drugu namjenu mogu se adaptirati, sanirati i rekonstruirati u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada, ukoliko Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru nisu predviđene za rušenje.

(2) Neophodnim obimom rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta života i rada smatra se za:

I. stambene, odnosno stambeno-poslovne građevine:

1. obnova, sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevina, krovšta, stropa, potkrovlja, poda, stolarije i slično, u postojećim gabaritima;
2. priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture (elektrika, vodoopskrba, odvodnja, telefon), te rekonstrukcija svih vrsta instalacija;
3. dogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaoonica) s ulaznim predprostorom uz postojeće stambene građevine koje nemaju iste izgrađene u svom sastavu ili na postojećoj čestici, i to u najvećoj površini od 12,0 m² bruto;
4. dogradnja, odnosno nadogradnja stambenih ili pomoćnih prostora, tako da se s postojećim ne prelazi ukupno 75,0 m² bruto građevinske površine svih etaža, s time da se ne poveća broj stanova;
5. adaptacija tavanskog ili drugog prostora unutar postojećeg gabarita u stambeni prostor;

6. postava novog krovišta, bez nadozida kod građevina s dotrajalim ravnim krovom ili s nadozidom ako se radi o povećanju stambenog prostora (do ukupno 75,0 m² bruto građevinske površine prema točki I. broj 4 ovog stavka);
 7. sanacija postojećih ograda i potpornih zidova radi sanacije terena (klizišta).
- II. građevine druge namjene (poslovne, građevine za rad, javne, komunalne, prometne građevine):**
1. obnova i sanacija oštećenih i dograjalih konstruktivnih dijelova građevina i krovišta;
 2. dogradnja sanitarija, garderoba, manjih spremišta i sl. do najviše 16,0 m² izgrađenosti za građevine do 100,0 m² brutto izgrađene površine, odnosno do 5 % ukupne brutto izgrađene površine za veće građevine.
 3. prenamjena i funkcionalna preinaka građevina vezano uz prenamjenu prostora, ali pod uvjetom da novoplanirana namjena ne pogoršava stanje čovjekove okoline i svojim korištenjem ne utječe na zdravlje ljudi u okolnim stambenim prostorima;
 4. izmjena uređaja i instalacija vezanih za promenu tehnoloških rješenja, time da se građevine ne mogu dograđivati izvan postojećih gabarita;
 5. promjena namjene poslovnih prostora, pod uvjetom da novoplanirana namjena ne pogoršava stanje čovjekove okoline i svojim korištenjem ne utječe na zdravlje ljudi u okolnim stambenim prostorima, ali samo unutar postojećih gabarita;
 6. prenamjena dotrajalog stambenog prostora nepodesnog za stanovanje u prizemlju (iznimno na katu) u poslovni prostor kada za to postoje ostali uvjeti, ali samo unutar postojećeg gabarita i prema ostalim važećim propisima;
 7. priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture (elektrika, vodoopskrba, odvodnja, telefon);
 8. rekonstrukcija svih vrsta instalacija, dogradnja i zamjena građevina i uređaja komunalne infrastrukture i rekonstrukcije javno prometnih površina;
 9. sanacija postojećih ograda i potpornih zidova radi sanacije terena (klizišta).

III. Prijelazne i završne odredbe

Članak 106.

(1) Prostorni plan uređenja Općine Dvor iz članka (1) ove Odluke izrađen je u 4 (četiri) izvornika, ovjerenih pečatom Općinskog Vijeća Općine Dvor i potpisan po predsjedniku Općinskog Vijeća.

Članak 107.

(1) Svi postojeći i važeći prostorno-planski dokumenti niže razine primjenjivat će se i dalje u onim svojim dijelovima u kojima postoji njihova usklađenost sa ovim Planom.

Članak 108.

(1) Danom stupanja na snagu ove Odluke, prestaje važiti Prostorni plan općine Dvor (Službeni vjesnik broj 41/89).

Članak 109.

(1) Ova Odluka stupa na snagu danom objave u Službenom glasilu.

Klasa:

Ur.broj:

Predsjednik Općinskog Vijeća Dvor

III. DOKUMENTACIJA

DOKUMENTACIJA:

- 1) Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije, Zavod za prostorno planiranje Sisačko-moslavačke županije, 2001.
- 2) Prostorni plan općine Dvor, Urbanistički institut Hrvatske, 1989.
- 3) Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru, Službeni vjesnik općine Dvor br. 24/97
- 4) Osnova korištenja i zaštite prostora općine Dvor, Urbanistički institut Hrvatske, svibanj 1993.
- 5) Popis stanovništva, domaćinstva, stanova i poljoprivrednih gospodarstava 31.ožujak 1991. godine, Državni zavod za statistiku, Zagreb, 1992. godine
- 6) Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31.ožujak 2001. godine, Prvi rezultati po naseljima, Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2001. godine
- 7) Statistički ljetopis 1992., Državni zavod za statistiku, Zagreb, ožujak 1993.
- 8) Statistički godišnjak RH, Republički zavod za statistiku, Zagreb, prosinac 1991.
- 9) Zaštita prirodne baštine u Sisačko-moslavačkoj županiji, Županijski zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije u suradnji s Državnom upravom za zaštitu prirodne i kulturne baštine u Zagrebu, lipanj 1997. godine
- 10) Energetski razvitak Sisačko-moslavačke županije, knjiga II. - Tehno-ekonomska analiza projekta plinifikacije Sisačko-moslavačke županije, Institut Hrvaoje Požar, Zagreb, srpanj 1999. godine
- 11) Konceptijsko rješenje prioriternih faza razvitka vodoopskrbe na području Sisačko-moslavačke županije, Hidroprojekt-ing, projektiranje d.o.o. Zagreb, lipanj 1998. godine
- 12) Studija režima visokih voda Une kod Dvora i prijedlog rješenja obrane od poplave, OVP Zagreb, OOUR Projekt, 1990. godina
- 13) Konzervatorska podloga za Prostorni plan uređenja Općine Dvor, Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine, 2005. godina

Urbanistički institut Hrvatske zahvaljuje Zavodu za prostorno planiranje Sisačko-moslavačke županije te komunalnim i javnim poduzećima Republike Hrvatske, Sisačko-moslavačke županije i Općine Dvor, koji su dali doprinos pri izradi rješenja ugrađenih u ovaj Prostorni plan uređenja Općine Dvor.

1947 1997

urbanistički
institut
hrvatske d.d.

dioničko društvo za prostorno planiranje i uređenje prostora
Frane Petrića 4, 10000 Zagreb, Hrvatska
tel 01 487 2 444, 481 2 712
fax 01 481 2 708
e-mail uih@zg.tel.hr